

Genesis

Tô Katigkanayan

Una Basan

Tô kóbadan kani kagi “Genesis” katigkanayan. Ni libro tingód katô tigkanayan ka langun, agad tun ta langit asta nit banuwa, tigkanayan katô mga manubù, asta tigkanayan ka mga rubbad i Israel.

Tikud tun ta kapitulo uno sippang tun ta kapitulo unsi (11), mabasa tô tingód katô kému ka Manama kani banuwa asta katô mga manubù. Ni gó tô igulit tingód ki Adan asta ki Eva, tingód ki Cain asta ki Abel, tingód ki Noe asta katô lunup, asta tingód katô turi ka Babel.

Tikud tun ta kapitulo dusi (12) sippang tun ta kapitulo singkwinta (50), mabasa tô tingód katô mga kamónaan katô mga Judio. Si Abraham tô ibantug tingód katô kapamaké din katô Manama, asta katuman din katô mga sugù ka Manama. Si Abraham tô ámmà i Isaac, asta si Isaac tô ámmà i Jacob. Si Jacob tô ánggadanán ki Israel. Tô sapulù duwa (12) mga gabatà gamama i Jacob ó Israel, tô gó tô igtikudan katô sapulù duwa (12) mga grupo ka mga rubbad i Israel. Si Jose na batà i Jacob tô inému na gobernador tun ta banuwa ka Ehipto. Purisu igalin si Jacob asta tô langun rubbad din tun ta Ehipto.

Ágpasóddór ni libro ni tingód katô Manama. Sikandin tô igimu katô langit asta kani banuwa. Dakál tô ginawa din katô mga manubù. Sikandin

gó tô magak asta tumabang katô mga manubù, asta sikandin tô rumuud asta sumupak katô mga áglumu ka madat.

Tô tigkanayan ka langun

¹ Tô tigkanayan ka langun, igimu ka Manama tô langit^a asta tô tibuk banuwa. ² Ándà pa bónnóng asta dalám katô banuwa. Mangittáng tô kaluwagan katô dagat, asta inalayun igpabówwó tô Ugis Espiritu tun ta dagat.

³ Igekagi tô Manama, na mà din, “Duwán kappawaan.” Purisu duwán dán kappawaan. ⁴ Igekita ka Manama na madigár tô kappawaan, asta igássa din tô kappawaan tikud tun ta kangittángngan. ⁵ Tô kappawaan, tô gó é igngadanan din na álló. Tô kangittángngan, tô gó é igngadanan din na dukilám. Igdukilám asta igsállám. Tô gó ipángnga tô una álló.

⁶ Igekagi tô Manama, na mà din, “Massa tô wayig tun datas ka tanà asta tô wayig tun ta bówwó ka tanà.” ⁷ Purisu inému dán ni. Igássa ka Manama tô wayig, su duwán sagulapun tun datas ka tanà, asta duwán wayig tun ta bówwó ka tanà. ⁸ Tô dadan tun datas ka tanà, tô gó é igngadanan ka Manama na langit. Igdukilám asta igsállám. Tô gó ipángnga tô ikaduwa álló.

⁹ Igekagi tô Manama, na mà din, “Malimud tô wayig tun ta bówwó ka tanà ébô duwán matákkang lugar.” Inému dán ni. ¹⁰ Tô matákkang lugar, tô gó é igngadanan ka Manama na tanà. Tô wayig na

---

^a **1:1** 1:1 Tô langit, tô gó tô kawang-awangan. Magunawa pagsik tun ta Genesis 1:8,15,17; 2:1,3,4,11.

ilimud, tô gó é igngadanan din na dagat. Igkita ka Manama na madigár tô igimu din.

¹¹ Na, igkagi tô Manama, na mà din, “Duwán marapung klasi ka pamulanán tun ta tanà, asta marapung klasi ka kayu. Duwán buuy na duwán lisu ébô tumubù yan puman.” Inému dán ni. ¹² Purisu igtubù dán tô marapung klasi ka pamulanán na duwán lisu, asta marapung tô klasi ka kayu na duwán buuy. Igkita ka Manama na madigár tô igimu din. ¹³ Igdukilám asta igsállám. Tô gó ipángnga tô ikatállu álló.

¹⁴ Igkagi tô Manama, na mà din, “Duwán tun ta langit na giló ébô massa tô álló asta tô dukilám. Tô gó é pató ka mga timpo, mga bulan, mga álló, asta mga ámmé. ¹⁵ Duwán tun ta langit na ágsánnang ébô mappawà tô tanà.” Inému dán ni. ¹⁶ Purisu duwa tô dakál giló na igimu ka Manama. Álló tô ágsánnang ka álló, asta bulan tô giló ka dukilám. Igimu din pagsik tô mga karani. ¹⁷ Tô gó é igtagù ka Manama tun ta langit ébô mappawà tô tanà. ¹⁸ Tô gó é igsánnang ka álló asta igiló ka dukilám ébô massa tô kappawaan asta tô kangittángngan. Igkita ka Manama na madigár tô igimu din. ¹⁹ Igdukilám asta igsállám. Tô gó ipángnga tô ikappat álló.

²⁰ Igkagi tô Manama, na mà din, “Duwán marapung klasi na manté tun ta wayig asta dagat, asta duwán marapung klasi na lumayang tun datas ka tanà.” ²¹ Purisu igimu ka Manama tô langun ka magdakál mga mannanap ka dagat, langun klasi na ágkanté tun ta wayig asta dagat, asta langun klasi ka manuk na áglayang. Igkita ka Manama na

madigár tô igimu din. ²² Madigár tô igbággé ka Manama tun ta langun dan, asta igkagiyan din tô langun na ágkanté tun ta wayig asta dagat, na mà din, “Rubbad kó, asta parapung kó ébô mapánnù tô dagat ákniyu.” Igkagiyan din tô mga manuk na áglayang, na mà din, “Parapung kó tun ta kaluwagan ka banuwa.” ²³ Igdukilám asta igsállám. Tô gó ipángnga tô ikalima álló.

²⁴ Igkagi tô Manama, na mà din, “Duwán marapung klasi na manté tun ta tanà, mga mannanap ka kappawaan asta mga mannanap ka kabánnásson, agad magdakál asta marénták.” Inému dán ni. ²⁵ Purisu igimu ka Manama tô langun dan, asta igkita din na madigár tô igimu din.

²⁶ Na, igkagi tô Manama, na mà din, “Mimu ki ka manubù na iring áknita. Imun ta sikandan na pangulu katô langun na igimu ta, agad mga sáddà, mga manuk, asta langun mannanap, agad dakál asta délák.”

²⁷ Purisu igimu ka Manama tô manubù na iring kandin. Iring ka Manama tô manubù na igimu din. Igimu din sikandan na mama asta bayi.

²⁸ Madigár tô igbággé ka Manama tun kandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Parapung kó ébô duwán mga karubbadan yu na móddô tun ta kaluwagan ka banuwa asta mangulu kó kandan. Sikiyu tô mangulu katô mga sáddà, mga manuk, asta langun mannanap na manté nit bówwó ka tanà.”

²⁹ Igkagi tô Manama, na mà din, “Igbággé ku ákniyu tô langun pamulanán na duwán lisu nit bówwó ka tanà asta tô langun kayu na duwán buuy

ébô duwán ágkakan yu. ³⁰ Igbággé ku tô langun ka madigár mga pamulanán tun ta mga mannanap ka kappawaan, mga manuk, asta mga mannanap ka kabánnásson ébô duwán ágkakan ka langun na manté nit bówwó ka tanà.” Inému dán ni.

³¹ Igsállág tô Manama tun ta langun igimu din, asta igkita din na madigár tô igimu din. Igdukilám asta igsállám. Tô gó ipángnga tô ikannám ka álló.

2

¹ Na, ipángnga dán igimu ka Manama tô langit asta tô tibuk banuwa, asta tô langun-langun.

² Tô ándà pa dunggù tô ikapittu álló, ipángnga dán tô langun na igimu ka Manama. Purisu tun ta ikapittu álló igpaginawa sikandin tikud tun ta lumu din. ³ Igássa ka Manama tô ikapittu álló para kandin. Tô gó é álló na igpaginawa sikandin, su ipángnga dán tô iglumu din. ⁴ Iring kani tô kému katô langit asta tibuk banuwa.

Si Adan asta si Eva

Tô igimu katô Áglangngagán na Manama ni banuwa asta tô langit, ⁵ ándà pa pamulanán nit tanà, asta ándà igtubù, su ándà pa pódani katô Áglangngagán na Manama ni tanà, asta ándà pa manubù na igkamát. ⁶ Asal duwán wayig na igsánnáp tikud tun dalám ka tanà ébô malámmás tô kaluwagan ka tanà.

⁷ Na, igkangé tô Áglangngagán na Manama katô barukbuk ka tanà, asta igimu din tô manubù. Pángnga igimu, igidupan din tô idung katô manubù ébô lumaginawa. Purisu duwán dán kantayan katô manubù.

⁸ Na, igimu katô Áglangngagán na Manama tô kayun tun ta Eden dadan tun ta silatan, asta tô gó é igpóddóan din katô manubù na igimu din. ⁹ Igpamula katô Áglangngagán na Manama tô marapung klasi ka kayu. Tuu madigár ágsállággán, asta madigár tô buuy. Duwa tô kayu na igpamula din tun ta tángngaan katô kayun. Tô gó é kayu na ágbággé ka kantayan na ándà ágtamanán asta tô kayu na ágbággé katô mga manubù ka kagpáttan ka ándin tô madigár asta ka ándin tô madat.

¹⁰ Duwán wayig tun ta Eden na áglámmás ka tanà. Dadan tun ta ágbabà ka Eden, igpasuwayé tô wayig, asta inému na ulu ka áppat magdakál mga wayig. ¹¹ Pison tô ngadan katô una wayig, asta igarus tun ta tanà na inggadanan Habila na ágakitaan ka bulawan. ¹² Madigár tô bulawan dutun, asta duwán dità ka kayu na pamammut, asta mahal mga batu na dakál é lagà. ¹³ Gihon tô ngadan katô ikaduwa wayig, asta igarus tun ta tanà na inggadanan Cus. ¹⁴ Tigris tô ngadan katô ikatállu wayig, asta igarus dadan tun ta silatan ka tanà na inggadanan Asiria. Eufrates tô ngadan katô ikappat wayig.

¹⁵ Igpóddô katô Áglangngagán na Manama tô manubù tun ta kayu ka Eden ébô dumóppón asta ébô tumómóng sikandin. ¹⁶ Igtalan tô Áglangngagán na Manama kandin, na mà din, “Mému kannán nu tô buuy katô langun kayu tun ta kayu, ¹⁷ asal yaka ágkan katô buuy ka kayu na ágbággé ka kagpáttan ka ándin tô madigár asta ka ándin tô madat. Su atin ka kuman ka kanan, maté ka gó yan álló yan.”

18 Igkagi tô Áglangngagán na Manama, na mà din, “Dì madigár ka sábbad dád é manubù. Purisu imun ku tô дума din na nángngà para kandin ébô duwán tumabang kandin.”

19 Na, tikud tun ta tanà igimu katô Áglangngagán na Manama tô langun mannanap asta mga manuk. Igpíd ka Manama ni langun tun ta manubù ébô ngadanan din. Agad ándin tô igngadan din, tô dán gó é ngadan dan. 20 Purisu igngadanan katô manubù tô langun mannanap ka kappawaan, mga manuk, asta mga mannanap ka kabánnásson, asal tun kandan ándà palang nángngà para kandin.

21 Purisu igpatudug katô Áglangngagán na Manama tô manubù. Róggun igtudug sikandin, igkangé ka Manama tô gusuk, asta igsagpángngan din tô amù ka ákkud. 22 Tô igkangé dán katô Áglangngagán na Manama tô gusuk, igimu din tô bayi tikud tun ta gusuk, asta igpíd din tô bayi tun ta mama.

23 Igkagi tô mama, na mà din, “Na, duwán dán gó! Tikud tun ta tullan ku tô kandin tullan, asta tikud tun ta ákkud ku tô kandin ákkud. Ngadanan ku sikandin na bayi, su igkangé sikandin tikud tun ta mama.”^b

24 Purisu tumanan tô mama katô ámmà din asta katô innà din, asta pasábbadé tô mama asta tô sawa din. Tô duwa dan mému dán sábbad.

25 Agad iglawa-lawa tô mama asta tô bayi, asal ándà dan payyaé.

---

b 2:23 2:23 Tun ta kinagiyan ka Hebreo, atin ka madinág tô kagi ka “bayi,” iring katô kagi ka “mama.”

3

Iglumu tô manubù ka salà

¹ Na, tun ta langun mannanap na igimu katô Áglangngagán na Manama, tô áppuy tô tuu katig áglimbung. Iginsà tô áppuy katô bayi, na mà din, “Bánnal na igkagi tô Manama ákniyu na dì mému kannán yu tô buuy ka langun kayu kannun ta kayun?”

² Igtaba tô bayi, na mà din, “Mému ké kuman katô mga buuy ka kayu kannun ta kayun. ³ Asal igkagi tô Manama na kailangan dì ké kuman katô buuy ka kayu tun ta tángngaan kani kayun, asta kailangan dì ké mawid kanan su maté ké.”

⁴ Asal igkagi tô áppuy, na mà din, “Dì kó gó maté. ⁵ Tô gó é igkagi ka Manama su isóddóran din na atin ka kuman kó kanan, duwán kasóddóran yu asta mému kó na iring kandin, su duwán dán kagpáttan yu ka ándin tô madigár asta ka ándin tô madat.”

⁶ Na, ikagpát tô bayi na madigár kannán tô buuy katô kayu, madigár ágsállággán, asta ágbággé ka kagpáttan. Purisu igkangé din tô buuy asta igkan din. Duwán pagsik igbággé din tun ta duma din, asta igkan sikandin. ⁷ Tô ikakan dan dán, duwán dán kagpáttan dan, asta isóddóran dan na iglawalawa dan. Purisu igkangé dan tô mga daun ka kayu igera asta igimu dan na pagtambun katô lawa dan.

⁸ Na, tô mapun dán, igdinág dan tô kapanópanó katô Áglangngagán na Manama tun ta kayun. Purisu igállás dan tun ta kayun ébô dì dan kitanán katô Áglangngagán na Manama. ⁹ Asal igtawar tô

Áglangngagán na Manama katô mama, na mà din, “Ánda ka?”

¹⁰ Igtaba sikandin, na mà din, “Igdinág ku sikuna tun ta kayun, asta imáddanganna su iglawalawa a. Purisu igállássa.”

¹¹ Iginsà tô Manama, na mà din, “Manan ka isóddóran nu na iglawalawa ka? Sadan tô igulit áknikó? Igkan ka katô buuy ka kayu na igkagi ku áknikó na dì mému kannán?”

¹² Igkagi tô mama, na mà din, “Tô bayi na igpaduma nu kanak, tô gó é igbággé katô buuy kanak. Purisu igkanna.”

¹³ Iginsà tô Áglangngagán na Manama katô bayi, na mà din, “Manan ka iglumu nu ni?”

Igtaba tô bayi, na mà din, “Tô áppuy tô iglimbung kanak. Purisu igkanna.”

¹⁴ Na, igkagi tô Áglangngagán na Manama katô áppuy, na mà din, “Supakan ka tingód kani madat na iglumu nu. Tun ta langun mannanap, sikuna dád tô supakan iring kani. Tikud nigó, dumullugdullug kad tun ta barukbuk ka tanà sippang ka maté ka. ¹⁵ Sikuna asta tô bayi pósigé, asta pósigé tô áknikó mga karubbadan asta tô kandin mga karubbadan. Bunalán katô mga karubbadan din tô ulu nu, asta kagatán nu tô palu dan.^c”

¹⁶ Igkagi tô Manama katô bayi, na mà din, “Dugangan ku tô kahirapan ka kapamasusu nu. Atin ka mamasusu ka, riyun nu tô masakit. Asal kadigárran ka gó katô duma nu,^d asta mangulu sikandin áknikó.”

---

c 3:15 3:15 Palu dan, ó palu din. **d** 3:16 3:16 Kadigárran ka katô duma nu, ó kadigárran ka mangulu katô duma nu.

¹⁷ Igkagi tô Manama katô mama, na mà din, “Igpaminág ka gó katô sawa nu, asta igkan ka katô buuy ka kayu na igkagi ku áknikó na di mému kannán. Purisu tingód áknikó imun ku na mahirap tô kalumu nu ka tanà. Kailangan lumumu ka gó sippang ka maté ka ébô duwán ágkakan nu. ¹⁸ Tumubù tô mga sigbát asta tô mga dugin tun ta tanà, asta mapirit ka kuman katô mga pamulanán tun ta tanà. ¹⁹ Inalayun ka lumumu asta atingan ébô duwán ágkakan nu sippang ka lábbángngán ka tun ta tanà, su igimu ka tikud tun ta tanà, asta lumónód ka tun ta tanà.”

²⁰ Igngadanan i Adan^e tô sawa din na si Eva, su sikandin tô mému na innà katô langun ka manté mga manubù.^f ²¹ Duwán mga umpak na igimu katô Áglangngagán na Manama tikud tun ta kindal ka mga mannanap, asta igbággé din ki Adan asta katô sawa din.

²² Na, igkagi tô Áglangngagán na Manama, na mà din, “Tô mga manubù inému dán na iring áknita, su duwán dán kagpáttan dan tingód ka ándin tô madigár asta ka ándin tô madat. Di mému mudù dan katô buuy tikud tun ta kayu na makabággé ka kantayan na ándà ágtamanán, su atin ka kannán dan, di dan gó maté ka ándà ágtamanán.”

²³ Purisu igpéwà katô Áglangngagán na Manama tô duwa manubù tikud tun ta kayun ka Eden. Igpalum ka Manama si Adan katô tanà na igtiku-dan din. ²⁴ Tô igpéwà dán ka Manama tô mga manubù tikud tun ta Eden, igpabanté din tô mga

---

^e **3:20** 3:20a Tô kóbadan katô ngadan Adan, “manubù.” ^f **3:20** 3:20b Tô kóbadan katô ngadan Eva, “kantayan.”

panaligan na ánggadanán kerubin dadan tun ta silatan katô kayun, asta igtagù ka Manama tô kampilan na ágrágrág asta ágbiring-biring ébô ándà palang manubù na makapadani tun ta kayu na ágbággé ka kantayan na ándà ágtamanán.

4

Si Cain asta si Abel

¹ Na, igpalayuké si Adan asta tô sawa din, asta igmabáddás si Eva. Tô ipamasusu dán tô batà din, igkagi si Eva, na mà din, “Ukit ka tabang katô Áglangngagán, itanggap ku tô batà ku mama.” Purisu igngadanan din tô batà din ki Cain. ^g ² Pángnga ipamasusu si Cain, ipamasusu puman tô adi din mama na si Abel.

Tô igdakál dán tô duwa gabatà, si Abel tô ágdóppón ka mga karnero, asta si Cain tô ágkamát.

³ Na, duwán álló na igpid i Cain tô mga buuy katô igpamula din ébô bággén din tun ta Áglangngagán, ⁴ asta si Abel tô igsalin katô madigár tambang kaké nati ka karnero din, igiyó din, asta igpid din tô tuu madigár ákkud ébô bággén din tun ta Manama. Igtanggap katô Áglangngagán tô igbággé i Abel. ⁵ Asal ándà tanggapi ka Manama tô igbággé i Cain. Purisu tuu isókó si Cain, asta igtammud sikandin.

⁶ Na, iginsà tô Áglangngagán ki Cain, na mà din, “Manan ka isókó ka? Manan ka igtammud ka?”

⁷ Tumanggappa áknikó ka nángngà tô áglumun nu. Asal ka di nángngà tô lumun nu, banté ka, su iring

---

^g **4:1** 4:1 Tô ngadan Cain, iring katô kagi ka Hebreo, “itanggap.”

na ágbanganan ka katô salà ébô talun ka. Asal kailangan makapanalu ka katô salà.”

⁸ Na, ándà kadugé, igkagi si Cain katô kataladi din na si Abel, na mà din, “Madun ki tun ta kinamát.”

Tô igdunggù dan dán tun ta kinamát, igpadaniyan i Cain tô kataladi din, asta igmatayan din.

⁹ Na, iginsà tô Áglangngagán ki Cain, na mà din, “Ánda tô kataladi nu na si Abel?”

Igtaba si Cain, na mà din, “Taman. Ánnà a taradóppón katô kataladi ku.”

¹⁰ Igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Manan ka iglumu nu ni madat? Iring na ágtawar kanak tô dipanug katô kataladi nu tikud tun ta tanà!

¹¹ Tikud áknganni, supakan ku sikuna, asta ándà dán pulusán nu tun ta pamulanán tun ta tanà, su tanà tô igránnábban katô dipanug din. ¹² Atin ka kumamát ka, di muuy tô pamulanán nu. Tikud áknganni, ándà dán óddóan nu, asta tumalap-talap ka nit banuwa.”

¹³ Igkagi si Cain, na mà din, “Diya makatiis katô supak nu kanak. ¹⁴ Péwaán ad ikuna nigó ébô diyad mamula, asta papanónnad ikuna tikud tun ta saruwan nu. Inalayunna tumalap-talap nit banuwa. Atin ka kitanánna ka duma mga manubù, matayanna.”

¹⁵ Asal igkagi tô Áglangngagán kandin, na mà din, “Dì matuman yan, su atin ka duwán mimmaté áknikó, sulian asta supakan ku ka makapittu.”

Purisu igpatówan katô Áglangngagán si Cain ébô dì matayan ka manubù na kumita kandin.

16 Purisu igtanan si Cain katô Áglangngagán, asta igóddô sikandin tun ta lunsud ka Nod,^h dadan tun ta silatan ka Eden.

Mga rubbad i Cain

17 Na, igpalayuké si Cain asta tô sawa din, asta duwán batà dan na ipamasusu na si Enoc. Ándà kadugé, igimu si Cain ka dakál lunsud, asta ingnadan din pagsik Enoc na magunawa katô ngadan ka batà din. 18 Si Enoc tô ámmà i Irad. Si Irad tô ámmà i Mehujael. Si Mehujael tô ámmà i Metusael. Si Metusael tô ámmà i Lamec.

19 Igduwé si Lamec. Si Ada tô ngadan katô una sawa din, asta si Sela tô ngadan katô ikaduwa sawa din. 20 Si Ada tô innà i Jabal, asta si Jabal tô inému na kamónaan katô langun na igóddô tun ta mga tulda asta ágdóppón ka mga mannanap. 21 Duwán adi i Jabal na si Jubal, asta sikandin tô inému na kamónaan katô langun manubù na katig ágpadaging ka alpa asta gidup ka plawta. 22 Si Sela tô innà i Tubal-Cain na taraimu ka talumbaga asta putó. Duwán tábbé i Tubal-Cain na si Naama.

23 Igkagi si Lamec katô duwa sawa din, na mà din,

“Ada asta Sela, paminág kó kanak,
su duwán ulitán ku ákniyu.

Igmatayan ku tô mallaki na igsuntuk asta igamù kanak.

24 Atin ka makapittu tô kadattan ka supak na dumunggù tun ta manubù na mimmaté ki Cain,

---

h 4:16 4:16 Tô ngadan ka Nod, iring katô kagi ka Hebreo, “tumulap-talap.”

kapittuwan pittu (77) pa tô kadattan ka supak na dumunggù tun ta manubù na sumuli kanak.”

Si Set asta si Enos

²⁵ Na, pángnga inaté si Abel, igpalayuké si Adan asta tô sawa din, asta ipamasusu tô batà mama. Ikgagi si Eva, na mà din, “Igbággayanna ka Manama kani batà na ikabullas ki Abel, su igmatayan i Cain.” Purisu inggadanan din tô batà din ki Set.¹

²⁶ Duwán batà mama na ipamasusu katô sawa i Set, asta inggadanan i Set tô batà din ki Enos.

Na, tô gó tô timpo na igtigkané tô mga manubù na iggamit katô ngadan na ÁglangngagánJ tun ta kapangadap dan katô Manama.

5

Mga rubbad i Adan

¹ Ni gó tô mga ngadan katô rubbad i Adan.

Tô igimu ka Manama tô manubù, igimu din sikandin na iring kandin. ² Igimu din tô manubù mama asta bayi. Madigár tô igbággé din kandan, asta inggadanan din sikandan na manubù.

³ Tô sábbad gatus tállu pulù (130) dán tô idad i Adan, ipamasusu tô batà din mama iring kandin. Inggadanan din tô batà din ki Set. ⁴ Pángnga ipamasusu si Set, walu gatus (800) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Adan, asta duwán duma mga gabatà din na ipamasusu. ⁵ Tô siyó gatus tállu pulù (930) dán tô idad i Adan, inaté sikandin.

1 **4:25** 4:25 Tô ngadan Set, iring katô kagi ka Hebreo, “igbággé.”

J **4:26** 4:26 Áglangngagán. Tun ta kinagiyan ka Hebreo: YAHWEH, ó Jehovah. Ahaán tô Exodo 3:13-15.

⁶ Tô sábbad gatus lima (105) dán tô idad i Set, ipamasusu tô batà din mama na si Enos. ⁷ Pángnga ipamasusu si Enos, walu gatus pittu (807) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Set, asta duwán дума mga gabatà din na ipamasusu. ⁸ Tô siyó gatus sapulù duwa (912) dán tô idad i Set, inaté sikandin.

⁹ Tô kasiyawan (90) dán tô idad i Enos, ipamasusu tô batà din mama na si Cainan. ¹⁰ Pángnga ipamasusu si Cainan, walu gatus sapulù lima (815) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Enos, asta duwán дума mga gabatà din na ipamasusu. ¹¹ Tô siyó gatus lima (905) dán tô idad i Enos, inaté sikandin.

¹² Tô kapittuwan (70) dán tô idad i Cainan, ipamasusu tô batà din mama na si Mahalaleel. ¹³ Pángnga ipamasusu si Mahalaleel, walu gatus kappatan (840) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Cainan, asta duwán дума mga gabatà din na ipamasusu. ¹⁴ Tô siyó gatus sapulù (910) dán tô idad i Cainan, inaté sikandin.

¹⁵ Tô kannámman lima (65) dán tô idad i Mahalaleel, ipamasusu tô batà din mama na si Jared. ¹⁶ Pángnga ipamasusu si Jared, walu gatus tállu pulù (830) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Mahalaleel, asta duwán дума mga gabatà din na ipamasusu. ¹⁷ Tô walu gatus kasiyawan lima (895) dán tô idad i Mahalaleel, inaté sikandin.

¹⁸ Tô sábbad gatus kannámman duwa (162) dán tô idad i Jared, ipamasusu tô batà din mama na si Enoc. ¹⁹ Pángnga ipamasusu si Enoc, walu gatus ámmé (800) tô iglabé sippang ka inaté si Jared, asta duwán дума mga gabatà din na ipamasusu. ²⁰ Tô

siyó gatus kannámman duwa (962) dán tô idad i Jared, inaté sikandin.

²¹ Tô kannámman lima (65) dán tô idad i Enoc, ipamasusu tô batà din mama na si Metusela.

²² Pángnga ipamasusu si Metusela, maggát igpamaké si Enoc katô Manama ka tállu gatus (300) ámmé. Duwán дума mga gabatà i Enoc na ipamasusu. ²³ Igdunggù dán tô idad din ka tállu gatus kannámman lima (365). ²⁴ Inalayun maggát igpamaké si Enoc katô Manama sippang ka álló na inandà sikandin, su igbatun sikandin ka Manama tun ta langit.

²⁵ Tô sábbad gatus kawaluwan pittu (187) dán tô idad i Metusela, ipamasusu tô batà din mama na si Lamec. ²⁶ Pángnga ipamasusu si Lamec, pittu gatus kawaluwan duwa (782) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Metusela, asta duwán дума mga gabatà din na ipamasusu. ²⁷ Tô siyó gatus kannámman siyó (969) dán tô idad i Metusela, inaté sikandin.

²⁸ Tô sábbad gatus kawaluwan duwa (182) dán tô idad i Lamec, duwán batà din mama na ipamasusu. ²⁹ Ikgagi sikandin, na mà din, “Ni gó tô manubù na papaginawa áknita tikud tun ta kahirapan ka lumu ta nit tanà tingód katô supak katô Áglangngagán.” Purisu inggadanán din tô batà din ki Noe.^k

³⁰ Pángnga ipamasusu si Noe, lima gatus kasiyawan lima (595) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Lamec, asta duwán дума mga gabatà

---

^k 5:29 5:29 Tô kóbadan katô ngadan Noe, “kapaginawa.”

din na ipamasusu. ³¹ Tô pittu gatus kapittuwan pittu (777) dán tô idad i Lamec, inaté sikandin.

³² Pángnga ka lima gatus (500) tô idad i Noe, ipamasusu tô tállu gabatà din gamama na si Sem, si Ham, asta si Japet.

6

Madat linumuwan ka mga manubù

¹ Na, tô igmarapung dán tô mga manubù nit bówwó ka tanà, asta tô igmarapung dán tô mga gabayi na ipamasusu, ² duwán mga sakup^l ka Manama na igkita na madigár tô bónnóng katô mga gabayi. Purisu igkalyagan dan tô mga gabayi na idigárran dan. ³ Na, igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Dì mému kanak ka manté tô mga manubù ka ándà ágtamanán, su manubù dan dád na ágkamaté. Tikud nigó, sippang dád man ka sábbad gatus duwa pulù (120) tô idad ka mga manubù.”

⁴ Tô timpo sayyan asta tô mga ámmé na iglabé, duwán mga higante, su sikandan tô mga rubbad ka mga sakup ka Manama tikud tun ta langit na iglayuk katô mga gabayi nit banuwa. Magani asta ibantug dan sayyan.

⁵ Igkita katô Áglangngagán na tuu madat tô áglumun katô mga manubù nit banuwa, asta in-alayun madat tô panámdám dan asta tô kakalyag dan. ⁶ Purisu igrákkád tô Áglangngagán tingód katô mga manubù na igimu din asta igpóddô din nit banuwa. Tuu iranu sikandin. ⁷ Purisu igkagi

---

^l **6:2** 6:2 Mga sakup ka Manama, ó mga panaligan ka Manama. Magunawa pagsik tun ta Genesis 6:4.

tô Áglangngagán, na mà din, “Iwaán ku tô mga manubù na igimu ku tikud tun ta bówwó ka tanà. Ipánnasán ku tô mga manubù, tô mga mannap, asta tô mga manuk, su igrákkádda na igimu kandan.”

⁸ Asal idayawan gó tô Áglangngagán tingód ki Noe.

Si Noe

⁹ Ni gó tô igulit tingód ki Noe. Tun ta langun manubù, si Noe dád tô igtanggap ka Manama na nángngà tun ta saruwan din, asta di ágkabuyas sikandin. Igpadumaé si Noe asta tô Manama. ¹⁰ Tállu tô gabatà din gamama, na si Sem, si Ham, asta si Japet.

¹¹ Asal igkita ka Manama na ássa dád ki Noe, madat tô langun manubù nit banuwa, asta ipánnù tô kaluwagan ka banuwa ka samuk. ¹² Igsállág tô Manama tun ta banuwa, asta igkita din na madat tô langun manubù, su inalayun madat tô áglumun dan.

¹³ Igkagi tô Manama ki Noe, na mà din, “Kakalyag ku na dadattan ku tô langun nit banuwa. Purisu ipánnasán ku tô langun manubù, su ipánnù dán tô kaluwagan ka banuwa katô madat mga áglumun dan. ¹⁴ Purisu imu ka ka arka^m ka madigár klasi ka kayu ébô duwán sakayan nu. Imu nu tô mga kuwerto tun dalám katô arka, asta padákkátti nu ka ispalto tô tun dalám asta tô tun ta luwà ébô di makahu tô wayig. ¹⁵ Sábbad gatus tállu pulù tállu (133) metros tô kalaguyudan katô arka, duwa pulù duwa (22)

---

^m 6:14 6:14 Arka, ó dakál barko.

metros tô kaluwagan, asta sapulù tállu (13) metros tô kallayatan. ¹⁶ Atáppi nu tô arka, asta imu nu tô gukitan ka karamag madani tun ta atáp na tángngà ka metro tô kallayat. Imu nu ka tállu andana tô tun dalám asta sábbad sállat tô tun ta kilidan.

¹⁷ “Palunupan ku ni tanà ka wayig ébô mapánnas tô langun áglaginawa. Maté tô langun nit banuwa.

¹⁸ Asal mimuwa ka kasabotan tun áknikó ébô manté ka. Ahu kó tun ta arka, sikuna, tô mga gabatà nu, tô sawa nu, asta tô mga ikóddô áknikó.

¹⁹⁻²⁰ Pid nu tô sábbad mama asta sábbad bayi tikud tun ta tagsábbad-sábbad klasi ka mga mannanap asta mga manuk. Madun dan tun áknikó ébô manté. ²¹ Pid nu pagsik tô marapung klasi ka makan ébô duwán ágkakan para ákniyu langun.”

²² Na, igtuman i Noe tô langun sugù ka Manama kandin.

7

Tô lunup

¹ Na, igkagi tô Áglangngagán ki Noe, na mà din, “Ahu ka asta tô pamilya nu tun ta arka, su agad marapung tô mga manubù áknganni, sikuna dád tô nángngà kannun ta saruwan ku. ² Pid nu tô tagpittu paris na mama asta bayi tikud tun ta tagsábbad-sábbad klasi ka mannanap na mému góbbón asta bággén kanak, asta pid nu tô tagsábbad paris na mama asta bayi tikud tun ta tagsábbad-sábbad klasi ka mannanap na dì mému góbbón asta bággén kanak. ³ Pid nu tô tagpittu paris na mama asta bayi tikud tun ta tagsábbad-sábbad klasi ka manuk ébô duwán puman rubbad katô langun nit bówwó ka tanà. ⁴ Na, pángnga ka pittu álló, pódanán

ku, asta di tumikkas sippang ka kappatan (40) álló asta kappatan (40) dukilám ébô ipánnasán ku tô langun áglaginawa na igimu ku nit bówwó ka tanà.”

⁵ Igtuman i Noe tô langun sugù katô Áglangngagán kandin. ⁶ Tô iglunupan ni banuwa, ánnám gatus (600) tô idad i Noe. ⁷ Igsaké sikandin katô arka, asta igtákkás tô mga gabatà din, tô sawa din, asta tô mga ikóddô kandin ébô di dan mapánnas ka lunup. ⁸⁻⁹ Ilimud tô tagsábbad paris na mama asta bayi tikud tun ta tagsábbad-sábbad klasi ka mga mannanap asta mga manuk, agad tô mému góbbón asta bággén tun ta Manama, asta tô di mému góbbón. Igsadun tô langun tun ki Noe, asta igahu tun ta arka, iring katô igsugù ka Manama ki Noe. ¹⁰ Pángnga ka pittu álló, igtigkané iglunupan tô banuwa.

¹¹ Tô ánnám gatus (600) tô idad i Noe, tun ta ikasapulù pittu (17) álló ka ikaduwa bulan katô ámmé, ipókéan tô langun sánnáp tun dalám ka dagat, asta ipókéan tô langun ágtikudan ka udan tun ta kawang-awangan. ¹² Na, igudan ka kappatan (40) álló asta kappatan (40) dukilám.

¹³ Tô ándà pa lunupi tô tanà, taganà igahu si Noe tun ta arka asta tô mga gabatà din na si Sem, si Ham, asta si Japet, tô sawa i Noe, asta tô mga ikóddô kandin. ¹⁴ Igahu tô langun klasi ka mannanap na magdakál asta marénták, asta langun klasi ka manuk. ¹⁵ Igsadun tô tagduwa-duwa katô mga klasi na áglaginawa, asta igahu dan tun ta arka tákkás ki Noe. ¹⁶ Duwán mama asta bayi, iring katô igsugù ka Manama ki Noe. Pángnga igahu

dan, igsagpángngan katô Áglangngagán tô sállat katô arka.

¹⁷ Dalám ka kappatan (40) álló asta kappatan (40) dukilám, inalayun igudan, asta igmadalám tô wayig sippang ka igkapó tô arka. ¹⁸ Inalayun igmadalám tô wayig tun ta banuwa, asta igkapó-kapó tô arka tun ta bówwó ka wayig. ¹⁹ Inalayun igmadalám tô wayig tun ta banuwa sippang ka iglunupan tô langun ka mallayat mga pabungan. ²⁰ Igmadalám tô wayig sippang ka pittu metros tô kadalámman tun ta bówwó ka mga pabungan. ²¹ Purisu inaté tô langun tun ta bówwó ka tanà, agad mga manuk, mga mannanap, asta mga manubù. ²² Inaté tô langun na áglaginawa nit bówwó ka tanà. ²³ Igipánnas ka Manama tô langun manubù, mga mannanap, asta mga manuk. Si Noe dád tô isamà, asta tô mga igduma kandin tun dalám katô arka.

²⁴ Sábbad gatus kaliman (150) álló tô kadugayan katô lunup.

8

Ipángnga tô lunup

¹ Ándà kalingawi ka Manama si Noe asta tô langun mannanap na igduma kandin tun ta arka. Ig-pakaramagan ka Manama tô wayig, asta igtigkané dán tô wayig igdélák. ² Igdalangan ka Manama tô mga sánnáp tun dalám ka dagat asta tô mga ágtikudan ka udan tun ta kawang-awangan. Purisu igtikkas tô udan. ³ Tô iglabé dán tô sábbad gatus kaliman (150) álló, igdélák tô wayig. ⁴ Tô iglabé dán

tô lima bulan,ⁿ ikasapat tô arka tun ta Pabungan ka Ararat. ⁵ Igpanayun igdélák tô wayig, asta pángnga ka duwa bulan ágtángngà,^o ikitaan tô bówwó ka mga pabungan.

⁶ Pángnga ka kappatan (40) álló, igpókéan i Noe tô téwang katô arka, ⁷ asta igpaluwà din tô sábbad uwak. Asal ándà lónód tô uwak tun ta arka su inalayun iglayang-layang sippang ka matákkang tô tanà. ⁸ Na, igpaluwà i Noe tô sábbad salapati ébô kasóddóran din ka matákkang dán tô tanà. ⁹ Asal su iglunupan pa tô tanà, ándà kita tô salapati ka madigár apunan din. Purisu iglónód tô salapati tun ta arka. Igtapaya i Noe tô ballad din asta igpahu din tô salapati. ¹⁰ Pángnga ka sábbad linggo,^p igpaluwà din puman tô salapati. ¹¹ Tô igsalláp dán tô álló, iglónód tô salapati tun ki Noe, asta duwán mantu daun ka kayu olibo na igpid tun ta tuktuk din. Purisu isóddóran i Noe na igdélák dán tô wayig tun ta tanà. ¹² Na, igangat si Noe ka sábbad linggo, asta igpaluwà din puman tô salapati. Asal ándà dán lónód.

¹³ Na, tô ánnám gatus sábbad (601) tô idad i Noe, tun ta una álló ka una bulan ka ámmé, igdélák tô wayig tun ta tanà. Igkangé i Noe tô atáp katô arka ébô sumállág sikandin. Igkita din na itákkang dán sagpu tô bówwó ka tanà. ¹⁴ Tô iglabé tô duwa pa bulan,^q tuu itákkang tô tanà. ¹⁵ Purisu igkagi tô Manama ki Noe, na mà din, ¹⁶ “Luwà kód tikud tun

ⁿ **8:4** 8:4 Ikasapulù pittu (17) álló ka ikapittu bulan. Ahaán tô Genesis 7:11. ^o **8:5** 8:5 Una álló ka ikasapulù bulan. Ahaán tô Genesis 7:11 asta 8:4. ^p **8:10** 8:10 Sábbad linggo, ó pittu álló. Magunawa tun ta Genesis 8:12. ^q **8:14** 8:14 Ikaduwa pulù pittu ka ikaduwa bulan. Ahaán tô Genesis 8:13.

ta arka, agad tô sawa nu, tô mga gabatà nu, asta tô mga ikóddô áknikó. ¹⁷ Paluwà nu tô langun manuk asta mga mannanap na magdakál asta marénták ébô rumubbad dan asta kumarapung dan tun ta banuwa.”

¹⁸ Purisu igluwà si Noe tikud tun ta arka na igtákkássan katô mga gabatà din, sawa din, asta mga ikóddô kandin. ¹⁹ Igluwà tô tagsábbad-sábbad klasi ka mga mannanap na magdakál asta marénták, asta mga manuk.

²⁰ Na, iglimud i Noe tô mga batu ébô imun din tô ággóbbówanan ka mannanap na bággén tun ta Áglangngagán. Duwán igmatayan din tun ta tagsábbad-sábbad klasi ka mannanap asta manuk na mému góbbón asta bággén tun ta Manama, asta iggóbbó din. ²¹ Tô ingadággan dán katô Áglangngagán tô mammut, idayawan sikandin, asta igpanámdám sikandin, na mà din, “Agad madat tô kakalyag ka mga manubù tikud tun ta kapamasusu kandan, asal diyad muman dumadat katô tanà tingód ka madat áglumun katô mga manubù. Diyad muman mipánnas katô langun manubù asta mga mannanap. ²² Sippang ka duwán pa banuwa, inalayun duwán timpo para ka kapamula asta kakáttu, ágmagánnó asta ágménit, ágsánnang asta gudan, álló asta dukilám.”

9

Kasabotan ka Manama asta si Noe

¹ Madigár tô igbággé ka Manama ki Noe asta katô pamilya din, asta igkagi sikandin, na mà

din, “Batà kód ka marapung ébô duwán mga rubbad yu na móddô tun ta kaluwagan ka banuwa. ² Tikud áknganni, kamáddangan ákniyu tô langun mannanap, mga manuk, asta mga sáddà. Imun ku sikiyu na pangulu katô langun dan. ³ Mému kannán yu tô mga mannanap asta tô mga pamulanán, su igbággé kud tô langun ákniyu para ágkakan. ⁴ Asal sábbad dád tô di mému kannán yu, tô gó ákkud na duwán pa dipanug, su duwán kantayan ukit ka dipanug.

⁵ “Dì mému ka duwán mimmaté. Atin ka duwán mannanap na mimmaté katô manubù, kailangan matayan. Atin ka duwán manubù na mimmaté katô дума manubù, kailangan matayan sikandin. ⁶ Igimu ka Manama tô manubù na iring kandin. Purisu kailangan matayan tô manubù na mimmaté katô дума manubù.

⁷ “Batà kód ka marapung ébô duwán mga rubbad yu na móddô tun ta kaluwagan ka banuwa.”

⁸ Na, igkagi tô Manama ki Noe asta katô pamilya din, na mà din, ⁹ “Mimuwa ka kasabotan tun ákniyu asta tun ta mga rubbad yu, ¹⁰ asta tun ta langun manuk asta mga mannanap na igduma ákniyu tun ta arka. ¹¹ Mimuwa ka kasabotan tun ákniyu. Tô langun na áglaginawa di dán puman mapánnas ka lunup. Dì kud puman dadattan tô banuwa ukit ka lunup.”

¹² Igkagi tô Manama, na mà din, “Duwán pató na imun ku ébô kasóddóran yu na tumanán ku tô kasabotan ku tun ákniyu asta tun ta langun na áglaginawa nit banuwa sippang ka duwán pa mga manubù. ¹³ Taguán ku tô binangunanan tun ta sagulapun. Tô gó é pató tingód ka kasabotan ku tun

ta mga góddô nit banuwa. ¹⁴ Atin ka duwán sagulapun nit banuwa, asta makita tô binangunan tun ta sagulapun, ¹⁵ kasampáttan ku tô kasabotan ku tun ákniyu asta tun ta langun na áglaginawa na di dán móman mapánnas tô langun ukit ka lunup. ¹⁶ Atin ka duwán binangunan tun ta sagulapun, kitanán ku, asta kasampáttan ku tô kasabotan ku na ándà ágtamanán tun ta langun na áglaginawa nit banuwa.”

¹⁷ Iggagi tô Manama, na mà din, “Tô gó é pató tingód katô kasabotan ku tun ta langun na áglaginawa nit banuwa.”

Si Noe asta gabatà din

¹⁸ Tô mga gabatà i Noe na igluwà tikud tun ta arka, tô gó si Sem, si Ham, asta si Japet. (Si Ham tô ámmà i Canaan.†) ¹⁹ Tô tállu gabatà i Noe, tô gó é mga kamónaan katô langun manubù na góddô nit banuwa.

²⁰ Na, igtigkané si Noe igkamát, asta igpamula sikandin ka paras. ²¹ Tô iginám din tô bino na igimu din tikud tun ta buuy ka paras, ilasing sikandin. Igdággà sikandin na ándà tambun katô lawa din tun dalám ka tulda na igóddóan din. ²² Igsállág si Ham na ámmà i Canaan na ándà tambun katô lawa katô ámmà din. Igluwà sikandin asta igulit katô mga kataladi din. ²³ Purisu igkangé i Sem asta i Japet tô kisi ébô tambunan tô lawa din. Igawidan dan tô kisi tun ta bókkóg dan, asta igpanó ta bókkóg na igahu tun ta tulda din. Igtambunan dan tô lawa din, asal ándà dan séré ébô di dan kitanán tô lawa katô ámmà dan. ²⁴ Tô

---

† **9:18** 9:18 Tingód ki Canaan, ahaán tô Genesis 10:6.

ikaginónó dán si Noe tikud ka kalasingan din, isóddóran din tô iglumu i Ham kandin. ²⁵ Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Supakan katô Manama si Canaan na batà i Ham. Imun sikandin na állang katô mga kataladi din. ²⁶ Mólà pa ka madigár tô bággén katô Áglangngagán na Manama ki Sem, asta imun si Canaan na állang i Sem. ²⁷ Mólà pa ka imun ka Manama na maluwig tô góddóan katô mga rubbad i Japet.^S Bággayan dan pagsik ka Manama katô madigár na bággén din tun ta mga rubbad i Sem. Asal imun tô mga rubbad i Canaan na állang katô mga rubbad i Japet.”

²⁸ Pángnga katô lunup, tállu gatus kaliman (350) ámmé pa tô iglabé sippang ka inaté si Noe. ²⁹ Tô siyó gatus kaliman (950) dán tô idad i Noe, inaté sikandin.

10

Mga rubbad ka mga gabatà i Noe

¹ Ni gó tô mga ngadan ka rubbad katô tállu gabatà i Noe, na si Sem, si Ham, asta si Japet, su duwán mga gabatà dan na ipamasusu pángnga katô lunup.

² Tô mga gabatà gamama i Japet, tô gó si Gomer, si Magog, si Madai, si Jaban, si Tubal, si Mesec, asta si Tiras. ³ Tô mga gabatà i Gomer, tô gó si Askenas, si Rifat, asta si Togarma. ⁴ Tô mga rubbad i Jaban, tô gó si Elisa, si Tarsis, asta tô mga taga Kiti asta tô mga taga Dodani. ⁵ Sikandan tô mga kamónaan katô langun manubù na góddô madani tun ta dagat asta tun ta mga purù. Tô gó é mga

^{S 9:27} 9:27 Tô ngadan Japet, iring katô kagi ka Hebreo, “maluwag.”

rubbad i Japet. Igóddô tô tagsábbad-sábbad grupo tun ta kandan banuwa, asta duwán kinagiyan ka tagsábbad-sábbad grupo.

⁶ Tô mga gabatà gamama i Ham, tô gó si Cus, si Ehipto, si Put, asta si Canaan. ⁷ Tô mga gabatà gamama i Cus, tô gó si Seba, si Habila, si Sabata, si Raama, asta si Sabaca. Tô mga gabatà gamama i Raama, tô gó si Saba asta si Dadan. ⁸ Duwán sábbad rubbad i Cus na igngadanan ki Nimrod, asta sikandin tô una manubù na inému ibantug tingód ka kagani din. ⁹ Katig sikandin ágpanà ukit ka tabang katô Áglangngagán. Purisu ákgagi tô mga manubù, na mà dan, “Mólà pa ka imun ka katô Manama na katig ágpanà iring ki Nimrod.” ¹⁰ Tô inému dán si Nimrod na hari, igpangulu sikandin katô mga lunsud ka Babel, Erac, asta Acad, na tállu lunsud tun ta Sinar. ¹¹ Tikud dutun, igsadun sikandin tun ta Asiria, asta igimu sikandin ka mga lunsud ka Ninibe, Rehobot-Ir, Cala, ¹² asta Resen tun ta tángngaan ka Ninibe asta dakál lunsud na Cala.

¹³ Si Ehipto^t tô kamónaan ka langun manubù na igóddô tun ta Lud, Anam, Laab, Neftu, ¹⁴ Petrusim, Casluim, asta Caftor na kamónaan ka langun Filistihanon.

¹⁵ Tô mga gabatà i Canaan, tô gó si Sidon na tambang kaké, asta si Het. ¹⁶ Si Canaan tô kamónaan katô mga Jebusihanon, Amorihanon, Girgasihanon, ¹⁷ Hebihanon, Arkihanon, Sinaihanon, ¹⁸ Arvadihanon, Semarihanon, asta Hamatihanon. Italap tô tagsábbad-sábbad grupo

^t **10:13** 10:13 Si Ehipto, ó si Misraim.

ka mga rubbad i Canaan ¹⁹ sippang ka isakup dan tô kaluwagan ka banuwa tikud tun ta lunsud ka Sidon sippang tun ta lunsud ka Gerar na madani tun ta Gasa, asta isakup tô mga lunsud ka Sodoma, Gomora, Adma, asta Seboim madani tun ta Lasa. ²⁰ Tô gó é mga rubbad i Ham. Igóddô tô tagsábbad-sábbad grupo tun ta kandan mga banuwa, asta duwán kinagiyan ka tagsábbad-sábbad grupo.

²¹ Si Sem na kaké i Japet, tô gó é kamónaan katô langun rubbad i Eber.^u ²² Tô mga gabatà i Sem, tô gó si Elam, si Asur, si Arfacsad, si Lud, asta si Aram, asta tô gó tô mga ngadan ka rubbad dan. ²³ Tô mga gabatà i Aram, tô gó si Us, si Hul, si Geter, asta si Mes. ²⁴ Si Arfacsad tô ámmà i Sela, asta si Sela tô ámmà i Eber. ²⁵ Duwa tô gabatà i Eber. Ingadanan tô kaké ki Peleg,^v su tô kapamasusu kandin, itángngà-tángngà tô langun manubù nit banuwa. Ingadanan tô adi din ki Joctan. ²⁶ Si Joctan tô kamónaan i Almodad, si Selap, si Hasarmabet, si Jera, ²⁷ si Hadoram, si Usal, si Dicla, ²⁸ si Obal, si Abimael, si Seba, ²⁹ si Opir, si Habila, asta si Jobab. Mga gabatà i Joctan tô langun dan. ³⁰ Igóddô tô mga rubbad i Joctan tun ta tanà na tikud tun ta Mesa sippang tun ta Separ tun ta pabungan na dadan tun ta silatan. ³¹ Tô gó é mga rubbad i Sem. Igóddô tô tagsábbad-sábbad grupo dan tun ta kandan mga banuwa, asta duwán kinagiyan ka tagsábbad-sábbad grupo.

³² Tô gó tô mga rubbad katô mga gabatà i

U 10:21 10:21 Duwán mga manubù na ágpanámdám na tô mga rubbad i Eber tô grupo na ánggadanan Hebreo. **V 10:25** 10:25 Tô ngadan Peleg, iring katô kagi ka Hebreo, “itángngà.”

Noe, asta duwán mga grupo asta mga pamilya ka tagsábbad-sábbad kandan. Pángnga katô lunup, igtalap tô langun manubù tun ta tagsábbad-sábbad grupo ka banuwa.

11

Turi ka Babel

¹ Sayyan, tô ándà pa katalap tô mga manubù, sábbad dád tô kinagiyan katô langun manubù nit banuwa. ² Tô igalin-alin dan dán, duwán igsadun dadan tun ta silatan, sippang ka igdungù dan tun ta tanà na maluwag asta pattag tun ta Sinar, asta igóddô dan dutun. ³ Igpatóngkóé sikandan, na mà dan, “Na, imun ta tô tisa^W asta patákkangán sippang ka kumatággas ébô duwán pagimu ta katô turi.”

Purisu igimu dan tô mga tisa, asta igkangé dan tô ispalto para padákkát katô mga tisa ébô imun dan turi. ⁴ Na, igkagi sikandan, na mà dan, “Mimu ki ka lunsud asta sábbad turi sippang tun ta kawang-awangan ébô mabantug ki, asta dì ki matalap tun ta kaluwagan kani banuwa.”

⁵ Na, igsadun tô Áglangngagán ébô kumita katô lunsud asta katô turi na igimu katô mga manubù. ⁶ Igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Ágpasábbadé tô langun manubù, asta sábbad dád tô kinagiyan dan. Igtigkané dan igimu kani. Na, dì madugé, agad ándin tô kakalyag dan, tô gó é imun dan. ⁷ Purisu madun ki tun kandan, asta palibugán ta tô kinagiyan dan ébô kumarapung tô mga kinagiyan, asta dì dan pagpátté.”

^W **11:3** 11:3 Tisa tô iring na hollow block para gimun balé.

⁸ Tô gó igpatalap katô Áglangngagán tô langun dan tun ta kaluwagan ka banuwa, asta igsódô dan igimu katô lunsud dan. ⁹ Purisu ingadanan tô lunsud na Babel,^x su igpalibug katô Áglangngagán tô kinagiyan ka mga manubù dutun. Purisu igpatalap katô Áglangngagán tô langun dan tun ta kaluwagan ka banuwa.

Mga rubbad i Sem

¹⁰ Ni gó tô mga ngadan katô rubbad i Sem. Tô iglabé dán tô duwa ámmé pángnga katô lunup, igdunggù ka sábbad gatus (100) tô idad i Sem, asta ipamasusu tô batà din mama na si Arfac-sad. ¹¹ Pángnga ipamasusu sikandin, lima gatus (500) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Sem, asta duwán pa дума mga gabatà din na ipamasusu.

¹² Tô tállu pulù lima (35) dán tô idad i Arfac-sad, ipamasusu tô batà din mama na si Sela. ¹³ Pángnga ipamasusu sikandin, áppat gatus tállu (403) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Arfac-sad, asta duwán pa дума mga gabatà din na ipamasusu.

¹⁴ Tô tállu pulù (30) dán tô idad i Sela, ipamasusu tô batà din mama na si Eber. ¹⁵ Pángnga ipamasusu sikandin, áppat gatus tállu (403) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Sela, asta duwán pa дума mga gabatà din na ipamasusu.

¹⁶ Tô tállu pulù áppat (34) dán tô idad i Eber, ipamasusu tô batà din mama na si Peleg. ¹⁷ Pángnga ipamasusu sikandin, áppat gatus tállu pulù (430) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Eber, asta duwán pa дума mga gabatà din na ipamasusu.

---

^x **11:9** 11:9 Tô kóbadan katô Babel ó Babilonia, “ilibugan.”

¹⁸ Tô tállu pulù (30) dán tô idad i Peleg, ipamasusu tô batà din mama na si Reu. ¹⁹ Pángnga ipamasusu sikandin, duwa gatus siyó (209) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Peleg, asta duwán pa дума mga gabatà din na ipamasusu.

²⁰ Tô tállu pulù duwa (32) dán tô idad i Reu, ipamasusu tô batà din mama na si Serug. ²¹ Pángnga ipamasusu sikandin, duwa gatus pittu (207) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Reu, asta duwán pa дума mga gabatà din na ipamasusu.

²² Tô tállu pulù (30) dán tô idad i Serug, ipamasusu tô batà din mama na si Nahor. ²³ Pángnga ipamasusu sikandin, duwa gatus (200) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Serug, asta duwán pa дума mga gabatà din na ipamasusu.

²⁴ Tô duwa pulù siyó (29) dán tô idad i Nahor, ipamasusu tô batà din mama na si Tera. ²⁵ Pángnga ipamasusu sikandin, sábbad gatus sapulù siyó (119) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Nahor, asta duwán pa дума mga gabatà din na ipamasusu.

²⁶ Tô kapittuwan (70) dán tô idad i Tera, ipamasusu tô mga gabatà din gamama na si Abram, si Nahor, asta si Haran.

Mga rubbad i Tera

²⁷ Ni gó tô mga ngadan katô rubbad i Tera. Si Tera tô ámmà i Abram, si Nahor, asta si Haran. Si Haran tô ámmà i Lot. ²⁸ Tô ándà pa kamaté si Tera, inaté tô batà din na si Haran tun ta banuwa na ipamasusuwan din na lunsud ka Ur tun ta Caldea. ²⁹ Igkalyagan i Abram si Sarai, asta igkalyagan i Nahor si Melca na batà bayi katô kataladí din na

inaté na si Haran. Duwán batà bayi i Haran na si Isca. ³⁰ Ándà batà i Sarai, su dì sikandin ágbatà.

³¹ Igpíd i Tera tô batà din na si Abram, asta tô ikóddô kandin na si Sarai na sawa i Abram, asta tô apù din na si Lot na batà i Haran. Igpanó dan tikud tun ta lunsud ka Ur tun ta Caldea, asta igsadun dan tun ta Canaan. Asal tô igdungù dan tun ta lunsud ka Haran, igóddô dan dutun. ³² Inaté si Tera tô duwa gatus lima (205) tô idad din.

12

Igtawar ka Manama si Abram

¹ Na, igkagi tô Áglangngagán ki Abram, na mà din, “Iwà ka tikud tun ta tanà na igóddóan nu. Tanani nu tô mga gakád nu asta tô pamilya katô ámmà nu. Sadun ka tun ta banuwa na tádduán ku áknikó. ² Marapung tô mga rubbad na bággén ku áknikó, asta mému sikandan na dakál grupo. Madigár tô bággén ku áknikó, asta imun ku na mabantug tô ngadan nu. Madigár tô bággén ku tun ta дума mga manubù ukit áknikó. ³ Madigár tô bággén ku tun ta langun manubù na mággé ka madigár tun áknikó. Asal dadattan ku tô langun manubù na dumadat áknikó. Ukit áknikó, madigár tô bággén ku tun ta langun manubù nit banuwa.”

⁴ Purisu igtuman i Abram tô igsugù katô Áglangngagán kandin, asta igpanó sikandin na igtákkássan katô bataánán din na si Lot. Tô igpanó si Abram tikud tun ta lunsud ka Haran, kapittuwan lima (75) tô idad din. ⁵ Igpíd i Abram tô sawa din na si Sarai, asta si Lot, asta igpíd din tô langun ka kaduwánnan din asta langun állang na

igkangé din tun ta lunsud ka Haran, asta igpanó dan na igsadun tun ta Canaan.

Tô igdunggù dan dán tun ta Canaan,⁶ igpanayun si Abram sippang tun ta kayu ulayan ka More tun ta lunsud ka Sikem. Tô igdunggù si Abram tun ta Sikem, taganà duwán dán mga Canaanhon na igóddô dutun. ⁷Igpakita tô Áglangngagán ki Abram, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tô banuwa na bággen ku tun ta rubbad nu.”

Purisu igimu i Abram tô ággóbbówanan ka mannanap na bággen tun ta Áglangngagán na igpakita kandin. ⁸Pángnga igpakita tô Áglangngagán kandin, igalin si Abram tun ta pabunganán dadan tun ta silatan ka lunsud ka Betel. Tulda tô igóddóan din tun ta tángnga ka lunsud ka Betel asta Ai. Dadan tun ta ágsalláppan tô lunsud ka Betel, asta dadan tun ta silatan tô lunsud ka Ai. Igimu din tô ággóbbówanan ka mannanap, asta igpangadapY sikandin katô Áglangngagán.

⁹ Na, inalayun igalin-alin si Abram sippang tun ta Negeb.

Igsadun si Abram tun ta Ehipto

¹⁰ Na, duwán ballus tun ta Canaan. Purisu igsadun si Abram tun ta Ehipto ébô móddô dan róggun, su dakál tô ballus. ¹¹ Tô madani dan dán tun ta Ehipto, igkagi si Abram katô sawa din na si Sarai, na mà din, “Madigár gó ébónnóng nu! ¹² Atin ka kumita tô mga taga Ehipto áknikó, manámdám dan na sikuna tô sawa ku. Purisu matayanna

---

Y **12:8** 12:8 Tô kóbadan ka kagi ágpangadap, “ágsimba,” “ágdurung,” “ágdasal,” ó “ágtawar ka Manama.”

ikandan ébô agón ka. ¹³ Purisu kagiya nu sikandan na tábbéZ ku sikuna ébô diya matayan ikandan, asta madigár tô imun dan kanak tingód áknikó.”

¹⁴ Na, tô igdunggù dan dán tun ta Ehipto, igkita tô mga taga Ehipto na madigár é bónnóng katô sawa i Abram. ¹⁵ Tô igkita tô mga opisyaales ka hari kandin, igulitan dan tô hari na madigár é bónnóng katô bayi. Purisu igpóddô katô hari si Sarai tun ta balé din. ¹⁶ Madigár tô igbággé katô hari ki Abram tingód ki Sarai. Igbággayan sikandin ka marapung mga karnero, mga kambing, mga baka, mga asno, mga állang, asta mga kamelyo.

¹⁷ Asal su igpóddô katô hari si Sarai tun ta balé din, duwán madat bógóok na igpapid katô Áglangngagán tun ta hari asta langun duma manubù na góddô tun ta balé din. ¹⁸ Purisu igpatawar katô hari si Abram, asta igkagi sikandin, na mà din, “Manan ka madat tô igimu nu kanak? Manan ka ándà ka ulit kanak na sawa nu sikandin? ¹⁹ Manan ka igkagi ka na tábbé nu sikandin? Manan ka ignunug ka na imun ku sikandin na sawa ku? Na, ni dán ni sawa nu. Pid nu sikandin, asta panó kód!”

²⁰ Na, igsugù katô hari tô mga sundalo din, asta igpéwà dan si Abram, tô sawa din, asta tô langun katô kaduwánnan din tikud tun ta banuwa dan.

13

Igpassaé si Abram asta si Lot

¹ Na, igpanó si Abram tikud tun ta Ehipto asta iglónód sikandin tun ta Negeb na sakup ka

Canaan, asta igtákkás tô sawa din, asta igpid din tô langun katô kaduwánnan din. Igtákkás si Lot kandin. ² Tuu ágkaduwánnan si Abram, su duwán mga karnero din, mga kambing, mga baka, mga bulawan, asta mga mapputi bulawan.

³ Tô igpanó si Abram tikud tun ta Negeb, igalin-alin sikandin sippang tun ta Betel. Igdunggù sikandin tun ta taganà góddóan din tun ta tángngaan ka Betel asta Ai. ⁴ Tô gó tô taganà lugar na igimuwan din ka ággóbbówanan ka mannanap. Igpangadap puman sikandin katô Áglangngagán.

⁵ Na, igtákkás si Lot ki Abram, asta marapung pagsik tô pamilya din, mga állang, mga karnero, mga kambing, asta mga baka. ⁶ Purisu atin ka pasábbadé dan, ánnà nángngà tô tanà na pasabsaban katô langun mannanap dan, su tuu marapung tô mga mannanap dan. ⁷ Purisu igpamatayé tô mga taradóppón i Abram asta tô mga taradóppón i Lot. (Duwán mga Canaanhon asta Perisihanon na igóddô dutun.)

⁸ Purisu igtóngkô si Abram ki Lot, na mà din, “Na, dì mému pamatayé tô mga taradóppón ta, su bataánnán ku sikuna. ⁹ Purisu madigár ka passaé ki. Na, sállág nu tô kaluwagan kani tanà. Atin ka salinán nu tô tanà dadan tun ta ibang, malinna tun ta tanà dadan tun ta kawatan. Atin ka salinán nu tô tanà dadan tun ta kawatan, malinna tun ta tanà dadan tun ta ibang.”

¹⁰ Purisu igsállág si Lot, asta igkita din na madigár tô kaluwagan katô tanà madani tun ta Wayig ka Jordan sippang tun ta lunsud ka Soar, su nángngà tô wayig para katô tanà iring katô tun

ta kayun na igpamula katô Áglangngagán sayyan, asta iring katô tun ta Ehipto. (Inému ni tô ándà pa dadatti katô Áglangngagán tô mga lunsud ka Sodoma asta Gomora madani tun ta Wayig ka Jordan.) ¹¹ Purisu igsalin i Lot tô kaluwagan ka tanà madani tun ta Wayig ka Jordan, asta igalin sikandin dadan tun ta silatan. Purisu igpassaé dan. ¹² Igóddô pa si Abram tun ta Canaan, asal igalin si Lot tun ta mga lunsud madani tun ta Wayig ka Jordan, asta igóddô sikandin madani tun ta lunsud ka Sodoma. ¹³ Tuu madat tô áglumun katô mga taga Sodoma. Tuu dan masalà-salà tun ta saruwan katô Áglangngagán.

Igalin si Abram tun ta Hebron

¹⁴ Tô igpanó dán si Lot, igkagi tô Áglangngagán ki Abram, na mà din, “Sállág ka tun ta kaluwagan kani tanà agad ánda tô kasállággan nu. ¹⁵ Tô kaluwagan kani tanà na kitanán nu, tô gó é bággén ku áknikó asta tun ta mga rubbad nu ka ándà ágtamanán. ¹⁶ Imun ku na marapung tô mga rubbad nu sippang ka dì dan méyap, iring na mga barukbuk ka tanà. ¹⁷ Purisu panó-panó ka tun ta kaluwagan kani banuwa, su bággén ku ni langun áknikó.”

¹⁸ Purisu igalin si Abram, asta igóddô sikandin madani tun ta kayun ka mga ulayan i Mamre tun ta Hebron, asta igimu sikandin ka ággóbbówanan ka mannanap ébô mangadap sikandin katô Áglangngagán.

14

Igtabang si Abram ki Lot

¹⁻² Na, si Amrafel tô harì tun ta Sinar, si Arioc tô harì tun ta Elasar, si Cadorlahomor tô harì tun ta Elam, asta si Tadal tô harì tun ta Goyim. Róggun igharì dan, igpasábbadé dan áppat asta igsulung dan tô lima harì na si Bara na harì tun ta Sodoma, si Birsa na harì tun ta Gomora, si Sinab na harì tun ta Adma, si Semeber na harì tun ta Seboim, asta tô harì tun ta Bela na ássa ngadan ka Soar. ³ Igpasábbadé tô lima harì, asta iglimud dan tô langun sundalo dan madani tun ta kapattadan ka Sidim na inému dán áknganni na Ranó Ka Asin.^a ⁴ Taganà isakup tô lima harì tun ki Cadorlahomor ka sapulù duwa (12) ámmé. Asal tô ikasapulù tállu ámmé, igatu dan kandin.

⁵ Tô ikasapulù áppat ámmé, igsulung si Cadorlahomor asta tô дума mga harì na igpasakup kandin. Igtalu dan tô langun Repaihanon tun ta Astarot-Carnaim. Igtalu dan tô mga Susihanon tun ta Ham, asta tô mga Emihanon tun ta kapattadan ka Kiriataim. ⁶ Igtalu dan tô langun Horihanon tun ta pabunganán na igóddóan dan tun ta Seir, asta iglupug dan sippang tun ta lunsud ka Elparan madani tun ta disyerto. ⁷ Iglónód dan tun ta lunsud ka Cades (Eumispat tô ássa ngadan din). Igtalu dan tô langun manubù na igóddô tun ta banuwa ka mga Amalekanhon, asta igtalu dan tô mga Amorihanon na igóddô tun ta Hasason Tamar.

---

^a **14:3** 14:3 Ranó Ka Asin, ó Ranó Na Inaté.

⁸ Na, igpaglimud katô mga hari ka Sodoma, Gomora, Adma, Seboim, asta Belak tô mga sundalo dan. Igsadun dan tun ta kapattadan ka Sidim ébô matu dan ⁹ katô mga sundalo katô áppat hari, na si Cadorlahomor na hari tun ta Elam, si Tadal na hari tun ta Goyim, si Amrafel na hari tun ta Sinar, asta si Arioc na hari tun ta Elasar. Lima tô mga hari na igsulung katô áppat mga hari. ¹⁰ Tun ta Sidim, duwán marapung mga magdakál sábbáng na duwán ispalto na tuu ágdákkát. Tô italu tô hari ka Sodoma asta hari ka Gomora, igpalaguy tô mga sundalo dan, asta duwán tun kandan na idákkát tun ta ispalto su idabù dan tun ta mga sábbáng, asta igpalaguy tô duma mga sundalo tun ta pabunganán. ¹¹ Na, igkangé katô áppat hari tô langun ka kaduwánnan asta ágkakan tun ta mga lunsud ka Sodoma asta Gomora, asta igpanó dan. ¹² Su igóddô si Lot na bataánnán i Abram tun ta Sodoma, igámmát dan pagsik sikandin, igkangé dan tô kaduwánnan din, asta igpanó dan.

¹³ Asal duwán sábbad manubù na ikaluwà asta igulit ki Abram na Hebreo. Tô timpo tô, igóddô si Abram madani tun ta kayun ka mga ulayan i Mamre na Amorianon. Inalayun ágpatabangé si Abram, si Mamre, asta tô mga kataladi i Mamre na si Escol asta si Aner. ¹⁴ Tô ikasóddór si Abram na inammát tô bataánnán din, iglimud din tô langun állang din na katig ággamit ka laniban, na tállu gatus sapulù walu (318) tô langun dan, asta igagtà dan tô áppat hari sippang tun ta lunsud ka Dan. ¹⁵ Igpagtángngà-tángngà i Abram tô mga állang din. Tô dukilám dán, igsulung dan, asta ikapanalu dan. Igagtà i Abram sikandan sippang tun ta lunsud ka

Hoba dadan tun ta Damasco. ¹⁶ Ikangé i Abram tô langun ka kaduwánnan na igagó dan. Igpaluwà din pagsik tô bataánnán din na si Lot, asta igulì din tun ki Lot tô langun ka kaduwánnan na igagó tikud tun kandin. Igpaluwà din tô langun gabayi asta tô дума mga manubù na inammát.

Igdasal si Melkisedec para ki Abram

¹⁷ Tô igulì si Abram tikud tun ta kapanalu din ki Cadorlahomor asta дума mga hari, igsumar kandin tô hari ka Sodoma tun ta Kapattadan ka Sabec (igngadanan Kapattadan ka Hari).

¹⁸ Igsumar ki Abram tô hari ka Salem na si Melkisedec.^b Sikandin tô pangulu na parì ka mga manubù na ágpamaké tun ta Manama na Mallayat ka Langun. Igpìd din tô pan asta tô bino tun ki Abram. ¹⁹ Igdasal sikandin ébô madigár tô bággén ka Manama ki Abram. Igkagi sikandin, na mà din, “Madigár tô bággén áknikó tikud tun ta Manama na Mallayat ka Langun na igimu ka langit asta tô tibuk banuwa. ²⁰ Durungán tô Manama na Mallayat ka Langun, su igtabangan ka ikandin ébô makapanalu ka katô mga usig nu!”

Na, igbággé i Abram kandin tô ikasapulù katô langun na ikangé din tikud tun ta áppat hari na igtalu din.

²¹ Igkagi tô hari ka Sodoma ki Abram, na mà din, “Áknikó dán tô kadakállan katô kaduwánnan ku na ikangé nu tikud tun ta áppat hari na igagó tikud áknami. Mga sakup ku dád tô ulián nu kanak.”

---

b 14:18 14:18 Tingód ki Melkisedec, ahaán tô Hebreo 7:1-10.

²² Asal igkagi si Abram katô hari ka Sodoma, na mà din, “Duwán igtandô^c ku katô Áglangngagán na Manama na Mallayat ka Langun na igimu ka langit asta tibuk banuwa. ²³ Igtandô a kandin na ándà palang kaduwánnan nu na kangén ku, agad sábbad sinulid, agad sábbad listun ka sandalyas. Ulián ku tô langun tun áknikó, su dì mému kumagi ka na miduwánnanna ukit áknikó. ²⁴ Ándà palang kangén ku, asal tô dád igkan katô mga állang ku tô mému bullasan nu. Asal mému ka duwán bággén nu katô mga manubù na igtambang kanak, na si Aner, si Escol, asta si Mamre.”

15

Kasabotan ka Manama ki Abram

¹ Na, duwán álló na igpakita tô Áglangngagán ki Abram, asta igkagi sikandin, na mà din, “Abram, yaka ágkamáddangan. Sakán tô kumalasag^d áknikó ébô dì ka kadattan. Tuu dakál tô ágpulusán na bággén ku áknikó.”

² Asal igkagi si Abram, na mà din, “Áglangngagán na Manama na ágpangulu katô langun, ándà palang batà ku. Purisu ándà pulusán katô bággén nu kanak. Atin ka matéya, matigatun i Elieser na taga Damasco tô kaduwánnan ku. ³ Su ándà batà na igbággé nu kanak, ka matéyad, állang ku dád tô makatigatun katô kaduwánnan ku.”

⁴ Na, igkagi puman tô Áglangngagán kandin, na mà din, “Ánnà si Elieser tô makatigatun katô

---

^c **14:22** 14:22 Igtandô, ó igsaad.   ^d **15:1** 15:1 Kumalasag, ó dumalang.

kaduwánnan nu, su áknikó batà mama tô makatigatun katô kaduwánnan nu.”

⁵ Na, igpid ka Manama si Abram tun ta luwà ka tulda, asta igkagi sikandin, na mà din, “Langngag ka tun ta kawang-awangan. Iyap nu tô mga karani ka makéyap ka. Iring kanan mga karani tô karapungan ka mga rubbad nu.”

⁶ Igpamaké si Abram katô Áglangngagán, asta igtanggap din si Abram na nángngà tun ta saruwan din.^e

⁷ Igkagi tô Manama, na mà din, “Sakán tô Áglangngagán na igpid áknikó tikud tun ta Ur ka Caldea ébô bággén ku áknikó ni tanà ni asta matigatun nu.”

⁸ Asal iginsà si Abram, na mà din, “Áglangngagán na Manama na ágpangulu katô langun, ándin tô pató na pakitanán nu kanak ébô kasóddóran ku na makatigatunna kanan?”

⁹ Igkagi tô Manama, na mà din, “Pid nu dini kanak tô baka, kambing, asta karnero. Kailangan tállu ámmé tô idad dan. Pid nu dini kanak tô sábbad manatad asta salapati.”

¹⁰ Purisu igpid i Abram tô langun tun ta saruwan ka Manama, asta igmatayan din. Igtángngà din tô lawa, igsánnar din na tagduwa-duwa, asta duwán állát tun ta tángnga. Asal ándà din tángngai tô duwa manuk. ¹¹ Duwán dakál mga manuk ka kabánnásson na igapun tun ta igtángngà lawa katô mga mannap, asal igbugó dan i Abram.

---

^e **15:6** 15:6 Tingód ki Abram ó Abraham, ahaán tô Roma 4:3,9,22,23 asta Galacia 3:6-8.

¹² Tô igsalláp dán tô álló, tuu igpatudug ka Manama sikandin, asta tuu imáddangan sikandin.

¹³ Igkagi tô Áglangngagán kandin, na mà din, “Pasóddórán ku áknikó na móddô gó tô mga rubbad nu tun ta banuwa ka дума mga manubù. Kahirapan dan asta állangán dan katô дума mga manubù sippang ka áppat gatus (400) ámmé. ¹⁴ Asal supakan ku tô mga manubù na mállang kandan, asta makaluwà dan na dakál tô piddán dan. ¹⁵ Asal sikuna, tuu ka tumugál asta maté ka na duwán kasunayan nu sippang na lábbángngán ka. ¹⁶ Móddô tô mga rubbad nu tun ta дума banuwa sippang ka lumabé tô ikappat na mga karubbadan patalundugé, asta makalónód dan kannun, su inalayun dugangan katô mga Amorihanon tô salà na áglumun dan sippang ka supakan ku sikandan.”

¹⁷ Tô igmangittáng dán, tigkô igkita i Abram tô baga na igábbál asta tô sulù na igrágrág. Igukit tun ta tángngaan katô lawa ka mga mannanap na igtángngà din. ¹⁸ Tô oras tô, igimu tô Áglangngagán ka kasabotan tun ki Abram, na mà din, “Bággén ku tun ta mga rubbad nu tô kaluwagan kani banuwa. Tikud tun ta Wayig ka Ehipto sippang tun ta dakál Wayig ka Eufrates, tô gó tô tanà na bággén ku kandan. ¹⁹ Bággén ku kandan tô tanà na igóddóan katô mga grupo ka manubù na inggadanan Kenihanon, Kenisihanon, Cadmonihanon, ²⁰ Hetihanon, Perisihanon, Repaihanon, ²¹ Amorihanon, Canaanhon, Girgasihanon, asta Jebusihanon.”

Si Agar asta si Ismael

¹ Na, ándà palang batà i Sarai asta i Abram. Asal duwán állang bayi i Sarai na igngadanan ki Agar na taga Ehipto. ² Purisu igkagi si Sarai ki Abram, na mà din, “Ándà batà na igbággé katô Áglangngagán kanak. Purisu madigár ka lumayuk ka katô állang ku ébô duwán batà ku ukit kandin.”

Ignunug si Abram katô igkagi i Sarai. ³ Purisu igbággé i Sarai tô állang din ki Abram ébô imun din na sawa din. (Inému ni pángnga igóddô si Abram tun ta Canaan ka sapulù ámmé.) ⁴ Igpalayuké dan asta igmabáddás si Agar. Tô ikasóddór dán si Agar na igmabáddás sikandin, ándà din respetowi si Sarai, asta igbuyas din. ⁵ Purisu igkagi si Sarai ki Abram, na mà din, “Sikuna tô igtikudan ka salà na inému kanak! Sikuna tô igbággayan ku ki Agar, asta igmabáddás sikandin. Purisu ándà a respetowi ikandin. Isóddóran katô Áglangngagán na duwán salà nu kanak!”

⁶ Igtaba si Abram, na mà din, “Na, áknikó állang sikandin. Agad ándin tô kakalyag nu na lumun kandin, mému kanak.”

Na, tuu igirrayatan^f i Sarai si Agar. Purisu igpalaguy si Agar.

⁷ Na, tô panaligan na Áglangngagán igpakita ki Agar tun ta disyerto madani tun ta sánnáp tun ta dalan na pasadun tun ta lunsud ka Sur. ⁸ Igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Agar na állang i Sarai, ánda é igtikudan nu, asta ánda é sadunan nu?”

---

^f **16:6** 16:6 Igirrayatan. Ahaán tô kagi “irrayat” tun ta Lista Katô Mga Kagi.

Igtaba si Agar, na mà din, “Igpalaguyyad tikud tun ta amo ku na si Sarai.”

⁹Igkagi tô panaligan na Áglangngagán, na mà din, “Uli ka tun kandin, asta tuman nu tô mga sugù din.”

¹⁰Igkagi pagsik tô panaligan na Áglangngagán, na mà din, “Imun ku na tuu marapung tô rubbad nu sippang ka dì dan méyap. ¹¹Duwán batà mama na pamasusun nu, asta ngadanan nu sikandin ki Ismael, g su igpaminág katô Áglangngagán tô ranginán nu. ¹²Imun tô batà nu na iring ka asno na méla, su ándà palang bánnalán din. Musig sikandin ka langun manubù, asta musig dan kandin. Dì sikandin móddô duma katô mga kataladi din.”

¹³Igkagi si Agar, na mà din, “Igkita kud gó tô Áglangngagán na igsállág kanak, asal ándà a kanné kamaté.”

Inggadanan i Agar tô Manama na igpakita kandin na mà din, “Manama na ágsállág.” ¹⁴Purisu áknganni, tô sánnáp na inggadanan Beerla-hai-roih tun ta tángngaan ka lunsud ka Cades asta Bered.

¹⁵Tô ipamasusu dán tô batà mama i Abram tikud ki Agar, inggadanan i Abram sikandin ki Ismael. ¹⁶Kawaluwan ánnám (86) tô idad i Abram tô ipamasusu si Ismael.

17

Pató katô kasabotan

---

g **16:11** 16:11 Tô kóbadan katô ngadan Ismael, “ágpaminág tô Manama.” h **16:14** 16:14 Tô kóbadan katô ngadan Beerla-hai-roi, “Sánnáp Ka Manté Manama Na Ágsállág Kanak.”

¹ Na, tô kasiyawan siyó (99) dán tô idad i Abram, igpakita tô Áglangngagán kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sakán tô Tuu Matulus Manama. Tuman nu tô kakalyag ku. Kailangan ándà salà nu tun ta saruwan ku. ² Imun ku tô kasabotan ku tun áknikó. Imun ku na tuu marapung tô mga rubbad nu.”

³ Iglíngkóód si Abram sippang ka ikadunggù tô ulu din tun ta tanà, asta igkagi tô Manama, na mà din, ⁴ “Ni gó tô kasabotan ku tun áknikó. Imun ku sikuna na kamónaan ka marapung mga grupo. ⁵ Tikud áknganni, dì kad ngadanan ki Abram, asal ngadanan kad ki Abrahamⁱ su imun ku sikuna na kamónaan ka marapung mga grupo. ⁶ Imun ku na marapung tô mga rubbad nu, asta imun ku sikandan na marapung mga grupo, asta duwán tun kandan na imun na mga hari. ⁷ Imun ku tô kasabotan tun áknikó asta tun ta mga rubbad nu ka ándà ágtamanán. Sakán tô Manama nu asta Manama katô mga rubbad nu. ⁸ Tô kaluwagan ka banuwa ka Canaan na igóddóan nu, tô gó é bággén ku áknikó asta tun ta mga rubbad nu ébô matigatun yu ka ándà ágtamanán. Sakán tô Manama dan.”

⁹ Igkagi tô Manama ki Abraham, na mà din, “Na, sikuna, duwán kailangan lumun nu asta langun rubbad nu ka ándà ágtamanán tingód katô kasabotan ku tun ákniyu. ¹⁰ Ni gó tô kasabotan ku na kailangan tumanán nu, agad sikuna asta tô tagsábbad-sábbad mga rubbad nu. Kailangan tupuwan tô langun gamama dini áknikó.

ⁱ **17:5** 17:5 Tô kóbadan katô ngadan Abraham, “ámmà ka marapung mga grupo.”

11 Kailangan tupuwan kó, su tô gó é pató tingód katô kasabotan ku tun áknikó. 12 Tô mga rubbad nu, kailangan tupuwan tô langun gabatà dan gamama ka ikawalu álló tikud tun ta kapamasusu, agad tô tagsábbad-sábbad mga állang yu gamama, agad sadan é pamasusun tun ákniyu, agad sadan é ballin tun ta duma manubù. 13 Kailangan tupuwan tô langun gamama, su ukit katô pató tun ta lawa yu, kasóddóran yu na ándà ágtamanán katô kasabotan ku tun ákniyu. 14 Atin ka di tupuwan tô mama, di mému dumuma ákniyu, su di sikandin mánnal katô kasabotan ku.”

15 Ikgagi tô Manama ki Abraham, na mà din, “Tikud áknganni, di dán mému si Sarai tô ngadan katô sawa nu. Kailangan ngadanan nu sikandin ki Sara.Ĵ 16 Madigár tô bággén ku kandin, asta bággén ku áknikó tô batà mama na pamasusun din. Madigár tô bággén ku tun ta sawa nu, asta imun ku sikandin na kamónaan ka marapung mga grupo. Duwán gó mga rubbad din na imun hari.”

17 Igingkóód si Abraham sippang ka ikadunggù tô ulu din tun ta tanà. Inggisi sikandin, su igpanámdám sikandin, na mà din, “Duwán kanné batà ku na pamasusun, agad tô idad ku dumunggù tun ta sábbad gatus (100)! Mamasusu kanné si Sara ka batà, agad tô idad din dumunggù tun ta kasiyawan (90)!”

18 Ikgagi si Abraham katô Manama, na mà din, “Kakalyag ku na si Ismael tô bággayan nu ka madigár!”

Ĵ 17:15 17:15 Tô kóbadan katô ngadan Sara, “batà bayi ka hari,” ó “prinsesa.”

¹⁹ Asal igkagi tô Manama, na mà din, “Tô sawa nu na si Sara mamasusu ka batà nu mama, asta ngadanan nu tô batà ki Isaac.^k Sikandin asta tô mga rubbad din tô katumanan katô kasabotan ku na ándà ágtamanán. ²⁰ Igpaminág ku tô igpamuyù nu para ki Ismael. Purisu madigár tô bággén ku kandin. Bággén ku kandin tô marapung mga gabatà asta mga rubbad din. Imun ku sikandin na kamónaan ka sapulù duwa (12) ágpangulun, asta imun ku na dakál grupo tô mga rubbad din. ²¹ Asal tô batà nu na si Isaac tô katumanan katô kasabotan ku tun áknikó. Pamasusun sikandin i Sara kani ámmé na dumunggù.”

²² Pángnga igpatóngkóé dan, igpanó tô Manama.

²³ Na, tô álló tô, igbánnal si Abraham ka Manama, asta igtupuwan din tô batà din na si Ismael, asta tô langun ka дума mga sakup din gamama, agad tô mga állang din, tô mga ipamasusu tun kandin, asta tô igbálli din tun ta дума mga manubù. ²⁴ Kasiyawan siyó (99) tô idad i Abraham tô igtupuwan sikandin, ²⁵ asta sapulù tállu (13) tô idad katô batà din na si Ismael. ²⁶ Tô álló tô, igtupuwan si Abraham asta si Ismael, ²⁷ asta tô langun gamama na sakup i Abraham.

18

Igtandô na mapamasusu si Isaac

¹ Róggun igóddô si Abraham tun ta kayun ka mga ulayan i Mamre, igpakita tô Áglangngagán kandin. Tô ménit tô álló, igunsad si Abraham tun ta sállat ka tulda na igóddóan din. ² Igsállág sikandin,

---

k **17:19** 17:19 Tô kóbadan katô ngadan Isaac, “ingngisi.”

asta igkita din tô tállu manubù na igtindág tun ta luwà. Tô igkita din sikandan, igsékót sikandin igsumar kandan. Iglíngkóód sikandin sippang ka ikadunggù tô ulu din tun ta tanà ébô tumanggap kandan. ³ Igkagi sikandin, na mà din, “Sir, ádding kó dini kanak. Yakó áglabé. ⁴ Piddan ku sikiyu ka wayig ébô muras kó katô paa yu, asta makapaginawa kó kannun ta siráb kani kayu. ⁵ Pakannán ku sikiyu ébô kumabákkár kó ka dì kó pa manayun. Idayawanna su igdunggù kó, asta kakalyag ku na tumabangnga ákníyu.”

Igkagi sikandan, na mà dan, “Mému áknami.”

⁶ Igsékót si Abraham igahu tun ta tulda, asta igkagiyan din si Sara, na mà din, “Sékót ka! Angé nu tô sábbad sako ka tuu madigár harina, asta imu nu tô pan na pakannán kandan.”

⁷ Igpalaguy si Abraham tun ta mga mannap din, asta igsalin din tô tuu madigár nati ka baka. Igbággé din tun ta sábbad állang din ébô iyón din asta sékót lággaán. ⁸ Tô igtaganà dan tô langun, igpid i Abraham tô gatas na malassám, gatas na mammis, asta ákkud na igtug, asta igbuwat din tun kandan. Róggun igkan dan, igtindág sikandin madani tun ta siráb katô kayu.

⁹ Iginsà dan kandin, na mà dan, “Ánda tô sawa nu na si Sara?”

Igtaba si Abraham, na mà din, “Tun dalám katô tulda.”

¹⁰ Igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Tô ámmé na dumunggù, lumónódda dini ákníyu, asta duwán batà mama na pamasusun katô sawa nu na si Sara.”

Na, si Sara madani tun ta sállat tun ta bókkóg din, asta igpaminág sikandin katô igkagi dan. ¹¹ Tuu dán tugál si Abraham asta si Sara. Ándà bayi na mamasusu iring katô idad i Sara. ¹² Purisu igngisi si Sara katô kandin sarili, asta igpanámdám sikandin, na mà din, “Tuuwad tugál, asta tuu dán tugál tô duma ku. Pamánnun ka kadunggù katô dayó dini kanak?”

¹³ Na, iginsà tô Áglangngagán ki Abraham, na mà din, “Manan ka igngisi si Sara? Manan ka igkagi sikandin na pamánnun é kapamasusu din ka batà su tuu dán tugál sikandin? ¹⁴ Ándà palang na di mému katô Áglangngagán! Tô ámmé na dumunggù, duwán batà mama na pamasusun i Sara.”

¹⁵ Imáddangan si Sara. Purisu igbulaló sikandin asta igkagi, na mà din, “Ándà a ngisi.”

Asal igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Bulaló yan. Bánnal na igngisi ka.”

Igpamuyù si Abraham para katô mga taga Sodoma

¹⁶ Na, igpanó tô tállu manubù, asta igsadun dan tun ta pabungan ébô sumállág dan katô lunsud ka Sodoma. Igtákkás si Abraham kandan ébô tumáddù kandan ka dalan. ¹⁷ Igpanámdám tô Áglangngagán, na mà din, “Dì ku állássán ki Abraham tô masig dán na lumun ku, ¹⁸ su mému na dakál grupo tô mga rubbad din, asta madigár tô bággén ku tun ta langun manubù ukit kandin. ¹⁹ Igsalin ku sikandin ébô tuminurù sikandin katô mga gabatà din asta mga rubbad din na kailangan mánnal dan kanak asta lumun dan tô nángngà tun

ta saruwan ku, ébô tumanán ku tô igtandô ku kandin.”

²⁰ Na, igkagi tô Áglangngagán ki Abraham, na mà din, “Marapung tô igulit kanak na madat tô áglumun katô mga taga Sodoma asta taga Gomora. Tuu kun dakál tô salà dan. ²¹ Purisu madunna ébô kasóddóran ku ka bánnal ó ánnà bánnal tô iginág ku.”

²² Na, igpanó tô duwa manubù, asta igpanayun dan tun ta Sodoma, asal igduma pa tô Áglangngagán tun ki Abraham. ²³ Igpadani si Abraham tun ta Áglangngagán, asta iginsà sikandin, na mà din, “Atin ka matayan nu tô madat mga manubù, matayan nu pagsik tô mga matalláng? ²⁴ Atin ka duwán kaliman (50) mga matalláng tun ta lunsud, dadattan nu tô langun tun ta lunsud? Duwán kédu nu katô langun tingód katô kaliman (50) mga matalláng? ²⁵ Panámdám ku na dì nu matayan tô mga matalláng apil katô madat mga manubù! Dì mému! Atin ka supakan nu tô madat mga manubù, dì nu apilán tô mga matalláng, su sikuna tô ágruud katô langun manubù, asta kailangan nángngà tô karuud nu.”

²⁶ Igtaba tô Áglangngagán, na mà din, “Atin ka kitanán ku tô kaliman (50) mga matalláng tun ta lunsud, dì ku dadattan tô lunsud.”

²⁷ Igkagi puman si Abraham, na mà din, “Sir, agad tuu ka mallayat ka tandingán kanak, asal pallayat nu tô ginawa nu kanak ka minsà a puman áknikó. ²⁸ Atin ka duwán dád kappatan lima (45) mga matalláng, dadattan nu tô langun tun ta lunsud su ikulangan ka lima?”

Igtaba tô Áglangngagán, na mà din, “Atin ka kitanán ku tô kappatan lima (45) mga matalláng, dì ku dadattan tô lunsud.”

²⁹ Igkagi puman si Abraham, na mà din, “Atin ka kappatan (40) dád tô kitanán nu?”

Igtaba tô Áglangngagán, na mà din, “Atin ka duwán kappatan (40), dì ku dadattan.”

³⁰ Igkagi si Abraham, na mà din, “Sir, yaka ágkasókó kanak ka minsà a puman áknikó. Atin ka tállu pulù (30) dád tô kitanán nu?”

Igtaba tô Áglangngagán, na mà din, “Atin ka tállu pulù (30) tô kitanán ku, dì ku dadattan.”

³¹ Igkagi si Abraham, na mà din, “Sir, pallayat nu tô ginawa nu kanak ka minsà a puman áknikó. Atin ka duwa pulù (20) dád tô kitanán nu?”

Igtaba tô Áglangngagán, na mà din, “Atin ka duwa pulù (20) tô kitanán ku, dì ku dadattan tô lunsud.”

³² Igkagi si Abraham, na mà din, “Sir, yaka ágkasókó kanak, su ni gó é ágtamanán ka insà ku. Atin ka sapulù (10) dád tô kitanán nu?”

Igtaba tô Áglangngagán, na mà din, “Atin ka duwán sapulù (10), dì ku dadattan.”

³³ Na, pángnga igpatóngkóé tô Áglangngagán asta si Abraham, igpanó tô Áglangngagán, asta igulì si Abraham.

19

Dakál salà katô mga taga Sodoma

¹ Tô mapun dán, igdunggù tô duwa panaligan tun ta Sodoma. Si Lot igunsad tun ta plasa madani tun ta sállat katô lunsud. Tô igkita sikandin kandan, igtindág sikandin asta igsumar kandan.

Iglingkóód sikandin sippang ka ikadunggù tô ulu din tun ta tanà, ² asta igkagi sikandin, na mà din, “Sir, ádding kó tun ta balé ku. Urazi yu tô paa yu, asta dággà kód, su simag ka sállám mému manayun kó tun ta sadunan yu.”

Asal igkagi sikandan, na mà dan, “Dì ké mádding tun ta balé nu. Dumággà kéd dini ta plasa.”

³ Asal igpanayun ginggat si Lot sippang ka igtákkás dan kandin tun ta balé din. Igpému i Lot tô pan asta tô duma mga madigár ágkakan, asta igkan dan.

⁴ Tô ándà dan pa dággà tô dukilám, iglibutan tô balé katô langun gamama na taga Sodoma. Ilimud tô langun dan, agad mga mallaki asta mga tugál.

⁵ Igtawar dan ki Lot, na mà dan, “Ánda tô duwa gamama na igdunggù géna dini áknikó? Paluwà nu sikandan ébô lumayuk ké kandan.”

⁶ Igluwà si Lot tun ta balé din, asta igsagpángngan din tô sállat. ⁷ Igkagi sikandin, na mà din, “Mga rarak ku, yakó áglumu katô madat.

⁸ Asal duwán duwa gabatà ku daraga na ándà pa palang layuki. Paluwaán ku sikandan, asta mému lumun yu kandan tô agad ándin kakalyag yu. Asal yakó ágsamuk kani duwa gamama, su igpadággà ku sikandan dini kanak, asta kailangan dóppónan ku sikandan.”

⁹ Asal igkagi sikandan, na mà dan, “Yaka gilabut áknami! Ánnà ka taga kannun. Purisu dì mému milabut ka katô lumun dé! Atin ka panámdám nu na madat tô lumun dé kandan, tuu pa madat tô lumun dé áknikó.”

Igsullóy dan si Lot, asta igpadani dan tun ta sagpáng ka sállat ébô siraán dan. ¹⁰ Asal igpókéan

katô duwa panaligan tô sállat, igguyud dan si Lot tun dalám katô balé, asta igsagpángngan dan tô sállat. ¹¹ Na, igimu dan na bólóg tô langun gamama madani tun ta sállat ébô ò dan kumita katô sállat.

Igpalaguy si Lot tikud tun ta Sodoma

¹² Iggagi tô duwa panaligan ki Lot, na mà dan, “Atin ka duwán mga kadumaan nu dini, mga gabatà nu, ugang nu, ó duma mga sakup nu na igóddô dini ta lunsud, pid nu sikandan, asta panó kód, ¹³ su dadattan déd ni lunsud ni. Idinág katô Áglangngagán na tuu madat tô áglumun dan. Purisu igpapid ké ikandin ébô dadattan dé tô langun.”

¹⁴ Purisu igsékót si Lot igsadun tun ta duwa banà katô gabatà din gabayi, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sékót kód panó tikud kannun, su dadattan dán katô Áglangngagán ni lunsud ni.”

Asal kéman dan ka ágragórù dád sikandin.

¹⁵ Tô sállám dán, igpapalaguy katô mga panaligan si Lot, na mà dan, “Sékót kad! Pid nu tô sawa nu asta tô duwa gabatà nu gabayi, asta palaguy kód ébô ò kó kasabban katô kadattan kani lunsud.”

¹⁶ Agad igbaring-baring si Lot, asal inéduwan tô Áglangngagán kandan. Purisu igawidan katô duwa panaligan tô bállad i Lot, tô sawa din, asta tô duwa gabatà dan, asta igpid dan tun ta luwà katô lunsud. ¹⁷ Iggagi tô panaligan kandan, na mà dan, “Palaguy kód! Yakó ágsérê! Yakó ágsódô kannun ta kapattadan, asal palaguy kó sippang tun ta pabunganán agó maté kó.”

¹⁸ Asal igkagi si Lot, na mà din, “Sir, diya. ¹⁹ Agad tuu madigár tô tabang yu kanak, asta igpaluwà a

ikiyu tikud tun ta kadattan, asal kasabbanna su tuu madiyù tô pabunganán, asta matéya ka diya pa dumunggù. ²⁰ Na, duwán madani lunsud na mému sadunan ku, asta déláak gó yan. Papalaguyya baling dutun. Tuu gó déláak tô lunsud, asta diya maté dutun!”

²¹ Igtaba tô panaligan, na mà din, “Mému malaguy ka dutun. Dì ku dadattan tô lunsud tô. ²² Asal sékót kód palaguy, su ándà pa mému lumun ku sippang ka dumunggù kó.”

Purisu inggadanan tô lunsud na Soar.¹

Idattan tô Sodoma asta Gomora

²³ Tô duwán dán álló asta tô igdunggù dán si Lot tun ta Soar, ²⁴ igdabù katô Áglangngagán tô asupri na igrágrág tikud tun ta kawang-awangan tun ta lunsud ka Sodoma asta Gomora. ²⁵ Purisu idattan tô duwa lunsud asta tô langun ka duma mga lunsud tun ta kapattadan. Inaté tô langun manubù, asta idattan tô langun ka pamulanán. ²⁶ Asal igsérê tô sawa i Lot tun ta lunsud na igtananan dan. Purisu ibaluy sikandin sumbál na asin.

²⁷ Na, igsállám si Abraham tun ta lugar na igsadunan din tô igtóngkô tô Áglangngagán kandin. ²⁸ Igsállág sikandin tun ta Sodoma asta Gomora, asta tun ta kaluwagan katô kapattadan. Igkita din tô tuu dakál ábbál tikud tun ta tanà, iring na ábbál ka dakál ággóbbówanan. ²⁹ Agad igdadattan katô Manama tô mga lunsud tun ta kapattadan

¹ **19:22** 19:22 Tô kóbadan katô Soar, “délaak.”

na igóddóan i Lot, asal ándà din kalingawi si Abraham, asta igpaluwà din si Lot ébô dì sikandin maté.

Si Lot asta duwa gabatà din gabayi

³⁰ Na, imáddangan si Lot ka móddô sikandin tun ta Soar. Purisu igalin sikandin asta tô duwa gabatà din gabayi tun ta pabunganán, asta igóddô dan tun ta takub. ³¹ Duwán álló na igkagi tô batà din kaké tun ta adi din, na mà din, “Tugál dán tô ámmà ta, asta ándà palang mama nit banuwa na kumalyag áknita ébô duwán batà ta. ³² Na, madigár ka lasingán ta tô ámmà ta asta lumayuk ki kandin ébô duwán batà ta ukit kandin.”

³³ Purisu, tô dukilám dán, iglasing dan tô ámmà dan, asta iglayuk tô kaké kandin. Asal ándà kinanuwan i Lot katô iglumu katô batà din kandin, su tuu ilasing.

³⁴ Tô sállám dán, igkagi tô kaké tun ta adi din, na mà din, “Sakán tô iglayuk katô ámmà ta géna dukilám. Na, madigár ka lasingán ta puman sikandin kani ka dukilám, asta sikuna tô lumayuk kandin ébô duwán batà ta ukit kandin.”

³⁵ Tô dukilám dán, iglasing dan puman tô ámmà dan, asta iglayuk tô adi kandin. Ándà kinanuwan din katô iglumu katô batà din kandin, su tuu ilasing. ³⁶ Purisu igmabáddás dán tô duwa gabatà i Lot ukit kandin. ³⁷ Duwán batà mama na ipamasusu tun ta kaké, asta ingadanan din ki Moab.^m Inému sikandin na kamónaan katô langun Moabihanon

---

^m **19:37** 19:37 Tô ngadan Moab, iring katô kagi ka Hebreo, “tikud tun ta ámmà.”

áknnganni. ³⁸ Duwán pagsik batà mama na ipamasusu tun ta adi, asta igngadanan din ki Benami.ⁿ Inému sikandin na kamónaan katô langun Amonihanon áknnganni.

20

Si Abraham asta si Abimelec

¹ Na, igalin si Abraham tikud tun ta Mamre sippang tun ta Negeb, asta igóddô dan tun ta lunsud ka Gerar na tun ta tángngaang katô lunsud ka Cades asta Sur. ² Igulit si Abraham katô mga taga Gerar na tábbé din tô sawa din na si Sara. Purisu igpakangé si Sara katô hari ka Gerar na si Abimelec ébô mému na sawa din. ³ Asal igpakita tô Manama ki Abimelec ukit ka tagénáp, asta igkagi sikandin, na mà din, “Maté ka gó su igkangé nu tô bayi na duwán duma.”

⁴ Asal su ándà pa layuk si Abimelec ki Sara, igkagi sikandin, na mà din, “Áglangngagán, matayanna gó ikuna asta tô mga sakup ku agad ándà palang salà dé? ⁵ Si Abraham gó tô igulit kanak na tábbé din si Sara, asta igkagi tô bayi na talatábbé dan. Ándà palang madat kakalyag ku, asta ándà palang salà ku kandin.”

⁶ Tun ta tagénáp i Abimelec, igkagi tô Manama kandin, na mà din, “Óó. Isóddóran ku na ándà madat kakalyag nu. Purisu igsapadan^o ku sikuna ébô ði ka makasalà kanak. Igdalangan ku tô kapadani nu kandin. ⁷ Na, uli nu tô bayi tun ta duma din. Propeta si Abraham, asta dumasal sikandin tingód

ⁿ **19:38** 19:38 Tô ngadan Benami, iring katô kagi ka Hebreo, “batà ka gakád.” ^o **20:6** 20:6 Igsapadan, ó igbalabagan.

áknikó ébô dì ka maté. Atin ka dì nu sikandin ulián, maté ka gó asta tô langun sakup nu.”

⁸ Na, igsállám si Abimelec iglimud katô langun opisyales din, asta igulit sikandin kandan tingód katô langun tun ta tagénáp din. Purisu tuu dan imáddangan. ⁹ Igpakangé i Abimelec si Abraham, asta igkagi sikandin, na mà din, “Madat tô iglumu nu áknami. Ándin tô salà na ilmu ku áknikó ébô papiddanna ikuna asta tô mga sakup ku katô kadattan? Iglumu nu kanak tô dì mému lumun.

¹⁰ Ándin tô gunayan na iglumu nu ni?”

¹¹ Igtaba si Abraham, na mà din, “Tô panámdám ku na ándà palang manubù dini na duwán máddang tun ta Manama. Kéman ku na duwán mimmaté kanak ébô agón tô sawa ku. ¹² Bánnal tô igkagi ku na tábbé ku sikandin, su batà katô ámmà ku sikandin, asal igpassaé tô innà dé. Purisu igkalyagan ku sikandin. ¹³ Dángngan tô igpéwà tô Manama kanak tikud tun ta lunsud na igóddóan katô ámmà ku, igkagiyan ku tô sawa ku, na mà ku, ‘Atin ka duwán kédu nu kanak, agad ánda é dungguan ta, ulit nu na talatábbé ki.’ ”

¹⁴ Purisu iguli i Abimelec si Sara tun ki Abraham. Duwán igbággé din kandin na mga karnero, mga baka, asta mga állang. ¹⁵ Iggkagi si Abimelec, na mà din, “Sállág nu tô kaluwagan kani tanà ku. Óddô ka tun ta agad ánda na kakalyag nu.”

¹⁶ Iggkagi sikandin ki Sara, na mà din, “Sábbad mararan (1,000) abuk ka mapputi bulawan tô igbággé ku tun ta tábbé nu ébô kasóddóran katô langun sakup nu na ándà salà nu. Tô gó é pató na ándà dán salà nu kanak.”

¹⁷ Na, igdasal si Abraham tun ta Manama, asta inólian dán si Abimelec, tô sawa din, asta tô mga állang din gabayi ébô makabatà dan puman, ¹⁸ su ándà batà tô sawa i Abimelec asta tô langun sakup din gabayi su igkangé i Abimelec tô sawa i Abraham na si Sara.

21

Ipamasusu si Isaac

¹ Na, igtuman katô Áglangngagán tô igtandô din, asta madigár tô igbággé din ki Sara. ² Igmabáddás sikandin, asta igpamasusu sikandin ka batà mama, agad tugál dán si Abraham. Ipamasusu tô batà tô álló na taganà igtandô katô Manama. ³ Ingadanan i Abraham tô batà din ki Isaac. ⁴ Tô igdunggù dán tô ikawalu álló tikud tun ta kapamasusu ki Isaac, igtupuwan i Abraham sikandin, su tô gó tô igsugù ka Manama kandin. ⁵ Sábbad gatus (100) tô idad i Abraham tô kapamasusu ki Isaac.

⁶ Igekagi si Sara, na mà din, “Igbággayanna ka Manama ka dayó. Purisu igngisiya. Ngumisi tô langun katô makadinág tingód katô inému kanak.”

⁷ Igekagi si Sara, na mà din, “Dángngan, ándà palang manubù na makakagi ki Abraham na dumunggù tô álló na pasusun ku tô batà din. Agad tugál dán sikandin, asal igpamasusuwad gó katô batà din.”

Igpéwà si Agar asta si Ismael

P 21:3 21:3 Tô kóbadan katô ngadan Isaac, “igngisi.” Ahaán tô Genesis 17:19.

⁸ Tô igdakál si Isaac, igdiyà dán sikandin, asta igimu i Abraham tô dakál pista tingód katô álló na igdiyà tô batà din. ⁹ Asal si Ismael na ipamasusu ki Agar na taga Ehipto, inalayun sikandin igyamà-yamà katô batà i Sara na si Isaac. Tô igkita si Sara katô, ¹⁰ igkagi sikandin ki Abraham, na mà din, “Péwà nu tô állang nu asta tô batà din, su atin dumunggù tô álló na maté ka, dì mému kabággayan tô batà ka állang katô tángngà katô kaduwánnan nu, su bággén tô langun tun ta batà nu na si Isaac.”

¹¹ Tuu iranu si Abraham, su batà din gó si Ismael. ¹² Asal igkagi tô Manama ki Abraham, na mà din, “Yaka ágkaranu tingód kanan batà nu asta állang nu na si Agar. Tuman nu tô igkagi i Sara áknikó, su ukít katô batà nu na si Isaac bággén ku áknikó tô mga karubbadan na igtandô ku áknikó. ¹³ Imun ku pagsik na dakál karubbadan tô mga rubbad katô batà ka állang nu, su batà nu sikandin.”

¹⁴ Purisu igsállám si Abraham igbággé ka ágkakan asta ágdalámmanan na ipánnù ka wayig tun ki Agar ébô baban din. Igpapanó din si Agar asta tô batà din. Igsadun si Agar tun ta disyerto ka Berseba, asta igpanó-panó dan.

¹⁵ Tô inémmát tô wayig na igpid dan, itákkangan dan, asta igtananan i Agar tô batà din tun ta siráb ka mabbabà kayu. ¹⁶ Igsadun si Agar tun tóna na mga sábbad gatus (100) metros é kadiyuan, asta igunsad sikandin. Igpanámdám sikandin, na mà din, “Dì mému ka kumita a na maté tô batà ku.”

Róggun igunsad si Agar, igsággó sikandin.

¹⁷ Igdinág ka Manama tô sággón din, asta igtawar tô panaligan ka Manama tikud tun ta

langit, na mà din, “Agar, imánnu ka? Yaka ágkamáddangan. Igdinág ka Manama tô sággón katô batà nu. ¹⁸ Na, sadun ka tun kandin, asta órór nu sikandin, su imun ku na dakál grupo tô mga karubbadan din.”

¹⁹ Na, igpakita ka Manama tô balun tun ki Agar. Purisu igsadun sikandin tun ta balun, igipánnù din tô ágdalámmanan ka wayig, asta igpénám din tô batà din.

²⁰ Madigár tô tabang ka Manama katô batà. Sipang ka igdakál sikandin, igóddô tun ta disyerto ka Paran, asta tuu katig sikandin ágpanà. ²¹ Tun ta Paran, igpakalyag katô innà din sikandin katô bayi na taga Ehipto.

Igpasaboté si Abraham asta si Abimelec

²² Na, tô timpo tô, si Abimelec asta si Picol na pangulu katô mga sundalo din igsadun tun ki Abraham. Igkagi si Abimelec, na mà din, “Isóddóran ku na agad ándin tô áglumun nu, inalayun ka ágtabangan katô Manama. ²³ Purisu kakalyag ku na tumandô ka tun ta saruwan ka Manama na dì ka lumimbung kanak, mga gabatà ku, asta mga rubbad ku. Inalayun madigár tô iglumu ku áknikó. Purisu tandô ka na inalayun madigár tô lumun nu kanak asta katô mga sakup ku na góddô kannun ta banuwa na igóddóan nu.”

²⁴ Igkagi si Abraham, na mà din, “Tô gó é tandô ku áknikó.”

²⁵ Na, igulit si Abraham kandin na duwán balun na igagó katô mga állang i Abimelec. ²⁶ Igkagi si Abimelec, na mà din, “Ándà ku kasóddóri ka sadan

tô igagó katô balun. Ándà a ikuna uliti, asta ándà ku yan kasóddóri sippang ni álló ni.”

²⁷ Na, duwán mga karnero asta mga baka na igbággé i Abraham ki Abimelec, asta igpasaboté dan. ²⁸ Igsalin si Abraham ka pittu nati bayi ka karnero tikud tun ta mga karnero din. ²⁹ Iginàsà si Abimelec, na mà din, “Manan ka igsalin nu yan?”

³⁰ Igtaba si Abraham, na mà din, “Tanggap nu ni pittu nati ka karnero ébô mému pató na sakán tô igpakali kani balun ni.”

³¹ Purisu inggadhanan tô lugar na Berseba, q su igpasaboté dan dutun.

³² Tô igpasaboté dán si Abraham asta si Abimelec, igulì si Abimelec asta si Picol tun ta banuwa katô mga Filistihanon. ³³ Igpamula si Abraham ka kayu tamarisko tun ta Berseba, asta igpangadap sikandin katô Áglangngagán na ándà ágtamanán. ³⁴ Idugé si Abraham igóddô tun ta banuwa katô mga Filistihanon.

22

Igkinnaman ka Manama si Abraham

¹ Na, duwán álló na igkinnaman ka Manama tô kapamaké i Abraham kandin. Igtawar tô Manama, na mà din, “Abraham!”

Igtaba si Abraham, na mà din, “Óó. Kannunna.”

² Igkagi tô Manama, na mà din, “Pid nu tô bugtung batà nu na si Isaac na tuu nu ágginawaan, asta sadun kó tun ta banuwa ka Moria. Tikáddág kó tun ta pabungan na tádduán ku áknikó. Matayi nu

---

¶ **21:31** 21:31 Tô kóbadan katô Berseba, “balun katô tandô,” ó “balun katô pittu.”

sikandin asta góbbó nu tô lawa din ébô bággén nu sikandin kanak.”

³ Purisu igsállám si Abraham, igpaningkayu, asta igruran din tun ta asno din. Igpatákkás din tô batà din na si Isaac asta tô duwa állang din, asta igpanó dan tun ta lugar na igpasadunan ka Manama kandin. ⁴ Itálluwan dan igpanó, igkita i Abraham tô lugar tun ta madiyù. ⁵ Igkagi si Abraham katô duwa állang din, na mà din, “Óddô kó dád kannun дума katô asno, su sakán asta ni batà ku tô manayun tun ta pabungan ébô mangadap ké katô Manama, asta lumónód ké dini áknuyu.”

⁶ Igpapid i Abraham tô pagsunnuk ki Isaac. Igpapid i Abraham tô kutsilyo asta tô бага ka apuy, asta igpanayun dan. ⁷ Igkagi si Isaac, na mà din, “Ámmà!”

Igtaba si Abraham, na mà din, “Ándin?”

Iginsà si Isaac, na mà din, “Duwán бага ka apuy asta pagsunnuk ta, asal ánda tô nati ka karnero na góbbón asta bággén tun ta Manama?”

⁸ Igtaba si Abraham, na mà din, “Manama tô mággé áknita katô nati ka karnero na góbbón asta bággén kandin.”

Na, igpanayun dan igpanó.

⁹ Tô igdunggù dan dán tun ta pabungan na igpasadunan ka Manama ki Abraham, igimu din tô ággóbbówanan ka mannap na bággén tun ta Manama, asta igtagù din tô pagsunnuk tun ta bówwó. Igbagkás din tô batà din asta igtagù din tun ta bówwó katô pagsunnuk. ¹⁰ Igkangé din tô kutsilyo ébô matayan din dán tô batà din. ¹¹ Asal tô

panaligan na Áglangngagán igtawar kandin tikud tun ta langit, na mà din, “Abraham! Abraham!”

Igtaba si Abraham, na mà din, “Óó. Kannunna.”

¹² Igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Yaka ágdadat kanan batà nu. Yaka nu ágmánnuwi. Isóddóran kud na tuu ka ágbánnal ka Manama, su agad tô bugtung batà nu, bággén nu kanak.”

¹³ Na, igkita i Abraham tô karnero na ikasanggat tô panga din tun ta sigbát na dugin. Tô gó é igkangé i Abraham, igmatayan din, asta iggóbbó din na igbullas katô batà din. ¹⁴ Inggadanan i Abraham tô lugar na, “Áglangngagán tô Ágbággé.” Agad áknganni, duwán ágkagin na, “Tun ta pabungan katô Áglangngagán, duwán ágbággén din.”

¹⁵ Igtawar puman tô panaligan na Áglangngagán ki Abraham tikud tun ta langit, na mà din, ¹⁶ “Matuman gó ni tandô katô Áglangngagán áknikó. Su igbánnal ka kanak, asta ándà nu tingátti tô bugtung batà nu, asal igbággé nu sikandin kanak, ¹⁷ madigár gó tô bággén ku áknikó, su imun ku na tuu marapung tô mga rubbad nu iring na karapungan katô mga karani tun ta langit, asta iring na karapungan katô mga baklayan tun ta dagat. Makapanalu tô mga rubbad nu katô mga lunsud ka usig dan. ¹⁸ Madigár tô bággén ku tun ta langun manubù ka banuwa ukit katô mga rubbad nu. Tô gó é lumun ku, su igtuman nu tô igsugù ku áknikó.”

¹⁹ Na, iglónód si Abraham asta si Isaac tun ta duwa állang, igulì dan langun, asta igóddô si Abraham tun ta Berseba.

Mga gabatà i Nahor

²⁰ Na, ándà kadugé, igulitan si Abraham na duwán dán mga gabatà katô kataladi din na si Nahor, su igpamasusu tô ipag din na si Melca. ²¹ Si Hus tô tambang kaké batà din, si Bus tô ikaduwa, si Camuel na ámmà i Aram, ²² si Cased, si Asau, si Feldas, si Jedaf, asta si Betuel. ²³ (Si Betuel tô ámmà i Rebecca.) Tô gó é mga ngadan katô walu gabatà i Nahor na ipamasusu ki Melca na ipag i Abraham. ²⁴ Ingadanan ki Roma tô ikaduwa sawa i Nahor. Ipamasusu tun kandin si Teba, si Gaam, si Taas, asta si Maaca.

23

Inaté si Sara

¹ Na, tô sábbad gatus duwa pulù pittu (127) tô idad i Sara, inaté sikandin ² tun ta lunsud ka Hebron na sakup ka Canaan. Iranu asta igsággó si Abraham tingód katô kamatayan i Sara.

³ Igtananan i Abraham tô inaté sawa din, igsadun sikandin tun ta mga Hetihanon, asta igkagi sikandin, na mà din, ⁴ “Ánnà a taga kannun, su iginalna dád dini ákniyu. Málliya pád ka tanà dini ákniyu ébô duwán lábbángngan ku katô sawa ku na inaté.”

⁵ Igkagi tô mga Hetihanon, na mà dan, ⁶ “Sir, paminág nu ni kagi dé. Isóddóran dé na sikuna tô ágkabantug pangulu na igsalin katô Áglangngagán. Mému lábbángngán nu tô sawa nu dini ta tuu madigár áglábbángnganan dé. Agad ándin lábbángngi tô salinán nu, kadayawan tô tigatun na mággé kanan áknikó ébô duwán lábbángngan nu kandin.”

⁷ Purisu iglingkóód si Abraham tun kandan, ⁸ asta igkagi sikandin, na mà din, “Su mému lábbángngán ku tô sawa ku dini, pamuyù yu ki Efron na batà i Sohar ⁹ ébô barigyaán din kanak tô takub ka Macpela tun ta ligad katô kinamát din. Kagiyi yu sikandin na agad pira tô lagà katô takub, bággén ku kandin tun ta tubang yu ébô duwán lábbángngan ku.”

¹⁰ Tô timpo tô, igunsad si Efron duma katô mga Hetihanon na ilimud tun ta sállat katô lunsud dan, asta igdinág katô langun tô igtaba din ki Abraham, na mà din, ¹¹ “Sir, paminág nu ni kagi ku. Bággén ku gó áknikó tô tibuk katô kinamát ku asta tô takub din. Tun ta tubang kani langun kadumaan ku, bággén kud áknikó ébô duwán lábbángngan nu katô sawa nu.”

¹² Na, iglingkóód puman si Abraham tun ta mga Hetihanon, ¹³ asta igkagi sikandin ki Efron tun ta tubang katô langun dan, na mà din, “Paminág nu ni kagin ku. Bayadan ku áknikó tô kadakállan katô lagà katô kinamát nu. Tanggap nu tô bayad ku ébô duwán lábbángngan ku katô sawa ku.”

¹⁴ Igkagi si Efron, na mà din, ¹⁵ “Sir, paminág nu ni kagin ku. Agad áppat gatus (400) abuk na mapputi bulawan tô lagà katô kinamát, asal dì ku pabayadan áknikó, su rarak ku gó sikuna. Panayun nu lábbángngi tô sawa nu dutun.”

¹⁶ Ignunug si Abraham ki Efron tingód katô lagà na igdinág katô langun Hetihanon na ilimud. Purisu igpesar din tô áppat gatus (400) abuk na mapputi bulawan, iring katô ágpesaranan na gamitán katô mga negosyante, asta igbággé din ki Efron. ¹⁷ Purisu si Abraham dán tô inému na

tigatun katô kinamát i Efron tun ta Macpela dadan tun ta silatan ka lunsud ka Mamre. Igbayadan din tô tanà asta tô takub, asta tô langun kayun na isakup tun ta kaluwagan katô tanà. ¹⁸ Inému si Abraham na tigatun katô tanà tun ta tubang katô langun Hetihanon na ilimud tun ta plasa madani tun ta gahuwanan katô lunsud.

¹⁹ Na, iglábbáng i Abraham tô lawa katô sawa din na si Sara tun dalám katô takub ka Macpela madani tun ta lunsud ka Mamre tun ta Canaan. ²⁰ Purisu inému si Abraham na tigatun katô tanà asta takub katô Hetihanon, asta inému na áglábbángnganan din.

24

Si Isaac asta si Rebecca

¹ Na, tuu dán tugál si Abraham, asta inalayun madigár tô igbággé katô Áglangngagán kandin. ² Duwán sábbad állang i Abraham na inému na amo katô duma mga állang asta igsarigan i Abraham katô langun ka kaduwánnan din. Igkagi si Abraham kandin, na mà din, “Dappán nu yan bállad nu nit bubun ku.” ³ Tandô ka kanak ukit tun ta ngadan katô Áglangngagán na igimu katô langit asta banuwa ta. Tandô ka na dì nu pakalyagán tô batà ku katô bayi na Canaanhon. ⁴ Asal lónód ka tun ta tanà na igtikudan ku, asta salin nu tô bayi tikud tun ta mga gakád ku ébô duwán kalyagan katô batà ku na si Isaac.”

---

† **24:2** 24:2 Atin ágdappánnán (ó itapion) tô bállad tun ta bubun, ni gó tô pató na dì dán mému mapalin tô kasabotan.

⁵ Asal iginsà tô ágsarigan din, na mà din, “Pamánnun ku ka di malyag tô bayi mákkás kanak ka muli a dini? Piddán ku tô batà nu tun ta banuwa na igtikudan nu?”

⁶ Igtaba si Abraham, na mà din, “Dì! Yaka ágpíd katô batà ku dutun. ⁷ Dángngan, tô Áglangngagán na Manama na góddô tun ta langit tô igpid kanak tikud tun ta mga gakád katô ámmà ku asta tikud tun ta banuwa na ipamasusuwan ku, asta igtandóanna ikandin na bággén din ni tanà ni tun ta mga rubbad ku. Pónan katô Áglangngagán tô panaligan din áknikó. Tumabang sikandin áknikó ébô makakangé ka katô bayi na kalyagan katô batà ku. ⁸ Atin ka di malyag tô bayi mákkás áknikó, mému di nu tumanán tô tandô nu kanak. Asal yaka nu ágpiddi tô batà ku dutun.”

⁹ Purisu igdappán katô ágsarigan tô bállad din tun ta bubun katô amo din na si Abraham, asta igtandô sikandin na tumanán din tô igsugù i Abraham kandin.

¹⁰ Na, igkangé katô ágsarigan tô sapulù kamelyo katô amo din, asta igruran din tô marapung klasi ka madigár gasa. Igpanó sikandin igsadun tun ta lunsud na igóddóan katô kataladi i Abraham na si Nahor tun ta Mesopotamia.

¹¹ Tô igdunggù dán sikandin, tuu dán mapun. Tô gó tô oras ka kakangé katô mga gabayi ka wayig. Igádding sikandin madani tun ta balun tun ta luwà katô lunsud, asta igpapaginawa din tô mga kamelyo din. ¹² Igdasal sikandin, na mà din, “Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô amo ku na si Abraham, tabangiya nigó ébô

matuman tô sugù katô amo ku na si Abraham na ágginawaan nu. ¹³ Na, igtindággad dini ta balun na ágkangayanan ka wayig katô mga daraga na góddô dini. ¹⁴ Kumagiya tun ta sábbad daraga, na, ‘Pénámma tun ta tibud nu.’ Atin ka tumaba sikandin, ‘Inám ka, asta mangéya ka wayig ébô makénám tô mga kamelyo nu,’ kasóddóran ku na sikandin tô igsalin nu ébô kalyagan i Isaac. Atin ka tumanán nu ni, kasóddóran ku na igpakita nu tô dakál ginawa nu katô amo ku.”

¹⁵ Róggun ágdasal sikandin, igdunggù si Rebecca na batà bayi i Betuel. Igtiang sikandin ka tibud. Tô apù din mama si Nahor na kataladi i Abraham, asta si Melca tô apù din bayi. ¹⁶ Daraga pa si Rebecca, asta tuu madigár tô bónnóng din. Ándà palang sikandin layuki ka mama. Igsadun sikandin tun ta balun, igkangé ka wayig, asta iglónód. ¹⁷ Igsékót tô ágsarigan igsumar kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Pénámma yan ta tibud nu.”

¹⁸ Igkagi tô daraga, na mà din, “Óó, sir. Inám ka.”

Sékót din igsánnar tô tibud na igtiang din, asta igpénám din sikandin. ¹⁹ Tô iginám dán sikandin, igkagi tô daraga, na mà din, “Mangéya pagsik ka wayig ébô makénám tô mga kamelyo nu sippang ka kólian tô tákkang dan.”

²⁰ Sékót din igbusbus tô wayig tun ta ginámmanan, asta igpalaguy sikandin tun ta balun asta igkangé puman ka wayig sippang ka inólian tô tákkang katô langun kamelyo. ²¹ Ándà kagi tô ágsarigan, asal igsállág dád sikandin katô áglumun

katô daraga ébô kasóddóran din ka igtuman katô Áglangngagán tô kakalyag din.

²² Tô inólian dán tô tákkang katô mga kamelyo din, igbággé katô ágsarigan kandin tô bulawan arites na dakál é lagà para ka idung din, asta tô duwa magdakál pangkis bulawan para ka bállad din. ²³ Iginsà sikandin, na mà din, “Sadan tô ámmà nu? Duwán lugar tun ta balé din ébô dumággà ké?”

²⁴ Igtaba tô bayi, na mà din, “Si Betuel tô ámmà ku. Si Nahor tô ámmà din asta si Melca tô innà din.”

²⁵ Igkagi pagsik tô bayi, na mà din, “Dakál tô ragami na dággaan katô mga kamelyo nu asta dakál tô ágkakan dan tun áknami. Duwán gó lugar ébô dumággà kó.”

²⁶ Purisu iglingkóód tô ágsarigan, asta igdurung din tô Áglangngagán. ²⁷ Igkagi sikandin, na mà din, “Durungán tô Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô amo ku na si Abraham, su ágkasarigan tô Áglangngagán, asta igtuman din tô tandô din katô amo ku. Purisu igtákkássanna ikandin ébô makadunggù a tun ta balé katô gakád katô amo ku.”

²⁸ Igpalaguy tô bayi igulì, asta igulit sikandin katô innà din asta katô mga kadumaan din tingód katô langun. ²⁹⁻³⁰ Duwán kataladi mama i Rebecca na ingnadan na ki Laban. Tô igkita dán si Laban katô arites asta pangkis katô tábbé din, asta tô igdinág sikandin tingód katô igkagi katô manubù na igdunggù, igsékót sikandin igsumar.

Tô igdunggù si Laban tun ta balun, dutun pô gó tô ágsarigan i Abraham asta tô mga kamelyo

din. ³¹ Igkagi si Laban, na mà din, “Madigár gó tô igbággé katô Áglangngagán áknikó. Tákkás ka kanak tun ta balé. Yaka góddô kannun, su duwán lugar na igpataganà ku para áknikó, asta duwán lugar para katô mga kamelyo nu.”

³² Purisu igsadun dan tun ta balé, igpapónóg dan tô igruran katô mga kamelyo, asta igpakan dan. Igkangé dan tô wayig ébô urasan tô paa katô ágsarigan i Abraham asta mga kadumaan din. ³³ Asal tô igsánnar dan tô ágkakan, igkagi tô ágsarigan, na mà din, “Diya pa kuman ka dì ku pa ulitán tô ágdantulán ku dini ákniyu.”

Igkagi si Laban, na mà din, “Uliti ké.”

³⁴ Igkagi sikandin, na mà din, “Sakán tô ágsarigan i Abraham. ³⁵ Tuu madigár tô igbággé katô Áglangngagán katô amo ku, asta inému dán ágpangulun asta ágkabantug manubù. Igbággayan sikandin katô Áglangngagán ka marapung mga karnero, mga kambing, mga baka, bulawan, mga állang, mga kamelyo, asta mga asno. ³⁶ Agad tugál dán tô sawa din na si Sara, asal igpamasusu ka batà mama na igbággayan i Abraham katô langun ka kaduwánnan din. ³⁷ Igtandô a katô amo ku na dì ku pakalyagán tô batà din katô bayi na Canaanhon. ³⁸ Asal igpalónódda ikandin tun ta mga gakád din, tun ta mga rubbad katô ámmà din. Igsugù a ébô pamasakán ku tô bayi na kalyagan katô batà din.

³⁹ “Iginsà ku sikandin, na, ‘Pamánnun ku ka dì malyag tô bayi na mákkás kanak ka mulì a?’

⁴⁰ “Igtaba sikandin, ‘Duwán panaligan katô Áglangngagán na ágbánnalán ku na patákkássán din

áknikó ébô matuman tô ágdantulán nu. Kailangan angén nu tô bayi na kalyagan katô batà ku tun ta mga gakád ku, tun ta mga rubbad katô ámmà ku. ⁴¹ Atin ka madun ka tun ta mga gakád ku asta dì dan maminág áknikó asta dì dan patákkássán tô bayi, mému dì nu tumanán tô tandô nu kanak.’

⁴² “Na, tô igdunggù a géna tun ta balun, igdasalla, na mà ku, ‘Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô amo ku na si Abraham, atin ka mému áknikó, patuman nu tô ágdantulán ku kannun. ⁴³ Na, igtíndággad dini ta balun. Atin ka dumunggù tô daraga ébô mangé ka wayig, asta kumagiya kandin, na mà ku, “Pénámma yan ta tibud nu,” ⁴⁴ atin ka tumaba sikandin, na mà din, “Inám ka, asta mangéya pagsik ka wayig para katô mga kamelyo nu,” madigár gó ka sikandin tô bayi na igsalin nu, Áglangngagán, ébô kalyagan katô batà katô amo ku.’

⁴⁵ “Na, róggun ágdasalla, igdunggù si Rebecca na igtiang ka tibud. Igsadun sikandin tun ta balun asta igkangé ka wayig. Igkagiya kandin, ‘Pénámma.’

⁴⁶ “Igsékót din igsánnar tô tibud na igtiang din, asta igkagi sikandin, ‘Óó. Inám ka, asta mangéya pagsik ka wayig para katô mga kamelyo nu.’

“Purisu iginámma, asta igpénám din pagsik tô mga kamelyo ku. ⁴⁷ Iginsà a kandin ka sadan tô ámmà din, asta igkagi sikandin, ‘Si Betuel tô ámmà ku. Si Nahor tô ámmà din, asta si Melca tô innà din.’

“Purisu igbággé ku kandin tô arites para ka idung din, asta tô duwa pangkis para ka bállad din. ⁴⁸ Iglingkóódda asta igpangadappa

katô Áglangngagán. Igdurung ku sikandin na ágpangadapán katô amo ku na si Abraham, su igtákkássanna katô Áglangngagán ébô makadunggù a kannun asta mangéya katô bayi tikud tun ta rubbad katô kataladi katô amo ku ébô kalyagan katô batà din mama. ⁴⁹Na, ulitiya ka kéduwan yu tô amo ku asta madigár tô lumun yu tingód kandin. Atin ka dì mému ákníyu, ulitiya ébô kasóddóran ku ka ándin tô lumun ku.”

⁵⁰Igkagi si Laban asta si Betuel, na mà dan, “Igpasóddór dán katô Áglangngagán tô kakalyag din. Purisu dì mému méllé ké kandin. ⁵¹Mému piddán nu si Rebecca ébô kalyagan katô batà katô amo nu, su tô gó tô igpasóddór katô Áglangngagán ákníko.”

⁵²Tô igdinág katô ágsarigan i Abraham tô igkagi dan, iglingkóód sikandin asta igdurung din tô Áglangngagán. ⁵³Igukar din tô mga gasa, mga umpak, mga bulawan, asta mga mapputi bulawan, asta igbággé din ki Rebecca. Duwán pagsik mga gasa na dakál é lagà na igbággé din katô kataladi asta innà katô bayi. ⁵⁴Pángnga igbággé, igkan sikandin asta tô duma mga manubù na igtákkás kandin, asta igdággà dan.

Tô sállám dán, igkagi tô ágsarigan, na mà din, “Atin ka mému ákníyu, póli ad ikiyu tun ta amo ku.”

⁵⁵Asal igtaba tô kataladi asta tô innà i Rebecca, na mà dan, “Madigár ka dì nu pô piddán sikandin sippang ka lumabé tô mga sapulù álló, yan pa mému kód panó.”

⁵⁶Asal igkagi sikandin, na mà din, “Yakó ágbaring áknami, su igtuman dán katô Áglangngagán

tô ágdantulán ku dini. Atin ka mému ákniyu, póli ad gó tun ta amo ku.”

⁵⁷ Igkagi sikandan, na mà dan, “Tawarán dé si Rebecca, asta sikandin tô insaán dé ka ándin tô kakalyag din.”

⁵⁸ Purisu igtawar dan si Rebecca, asta iginsà dan kandin, na mà dan, “Ándin tô kakalyag nu? Tumákkás ka kandin nigó?”

Igtaba sikandin, na mà din, “Óó, mákkásad kandin.”

⁵⁹ Purisu igpatákkás dan si Rebecca katô ágsarigan i Abraham asta mga kadumaan din. Duwán tugál bayi na taganà igdóppón ki Rebecca na igtákkás kandin. ⁶⁰ Tô ándà dan pa panó, igdasalan dan pa si Rebecca na madigár tô bággén ka Manama kandin. Igkagi sikandan, na mà dan, “Tábbé dé, mólà pa ka mému ka na kamónaan ka mga mararan karubbadan nu.

Mólà pa ka makapanalu tô mga rubbad nu tun ta langun lunsud ka mga usig dan!”

⁶¹ Na, igsaké si Rebecca asta tô duma mga gabayi katô mga kamelyo ébô tumákkás dan katô ágsarigan i Abraham. Igpanó tô langun dan.

⁶² Na, igóddô si Isaac tun ta Negeb, asta mantu sikandin iguli tikud tun ta Beerla-hai-roi. ⁶³ Tô igsalláp dán tô álló, igsadun sikandin tun ta kinamát din ébô manó-panó.^S Igsállág sikandin asta igkita din na duwán mga manubù na igdunggù na igsaké ka mga kamelyo. ⁶⁴ Tô igkita si Rebecca ki Isaac, igpónóg sikandin tikud tun ta kamelyo,

^S **24:63** 24:63 Manó-panó. Tun ta kinagiyan ka Hebreo, ánnà matayyó ka ándin tô gunayan na igsadun sikandin tun ta kinamát.

⁶⁵ asta iginsà sikandin katô ágsarigan, na mà din, “Sadan tô manubù tun ta kinamát na igsumar áknita?”

Igtaba sikandin, na mà din, “Amo ku sikandin.”

Purisu igtambunan i Rebecca tô báttuk din ukít ka respeto din.

⁶⁶ Na, igulit tô ágsarigan ki Isaac tingód katô langun na iglumu din. ⁶⁷ Igpíd i Isaac si Rebecca tun dalám katô tulda na taganà igóddóan katô innà din na si Sara. Inému din si Rebecca na sawa din, asta tuu igginawaan i Isaac sikandin. Purisu inandà tô ranu i Isaac tingód katô innà din na inaté.

25

Tô duma rubbad i Abraham

¹ Na, igkalyag puman si Abraham katô bayi na ingnadanán ki Ketura. ² Tô mga gabatà gamama i Abraham na ipamasusu i Ketura, tô gó si Simran, si Jocsan, si Medan, si Midian, si Isbac, asta si Suas. ³ Si Jocsan tô ámmà i Seba asta i Dedan. Tô mga rubbad i Dedan, tô gó é inému na mga Asurim, Letusim, asta Leumin. ⁴ Tô mga gabatà gamama i Midian, tô gó si Epa, si Eper, si Hanoc, si Abida, asta si Eldaa. Mga rubbad i Ketura tô langun dan.

⁵ Si Isaac tô igbággayan i Abraham katô langun kaduwánnan din. ⁶ Asal tô ándà pa kamaté si Abraham, duwán igbággé din tun ta mga gabatà katô duma mga sawa din. Igpapanó din sikandan igsadun tun ta silatan ébô makapadiyù dan tun ta batà din na si Isaac.

Inaté si Abraham

⁷ Tô sábbad gatus kapittuwan lima (175) tô idad i Abraham, inaté sikandin. ⁸ Tô inaté sikandin,

tuu dán sikandin tugál asta madigár tô kóddô din. Ikatalundug sikandin katô mga kamónaan din na inaté. ⁹ Tô lawa din iglábbáng katô gabatà din na si Isaac asta si Ismael tun ta takub^t ka Macpela tun ta tanà dadan tun ta silatan katô lunsud ka Mamre na taganà igtigatun i Efron na batà i Sohar na Hetihanon. ¹⁰ Tô gó tô tanà na taganà igbayadan i Abraham katô mga Hetihanon. Tô gó é iglábbángngan i Abraham katô sawa din na si Sara. ¹¹ Pángnga inaté si Abraham, madigár tô igbággé katô Manama tun ta batà i Abraham na si Isaac, asta igóddô sikandin madani tun ta Beerlahai-roi.

Mga rubbad i Ismael

¹² Ni gó tô mga rubbad i Ismael na batà i Abraham na ipamasusu ki Agar na taga Ehipto na állang i Sara. ¹³ Ni gó tô ngadan katô mga gabatà i Ismael tikud tun ta tambang kaké sippang tun ta tambang adi. Si Neabiot tô kaké, si Kedar, si Adbeel, si Mibsam, ¹⁴ si Misma, si Duma, si Masa, ¹⁵ si Hadad, si Tema, si Jetur, si Napis, asta si Kedema. ¹⁶ Tô gó é mga gabatà i Ismael, asta inému dan na mga ágpangulun katô sapulù duwa (12) grupo. Purisu tô gó tô ingnadan katô mga lunsud na igóddóan dan. ¹⁷ Tô sábbad gatus tállu pulù pittu (137) tô idad i Ismael, inaté sikandin. ¹⁸ Igóddô tô mga rubbad i Ismael tun ta kaluwagan ka banuwa tikud tun ta lunsud ka Habila sippang tun ta Sur dadan tun ta silatan ka Ehipto tun ta Asiria. Igássa dan góddô tun ta duma mga rubbad i Abraham.

Si Esau asta si Jacob

^t 25:9 25:9 Takub, ó langob.

19 Ni gó tô tingód katô batà i Abraham na si Isaac. 20 Kappatan (40) dán tô idad i Isaac tô igkalyag sikandin ki Rebecca na batà i Betuel na Arameanhon na góddô tun ta Mesopotamia. Si Rebecca tô tábbé i Laban na Arameanhon.

21 Na, ándà palang batà i Rebecca. Purisu igdasal si Isaac tun ta Áglangngagán tingód katô sawa din. Igpaminág tô Áglangngagán katô igpamuyù din. Purisu igmabáddás si Rebecca. 22 Duwán dáppi tun ta mabataan din, asta iring na ágpadatté dan tô ándà dan pa pamasusuwi. Igkagi si Rebecca, na mà din, “Manan ka ilmu ni kanak?”

Purisu iginsà sikandin katô Áglangngagán tingód katô dáppi. 23 Igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Tô dáppi tun ta mabataan nu, tô gó é mému na kamónaan katô duwa grupo. Dì dan pasábbadé. Mému na tuu mabákkár tô sábbad grupo, asta tô kaké batà mému na állang katô adi din.”

24 Na, tô igdunggù dán tô álló ka kapamasusu, dáppi tô ipamasusu. 25 Mallutù tô una iglássut asta bulbulán tô lawa din. Purisu inggadanan dan sikandin ki Esau.^u 26 Tô iglássut tô adi din, igawid sikandin katô palu katô kaké din. Purisu inggadanan sikandin ki Jacob.^v Kannámman (60) dán tô idad i Isaac tô kapamasusu kandan.

27 Tô igmallaki dán tô duwa dan, katig si Esau ágpangággut, asta inalayun sikandin ágtalap tun ta kabánnássan. Asal ágtónnók si Jacob, asta góddô sikandin tun ta tulda. 28 Tuu igginawa si Isaac ki

---

U 25:25 25:25 Tô kóbadan katô ngadan Esau, “bulbulán.” **V 25:26** 25:26 Tô kóbadan katô ngadan Jacob, “igawid katô palu” asta “áglimbung.”

Esau, su kakalyag din kannán tô mga mannanap ka kabánnássan na ágkaggut i Esau. Asal tuu igginawa si Rebecca ki Jacob.

²⁹ Duwán álló na iglágga si Jacob ka mallutù gulay. Igdunggù si Esau tikud tun ta kabánnássan, asta tuu ágballusán sikandin. ³⁰ Igkagi sikandin ki Jacob, na mà din, “Bággayiya katô mallutù gulay, su tuuwa igballus!” (Purisu duwán duma ngadan i Esau na si Edom.W)

³¹ Igkagi si Jacob, na mà din, “Duwán bággén ku áknikó ka bággayanna ikuna katô ágpulusán na tanggapán nu ka maté tô ámmà ta, su sikuna tô tambang kaké batà din.”

³² Ignunug si Esau, na mà din, “Óó. Ándà palang pulusán ku ka matéya tingód kani ballus ku.”

³³ Igkagi si Jacob, na mà din, “Kailangan una ka pa tandô.”

Purisu igtandô si Esau na bággén din ki Jacob tô ágpulusán na bággén katô ámmà dan tun ta tambang kaké batà din. ³⁴ Purisu duwán pan asta iglágga mallutù gulay na igbággé i Jacob ki Esau. Pángnga igkan asta iginám si Esau, igpanó sikandin. Tun ta panámdám din, iring na ándà lagà katô ágpulusán na bággén katô ámmà din tun ta tambang kaké batà din.

26

Si Isaac asta si Abimelec

¹ Na, duwán puman ballus tun ta Canaan. Ássa tô ballus na igdunggù ki Abraham. Igsadun si Isaac tun ta banuwa i Abimelec na hari katô

W **25:30** 25:30 Tô kóbadan katô ngadan Edom, “mallutù.”

mga Filistihanon tun ta lunsud ka Gerar. ² Tô gó é igsadunan din, su igpakita tô Áglangngagán ki Isaac, asta igkagi sikandin, na mà din, “Yaka ágsadun tun ta Ehipto. Óddô ka tun ta banuwa na tádduán ku áknikó. ³ Atin ka móddô ka dini, tumabangnga áknikó, asta madigár tô bággén ku áknikó. Tô kaluwagan kani banuwa tô bággén ku áknikó asta tun ta mga rubbad nu, su tumanán ku tô igtandô ku katô ámmà nu na si Abraham. ⁴ Imun ku na tuu marapung tô mga rubbad nu, iring na karapungan katô mga karani tun ta langit. Bággén ku kandan tô kaluwagan kani banuwa. Madigár tô bággén ku tun ta langun manubù ka banuwa ukit katô mga rubbad nu. ⁵ Tô gó é imun ku su igbánnal si Abraham kanak. Igbánnal sikandin katô langun sugù ku, mga kagi ku, asta mga igtin-urù ku kandin.”

⁶ Purisu igóddô si Isaac tun ta Gerar. ⁷ Iginsà tô mga gamama na taga Gerar tingód katô sawa din, asta igtaba sikandin, na mà din, “Tábbé ku sikandin.”

Ándà din uliti na taladuma dan, su imáddangan sikandin. Panámdám din na matayan sikandin katô mga gamama ébô agón dan si Rebecca, su tuu madigár tô bónnóng din.

⁸ Tô itagad-tagad dán tô kóddô i Isaac tun ta Gerar, igsállág si Abimelec na harì katô mga Filistihanon, asta igkita din si Isaac asta si Rebecca na igpakápkáppé. ⁹ Purisu igpatawar din si Isaac, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sawa nu kannê sikandin. Manan ka igkagi ka na tábbé nu sikandin?”

Igtaba si Isaac, na mà din, “Su panámdám ku na matayanna ka kumagiya na sawa ku sikandin.”

¹⁰ Igkagi si Abimelec, na mà din, “Madat tô iglumu nu áknami, su atin ka duwán sakup ku na iglayuk katô sawa nu, dungguan ké ka supak ka Manama ukit áknikó.”

¹¹ Purisu igkagi si Abimelec katô langun sakup din, na mà din, “Atin ka duwán lumumu ka madat kani manubù ni asta sawa din, tô gó é matayan.”

¹² Tô ámmé tô, igpamula si Isaac tun ta Gerar, asta igkátu sikandin ka ginatus-gatus, su madigár tô igbággé katô Áglangngagán kandin. ¹³ Inalayun idugangan tô kaduwánnan din sippang ka tuu dán iduwánnan sikandin. ¹⁴ Tuu marapung tô mga karnero, mga baka, asta mga állang din. Purisu isabuan tô mga Filistihanon kandin, ¹⁵ asta igtambunan dan tô langun balun na taganà igpakali katô ámmà din na si Abraham tô ándà pa sikandin kamaté.

¹⁶ Na, igkagi si Abimelec ki Isaac, na mà din, “Iwà ka tikud dini áknami, su inému kad tuu mabákkár ka tandingán áknami.”

¹⁷ Purisu igpanó si Isaac, igalin sikandin tun ta kapattadan ka Gerar, asta igóddô sikandin. ¹⁸ Igpakali din puman tô mga balun na taganà igpakali katô ámmà din, su igtambunan katô mga Filistihanon pángnga inaté si Abraham. Ign-gadanan i Isaac tô mga balun magunawa katô ign-gadan katô ámmà din.

¹⁹ Igkali tô mga állang i Isaac ka mantu balun tun ta kapattadan, asta duwán wayig na igsánnáp.

²⁰ Asal igpapulé tô mga taradóppón na taga Gerar

asta tô mga taradóppón i Isaac, asta igkagi tô mga taga Gerar, na mà dan, “Áknami ni wayig ni.”

Purisu igngadanan i Isaac tô balun na Esec,^X su igpapulé^Y dan.

²¹ Na, igkali puman tô mga állang din ka ássa balun. Asal igapul puman tô taga Gerar kandan tingód katô balun. Purisu igngadanan i Isaac tô balun na Sitna.^Z

²² Na, igalin si Isaac, asta duwán ássa balun na igpakali din. Ándà dan dán apul. Purisu igngadanan din tô balun na Rehobut,^a su igkagi sikandin, na mà din, “Nángngà dán tô lugar na igbággé katô Áglangngagán áknita, asta madigár dán tô kóddô ta dini.”

²³ Igalin puman si Isaac, asta igsadun sikandin tun ta Berseba. ²⁴ Tô dukilám dán, igpakita tô Áglangngagán kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sakán tô Manama na ágpangadapán katô ámmà nu na si Abraham. Yaka ágkamáddangan, su ágtákkássan ku sikuna. Madigár tô bággén ku áknikó, asta imun ku na tuu marapung tô mga rubbad nu, su tô gó é igtandô ku ki Abraham na igbánnal kanak.”

²⁵ Igimu i Isaac tô ággóbbówanan ka mannanap na ágbággén tun ta Áglangngagán, asta igpangadap sikandin katô Áglangngagán. Igóddô si Isaac, asta igkali tô mga állang din ka balun.

---

^X **26:20** 26:20a Tô kóbadan katô ngadan Esec, “papulé.” ^Y **26:20** 26:20b Igpapulé, ó naglalis. ^Z **26:21** 26:21 Tô kóbadan katô ngadan Sitna, “pasókówé.” ^a **26:22** 26:22 Tô kóbadan katô ngadan Rehobut, “nángngà lugar.”

²⁶ Na, igahà si Abimelec ki Isaac. Igdunggù sikandin tikud tun ta Gerar. Igpatakás din tô tarausay na si Ahusa asta tô ágpangulun ka mga sundalo din na si Picol. ²⁷ Igkagi si Isaac, na mà din, “Dángngan isókówanna ikiyu, asta igpéwà a ikiyu. Purisu manan ka igsadun kó dini kanak?”

²⁸ Igtaba sikandan, na mà dan, “Igsadun ké dini su isóddóran dé na inalayun ka ágtabangan katô Áglangngagán. Purisu panámdám dé na madigár ka pasaboté ki. Kakalyag dé na tumandô ka áknami ²⁹ na dì ka dumadat áknami, iring na ándà ké dadat áknikó. Madigár tô iglumu dé áknikó, asta masuné^b tô ginawa dé tô igpanó ka. Isóddóran dé na madigár tô ágbággén katô Áglangngagán áknikó.”

³⁰ Na, igpému i Isaac tô kalimudan, asta igkan dan asta iginám dan. ³¹ Tô sállám dán, igpasaboté dan, asta igpapanó dan i Isaac na masuné tô ginawa dan langun.

³² Tô álló tô, igdunggù tô mga állang i Isaac, asta igulit dan kandin tingód katô mantu balun na igkali dan. Igkagi sikandan, na mà dan, “Duwán gó wayig!”

³³ Purisu igngadanan i Isaac tô balun na Seba,^c asta sippang áknganni ánggadanan tô lunsud dutun na “Berseba.”^d

Mga sawa i Esau

³⁴ Tô kappatan (40) dán tô idad i Esau, igkalyagan din si Judita na batà i Beerì na Hetihanon.

---

b 26:29 26:29 Masuné, ó masunay (kalinaw). **c** 26:33 26:33a Tô kóbadan katô ngadan Seba, “pasaboté.” **d** 26:33 26:33b Tô kóbadan katô ngadan Berseba, “balun katô pasaboté.”

Igkalyagan din si Basimat na batà i Elon na Heti-hanon. ³⁵ Tuu iranu si Isaac asta si Rebecca tingód katô duwa ikóddô kandan.

27

Igdasal si Isaac para ki Jacob

¹ Na, tuu dán tugál si Isaac, asta dì dán ágkita. Igtawar din tô tambang kaké batà din na si Esau, na mà din, “Esau.”

Igtaba si Esau, na mà din, “Kannunna, Ámmà.”

² Igkagi si Isaac, na mà din, “Tugállad, asta masiggad maté. ³ Na, kangé nu tô panà nu, asta sadun ka tun ta kabánnásson ébô mangággut ka. ⁴ Óméng ka katô ákkud na duwán madigár nanam iring katô tuu ku ágkadigárran ébô kannán ku tô diya pa maté, su dumasalla ébô madigár tô bággén katô Áglangngagán áknikó.”

⁵ Róggun igkagi si Isaac ki Esau, igdinág i Rebecca tô igkagi din. Tô igpanó si Esau ébô mangággut, ⁶ igkagi si Rebecca katô batà din na si Jacob, na mà din, “Na, igdinág ku géna tô igkagi katô ámmà nu tun ta kaké nu na si Esau. ⁷ Igkagi sikandin, ‘Pangággut ka asta óméng ka katô ákkud na duwán madigár nanam ébô kannán ku tô diya pa maté, su dumasalla ébô madigár tô bággén katô Áglangngagán áknikó.’

⁸ “Na, bánnal nu ni sugù ku áknikó. ⁹ Sadun ka tun ta mga mannanap, kangé nu tô duwa malambù nati ka kambing, asta sakán tô móméng katô duwán madigár nanam iring katô tuu ágkadigárran katô ámmà nu. ¹⁰ Sikuna tô mid katô

ágkakan tun ta ámmà nu ébô sikuna tô bággayan ka madigár ka dumasal sikandin ka dì pa maté.”

¹¹ Asal igkagi si Jacob katô innà din, na mà din, “Bulbulán si Esau, asal sakán ánnà bulbulán.

¹² Atin ka sapunna katô ámmà ku, kasóddóran din na iglimbungan ku sikandin. Purisu ándà ágpulusán na tanggapán ku, asal padungguanna baling ka kadattan.”

¹³ Igkagi tô innà din, na mà din, “Atin ka dumunggù tô kadattan, sakán tô dungguan. Bánnal nu ni sugù ku! Kangé nud tô mga kambing!”

¹⁴ Purisu igkangé i Jacob tô mga kambing asta igpid din tun ta innà din. Igóméng tô innà din katô duwán madigár nanam iring katô ágkadigárran i Isaac. ¹⁵ Igkangé i Rebecca tô madigár umpak i Esau na igtagù tun ta balé, asta igpómpak din ki Jacob. ¹⁶ Igtagù din tô kindal ka kambing tun ta bállad asta alig i Jacob. ¹⁷ Igbággé din ki Jacob tô madigár ágkakan asta tô pan na igimu din.

¹⁸ Igsadun si Jacob tun ta ámmà din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ámmà.”

Igkagi si Isaac, na mà din, “Óó, sadan ka batai?”

¹⁹ Igtaba si Jacob, na mà din, “Sakán tô tambang kaké batà nu na si Esau. Igbánnal ku tô igsugù nu kanak. Ánnó ka, asta kan ka kani na igpid ku asta dasal ka ébô madigár tô bággén katô Áglangngagán kanak.”

²⁰ Iginsà si Isaac, na mà din, “Esau, manan ka ándà ka kadugé katô kapangággut nu?”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Igtabanganna katô Áglangngagán na Manama na ágpangadapán nu.”

²¹ Na, igkagi si Isaac ki Jacob, na mà din, “Padani ka kanak, su sumapuwa áknikó ébô kasóddóran ku na bánnal ka gó batà ku na si Esau.”

²² Igpadani si Jacob katô ámmà din, asta igsapu si Isaac kandin. Igkagi si Isaac, na mà din, “Agad iring na kagi i Jacob tô kagi nu, asal iring na bállad i Esau tô bállad nu.”

²³ Ándà din kilalayi si Jacob, su bulbulán tô bállad din iring na bállad i Esau. Purisu igdasal si Isaac ébô madigár tô bággén ka Manama kandin.

²⁴ Iginsà si Isaac, na mà din, “Bánnal na sikuna tô batà ku na si Esau?”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Óó.”

²⁵ Igkagi si Isaac, na mà din, “Bággayiya katô ágkakan. Kumanna, asta dumasalla ébô madigár tô bággén katô Áglangngagán áknikó.”

Purisu igbággé i Jacob tô ágkakan tun kandin, asta igkan si Isaac. Igbággé i Jacob tô bino, asta iginám si Isaac. ²⁶ Na, igkagi si Isaac, na mà din, “Esau, padani ka, asta adák ka kanak.”

²⁷ Igpadani si Jacob asta igadák katô ámmà din. Tô ingadággan i Isaac tô umpak i Esau, igdasal sikandin. Igkagi sikandin, na mà din, “Madigár tô ngadág kani batà ku, iring katô ngadág ka tanà na igpalambù katô Áglangngagán! ²⁸ Mólà pa ka bággayan ka katô Manama katô tanà na malambù asta inalayun ágkalámmás ka udan ébô dakál tô káttun nu, asta ébô dakál tô bino na imun nu. ²⁹ Mólà pa ka marapung tô mga grupo na mému állang nu.^e Mólà pa ka marapung tô mga manubù

^e **27:29** 27:29 Mému állang nu asta állang ka mga rubbad nu. Magunawa pagsik tun ta Genesis 27:39,40.

na lumingkoód tun áknikó. Mólà pa ka mangulu ka tun ta langun kataladi nu. Mólà pa ka bánnalán ka katô langun gabatà katô innà nu. Supakan ka Manama tô langun manubù na dumadat áknikó, asal madigár tô bággén ka Manama tun ta langun manubù na mággé ka madigár tun áknikó!”

³⁰ Pángnga igdasal si Isaac asta róggun igpanó si Jacob, igdunggù si Esau tikud tun ta kapangággut din. ³¹ Igóméng pagsik sikandin katô duwán madigár nanam, asta igpid din tun ta ámmà din. Ikgagi si Esau, na mà din, “Ámmà, ánnó kad asta kan kad kani ágkakan na igpid ku ébô dumasal ka na madigár tô bággén katô Áglangngagán kanak.”

³² Iginsà si Isaac, na mà din, “Sadan ka batai?”

Igtaba si Esau, na mà din, “Sakán gó tô tambang kaké batà nu na si Esau.”

³³ Na, tuu igkárkár si Isaac su isalábbuan. Iginsà sikandin, na mà din, “Atin ka sikuna si Esau, sadan tô igóméng katô ákkud géna asta igpakan kanak? Tô ándà ka pa dunggù, igkanna, asta igdasallad ébô madigár tô bággén ka Manama kandin, asta dì dán mému umanáan ku.”

³⁴ Tô igdinág dán si Esau katô igkagi katô ámmà din, tuu igsággó sikandin asta igdarawit. Ikgagi sikandin, na mà din, “Ámmà, dasal ka ébô madigár pagsik tô bággén katô Manama kanak!”

³⁵ Asal igkagi si Isaac, na mà din, “Iglimbun-ganna katô adi nu, asta igagó din dán tô dasalán ku pád para áknikó.”

³⁶ Igkagi si Esau, na mà din, “Nángngà tô pagngadan ki Jacob,^f su makaduwa dán sikandin iglimbung kanak. Dángngan igagó sikandin katô ágpulusán na tanggápán katô tambang kaké batà nu ka maté ka, asta igagó din dán tô madigár na bággén pád ka Manama kanak. Asal duwán pa basì madigár na mému dasalán nu ébô bággén katô Manama kanak?”

³⁷ Igtaba si Isaac, na mà din, “Na, igdasallad ébô mému sikandin na pangulu nu, asta mému na mga állang din tô langun gakád din. Igdasallad tun ta Áglangngagán ébô dakál tô káttun din asta dakál tô bino din. Ándà dán palang madigár na dasalán ku ébô bággén katô Áglangngagán áknikó.”

³⁸ Igkagi si Esau, na mà din, “Ámmà, ándà dán ássa madigár na bággén ka Manama kanak? Ámmà, dasal ka ébô madigár pagsik tô bággén ka Manama kanak!”

Asta igsággó si Esau.

³⁹ Na, igkagi si Isaac, na mà din, “Móddô ka tun ta tanà na ándà kalambuan asta ándà udan.
⁴⁰ Kailangan gamitán nu tô laniban ébô duwán kantayan nu. Mému ka na állang katô adi nu. Asal ka matu ka kandin, makéwà ka tikud tun ta pagpangulu din áknikó.”

Igpalaguy si Jacob tun ki Laban

⁴¹ Tuu isókó si Esau ki Jacob su igagó sikandin katô madigár na bággén kandin. Igplano si Esau, na mà din, “Dì madugé, maté dán tô ámmà ku. Atin

---

^f **27:36** 27:36 Tô kóbadan katô ngadan Jacob, “igawid katô palu” asta “áglimbung.” Ahaán tô Genesis 25:26.

ka mapángnga lábbángngán sikandin, matayan ku si Jacob.”

⁴² Asal duwán igulit ki Rebecca tingód katô plano i Esau. Purisu igtawar din si Jacob, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ágplano si Esau mimmaté áknikó ébô sulian ka. ⁴³ Purisu tuman nu ni sugù ku áknikó. Palaguy ka, asta sadun ka tun ta kataladi ku na si Laban tun ta Haran. ⁴⁴ Óddô ka tun kandin sippang ka mandà tô sókó katô kataladi nu. ⁴⁵ Atin ka kalingawan din dán tô iglumu nu kandin, pakangén ku sikuna ébô makóli ka dini. Kailangan miwà kad, su di mému ka kamatayanna ka duwa gabatà ku dalám dád ka sábbad álló.”

⁴⁶ Igkagi si Rebecca ki Isaac, na mà din, “Tuu mahirap tô kóddô ku tingód katô mga ikóddô áknita na Hetihanon. Atin ka duwán Hetihanon na kalyagan i Jacob iring kani duwa sawa i Esau, tuu pa madigár ka matéyad!”

28

¹ Purisu igtawar si Isaac ki Jacob, asta igdasal sikandin ébô madigár tô bággén katô Manama kandin. Igkagi sikandin ki Jacob, na mà din, “Yaka ágkalyag ka bayi na Canaanhon. ² Sadun ka baling tun ta Mesopotamia tun ta pamilya katô apù nu na si Betuel. Madigár ka kalyagan nu tô batà katô amayánán nu na si Laban. ³ Mólà pa ka madigár tô bággén katô Tuu Matulus Manama áknikó, asta imun din na marapung tô mga rubbad nu ébô mému ka na kamónaan katô marapung mga grupo ka manubù. ⁴ Mólà pa ka tumanán katô Manama tô igtandô din ki Abraham ébô matigatun nu asta

katô mga rubbad nu ni tanà na igóddóan ta, su ni gó tô tanà na igtandô ka Manama ki Abraham!”

⁵ Na, igpapanó i Isaac si Jacob, asta igsadun sikandin tun ta Mesopotamia sippang tun ki Laban na batà i Betuel na Arameanhon. Si Laban tô kataladi i Rebecca na innà i Jacob asta i Esau.

⁶ Na, igulitan si Esau na igdasal si Isaac ébô madigár tô bággén ka Manama ki Jacob asta igpasadun din si Jacob tun ta Mesopotamia ébô kumalyag sikandin. Igulitan si Esau na maggát igkagi si Isaac ki Jacob na dì mému kalyagan din tô bayi Canaanhon. ⁷ Ikasóddór si Esau na igtuman si Jacob katô ámmà asta innà din, asta igsadun sikandin tun ta Mesopotamia. ⁸ Agad duwán dán duwa sawa i Esau, asal tô ikasóddór sikandin na ándà kadayawi tô ámmà din tingód katô mga gabayi na Canaanhon, ⁹ igsadun sikandin tun ta amayánnán din na si Ismael na batà i Abraham, asta igkalyagan din tô batà i Ismael na si Mahalat na adi i Neabiot.

Ihtagénáp si Jacob tun ta Betel

¹⁰ Tô igpanó si Jacob tikud tun ta Berseba, igsadun sikandin tun ta Haran. ¹¹ Asal iduk-ilámman sikandin tun ta dalan. Purisu igdággà sikandin tun ta tanà ébô tumudug, asta batu tô iggulunan din. ¹² Ihtagénáp sikandin. Igkita din tô tété na igpatindág tun ta tanà asta igdunggù tun ta langit. Marapung tô mga panaligan na ágpénék asta ágpónóg! ¹³ Igkita din tô Áglangngagán na igtindág tun datas, asta igkagi sikandin ki Jacob, na mà din, “Sakán tô Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô apù nu na si Abraham, asta

ámmà nu na si Isaac. Ni tanà na igdággaan nu, tô gó é bággen ku áknikó asta tun ta mga rubbad nu. ¹⁴ Imun ku na marapung tô mga rubbad nu sippang ka dì dan méyap, iring na mga barukbuk ka tanà. Matalap tô mga rubbad nu tun ta kaluwagan kani banuwa agad ánda kitanán nu. Madigár tô bággen ku tun ta langun manubù nit banuwa ukit áknikó asta mga rubbad nu. ¹⁵ Na, dumuma a gó áknikó, asta dóppónan ku gó sikuna agad ánda é sadunan nu. Sakán tô póli áknikó nit tanà ni, su inalayunna dumuma áknikó sippang ka tumanán ku tô langun katô igtandô ku áknikó.”

¹⁶ Na, ikannó si Jacob, asta igkagi sikandin, na mà din, “Kannun gó tô Áglangngagán ta lugar ni, asal ándà ku kasóddóri.”

¹⁷ Imáddangan sikandin, asta igkagi, na mà din, “Makamáddang ni lugar ni, su ni gó tô balé katô Manama! Kannun tô sállat tun ta langit!”

¹⁸ Tô sállám dán, igkangé i Jacob tô batu na iggulunan din, asta igpatindág din ébô imun din na kasampáttan batu.^g Igbusbusan din tô batu ka langis ka olibo, su igimu din na ágpangadapanan din katô Manama. ¹⁹ Ingadanan din tô lugar na Betel.^h Asal taganà ingadanan na Luz tô lugar tô.

²⁰ Igtandô si Jacob katô Manama, na mà din, “Atin dumuma ka asta ágbanté ka kanak tun ta panawan ku, asta mággé ka kanak ka ágkakan asta umpakán ²¹ sippang muli a tun ta balé katô ámmà ku na ándà makadadat kanak, sikuna na Áglangngagán tô inalayun ku gó pangadapán. ²² Ni

---

g 28:18 28:18 Kasampáttan batu, ó monomento. **h 28:19** 28:19 Tô kóbadan ka Betel, “balé katô Manama.”

batu na igpatindág ku imun ku na balé nu, asta bággén ku áknikó tô ikasapulù katô langun ka kaduwánnan na bággén nu kanak.”

29

Igdunggù si Jacob tun ki Laban

¹ Na, igpanayun si Jacob sippang ka igdunggù sikandin tun ta tanà na igóddóan katô mga manubù dadan tun ta silatan. ² Igkita din tô balun na madiyù tun ta lunsud, asta duwán tállu grupo ka mga karnero na igdággà madani tun ta balun. Ilimud tô mga karnero su minám dan. Asal duwán dakál batu na pagtambun katô balun. ³ Atin ágkalimud dán tô langun karnero, áglilidán katô mga taradóppón tô batu tikud tun ta bóbbó katô balun, asta ágkangé dan ka wayig ébô minám tô mga karnero. Pángnga iginám, tambunan dan puman tô balun.

⁴ Iginàsà si Jacob katô mga taradóppón, na mà din, “Mga rarak ku, ánda kó tikud?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Taga Haran ké.”

⁵ Iginàsà si Jacob, na mà din, “Igilala kó ki Laban na apù i Nahor?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Óó. Igilala ké kandin.”

⁶ Iginàsà si Jacob, na mà din, “Madigárrù tô kóddô din?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Madigárrù. Na, yan dán gó tô batà din bayi na si Raquel na ágpíd katô mga karnero!”

⁷ Igkagi si Jacob, na mà din, “Na, mallayat pa tô álló. Ándà pa dunggù tô oras ka kalimud katô

mga karnero. Madigár ka pénámmán yu tô mga karnero asta pasabsabán yu puman.”

⁸ Igtaba sikandan, na mà dan, “Dì pa mému pénámmán dé tô mga karnero. Atin ka malimud dán tô langun, lilidán dé tô batu tikud tun ta bóbbó katô balun, asta pénámmán dé tô mga karnero.”

⁹ Róggun ágkagi si Jacob kandan, igdunggù si Raquel na igpid katô mga karnero katô ámmà din, su sikandin tô taradóppón. ¹⁰ Tô igkita i Jacob si Raquel na ágpid katô mga karnero i Laban na amayánnán i Jacob, igsadun sikandin tun ta balun, iglilid din tô batu na igtambun katô balun, igkangé din tô wayig, asta igpénám din tô mga karnero katô amayánnán din. ¹¹ Igadák si Jacob ki Raquel asta igsággó tingód ka dayó din. ¹² Igkagi sikandin ki Raquel, na mà din, “Bataánnánna katô ámmà nu, su tábbé din si Rebecca tô innà ku.”

Purisu igpalaguy si Raquel igulì, asta igulit sikandin katô ámmà din. ¹³ Tô ikasóddór si Laban na igdunggù tô bataánnán din na si Jacob, igsékót sikandin igsumar. Igkápkáppan din si Jacob, asta igadákkán din. Igpíd din si Jacob tun ta balé din. Igulit si Jacob ki Laban tingód katô langun na ilumu. ¹⁴ Igkagi si Laban, na mà din, “Bánnal gó na bataánnán ku sikuna!”

Igóddô si Jacob tun ki Laban dalám ka sábbad bulan.

Igkalyag si Jacob ki Lea asta ki Raquel

¹⁵ Na, igkagi si Laban ki Jacob, na mà din, “Agad bataánnán ku sikuna, asal dì mému lumumu ka dini kanak na ándà tandan ku áknikó. Purisu ulitiya ka ándin tô tandan ku áknikó.”

16 Na, duwa tô gabatà daraga i Laban. Si Lea tô kaké, asta si Raquel tô adi. 17 Agad madigár ágsállággán tô mata i Lea, asal tuu pa madigár é lawa i Raquel, asta tuu madigár ágsállággán é bónnóng din. 18 Dakál gó tô ginawa i Jacob ki Raquel. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Lumumuwa dini áknikó ka pittu ámmé ka pakalyagan nu kanak tô batà nu adi na si Raquel.”

19 Iggagi si Laban, na mà din, “Madigár gó ka sikuna tô pakalyagán ku kandin, su sikuna tô tuu madigár ka tandingán katô дума mga manubù na kumalyag pád kandin. Na, óddô ka dini, asta lumu ka dini kanak.”

20 Purisu iglumu si Jacob ka pittu ámmé ébô kalyagan din si Raquel. Asal tun ta panámdám i Jacob, iring na pira dád álló tô kadugayan, su tuu dakál tô ginawa din ki Raquel.

21 Tô iglabé dán tô pittu ámmé, igkagi si Jacob ki Laban, na mà din, “Na, bággé nu tô batà nu kanak ébô mému dán sawa ku, su ituman dán tô pittu ámmé.”

22 Purisu igpému i Laban tô dakál kalimudan, asta igpalimud din tô langun manubù na igóddô dutun. 23 Asal tô dukilám dán, ánnà si Raquel tô igpid i Laban tun ki Jacob, asal si Lea, asta sikandin tô iglayukan i Jacob. 24 (Igbággé i Laban ki Lea tô állang din bayi na si Zilfa ébô tumabang kandin.)

25 Na, tô sállám dán, igkita i Jacob na si Lea kanné tô iglayukan din. Purisu igésà sikandin katô ugang din, na mà din, “Madat ni iglumu nu kanak! Si Raquel tô igtandô nu kanak tingód katô lumu ku. Manan ka iglimbung ka kanak?”

²⁶ Igtaba si Laban, na mà din, “Duwán ágkémun dé na dì mému pakalyagan tô adi daraga ka dì pa unan pakalyagan tô kaké. ²⁷ Angat ka ka sábbad linggo sippang ka mapángnga tô kalimudan ka kasal nu ki Lea, asta bággen ku pagsik áknikó tô adi din na si Raquel. Asal kailangan lumumu ka puman kanak ka pittu pa ámmé.”

²⁸ Na, ignunug si Jacob. Tô ipángnga dán tô sábbad linggo katô kasal i Jacob ki Lea, igbággé i Laban tô batà din na si Raquel ki Jacob ébô mému na sawa din. ²⁹ (Igbággé i Laban ki Raquel tô állang din bayi na si Bilha ébô tumabang kandin.) ³⁰ Iglayuk pagsik si Jacob ki Raquel, asta dakál pa tô ginawa i Jacob ki Raquel ka tandingán ki Lea. Iglumu si Jacob tun ki Laban ka pittu pa ámmé.

Mga gabatà i Jacob

³¹ Tô ikasóddór tô Áglangngagán na délák tô ginawa i Jacob ki Lea, igpabatà din si Lea, asal ándà palang batà i Raquel. ³² Igmabáddás si Lea asta igpamasusu sikandin ka batà mama. Igkagi sikandin, na mà din, “Igkita katô Áglangngagán tô kahirapan ku. Na, ginawaannad pád katô duma ku.” Purisu inggadanán din tô batà din ki Ruben.ⁱ

³³ Igmabáddás puman si Lea, asta igpamasusu puman sikandin ka batà mama. Igkagi sikandin, na mà din, “Igbággayanna puman katô Áglangngagán kani batà, su igdinág din na délák tô

ⁱ **29:32** 29:32 Tô ngadan Ruben, iring katô kagi ka Hebreo, “duwán gó batà mama” ó “igkita din tô kahirapan ku.”

ginawa katô duma ku kanak.” Purisu igngadanan din tô batà din ki Simeon.^j

³⁴ Igmabáddás puman si Lea, asta igpamasusu puman sikandin ka batà mama. Igkagi sikandin, na mà din, “Ginawaannad basi katô duma ku, su igpamasusuwad kani tállu gabatà din gamama.” Purisu igngadanan din tô batà din ki Levi.^k

³⁵ Igmabáddás puman si Lea, asta igpamasusu puman sikandin ka batà mama. Igkagi sikandin, na mà din, “Durungán kud tô Áglangngagán.” Purisu igngadanan din tô batà din ki Juda.^l Pángnga igpamasusu si Lea ki Juda, ándà pa puman sikandin batà.

30

¹ Asal ándà palang batà na ipamasusu i Raquel. Purisu isabuan sikandin katô kaké din. Igkagi sikandin ki Jacob, na mà din, “Atin ka diya ikuna pabataán, matéya!”

² Isókó si Jacob ki Raquel, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ánnà a Manama! Sikandin tô ándà pabatà áknikó.”

³ Igkagi si Raquel, na mà din, “Bággén ku áknikó tô állang ku na si Bilha. Layuk ka kandin ébô duwán pamasusun din na mému mga gabatà ku ukít kandin.”

⁴ Purisu igbággé i Raquel tô állang din na si Bilha ki Jacob ébô imun na sawa din. Tô igpalayuké dan,
⁵ igmabáddás si Bilha, asta igpamasusu sikandin

---

^j **29:33** 29:33 Tô ngadan Simeon, iring katô kagi ka Hebreo, “ágdinág.” ^k **29:34** 29:34 Tô ngadan Levi, iring katô kagi ka Hebreo, “Ginawa.” ^l **29:35** 29:35 Tô ngadan Juda, iring katô kagi ka Hebreo, “kadurung.”

ka batà mama. ⁶ Igkagi si Raquel, na mà din, “Inéduwan tô Manama kanak. Igpaminág sikandin katô igpamuyù ku, asta igbággayanna ikandin kani batà mama!” Purisu igngadanan i Raquel tô batà ki Dan.^m

⁷ Igmaáddás puman si Bilha, asta igpamasusu sikandin katô ikaduwa batà din mama. ⁸ Igkagi si Raquel, na mà din, “Sakán asta tô kaké ku, igpamatayé ké dángngan, asal áknganni italu kud sikandin.” Purisu igngadanan i Raquel tô batà ki Neftali.ⁿ

⁹ Na, tô ikapanámdám si Lea na ándà puman sikandin batà, igbággé din tô állang din na si Zilfa ki Jacob ébô mému na sawa din. ¹⁰ Igmaáddás si Zilfa, asta igpamasusu sikandin ka batà mama. ¹¹ Igkagi si Lea, na mà din, “Igtabanganna katô Manama!” Purisu igngadanan i Lea tô batà ki Gad.^o

¹² Duwán ikaduwa batà mama i Jacob na igpamasusu ki Zilfa. ¹³ Igkagi si Lea, na mà din, “Tuuwa idayawan! Kumagi dán tô duma mga gabayi na tuuwa idayawan.” Purisu igngadanan i Lea tô batà ki Aser.^p

¹⁴ Na, tun ta timpo ka kakáttu ka trigo, igsadun si Ruben tun ta kinamát, asta igkita din tô mga sigbát na ángngadanan mandragora na ágkannán ka mga gabayi ébô matà dan. Igpíd din tô mga mandragora tun ta innà din na si Lea. Igkagi si

---

^m 30:6 30:6 Tô ngadan Dan, iring katô kagi ka Hebreo, “inéduwan.” ⁿ 30:8 30:8 Tô ngadan Neftali, iring katô kagi ka Hebreo, “igpanalu.” ^o 30:11 30:11 Tô ngadan Gad, iring katô kagi ka Hebreo, “igtabangan.” ^p 30:13 30:13 Tô ngadan Aser, iring katô kagi ka Hebreo, “kadayawan.”

Raquel ki Lea, na mà din, “Bággayiya katô mga mandragora na igpid katô batà nu.”

¹⁵ Igkagi si Lea, na mà din, “Igagó nu gó tô duma ku. Agón nud puman tô mga mandragora na igpid katô batà ku?”

Igkagi si Raquel, na mà din, “Na, bággé nu kanak tô mga mandragora, asta sikuna tô palayukan ku ki Jacob kani ka dukilám.”

¹⁶ Na, tô igsalláp dán tô álló, igulì si Jacob tikud tun ta kinamát. Igsumar si Lea kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Kailangan lumayuk ka kanak ni dukilám, su duwán mga mandragora na igkita katô batà ku, asta tô gó tô igbayad ku ki Raquel ébô lumayuk ka kanak.”

Purisu si Lea tô iglayukan i Jacob ka dukilám.

¹⁷ Igpaminág ka Manama tô dasalán i Lea. Purisu igmabáddás sikandin, asta igpamasusu ka ikalima batà mama i Jacob. ¹⁸ Igkagi si Lea, na mà

din, “Duwán ágpulusán na igbággé ka Manama kanak su igbággé ku tô állang ku ki Jacob ébô imun sawa din.” Purisu inggadanan i Lea tô

batà din ki Isacar.¶ ¹⁹ Igmabáddás puman si Lea, asta igpamasusu sikandin ka ikannám batà mama i Jacob. ²⁰ Igkagi si Lea, na mà din,

“Tuu madigár tô igbággé katô Manama kanak. Purisu pabantugánna basì katô duma ku, su ánnám dán tô gabatà din gamama na igpamasusu ku.”

Purisu inggadanan i Lea tô batà din ki Zabulon.†

²¹ Igpamasusu pagsik si Lea ka batà bayi, asta inggadanan din tô batà ki Dina.

¶ **30:18** 30:18 Tô ngadan Isacar, iring katô kagi ka Hebreo, “duwán ágpulusán.” † **30:20** 30:20 Tô ngadan Zabulon, iring katô kagi ka Hebreo, “pabantugán.”

²² Inéduwan tô Manama ki Raquel, igpaminág ka Manama tô dasalán din, asta igpabatà ka Manama sikandin. ²³ Igmabáddás si Raquel, asta igpamasusu ka batà mama. Igkagi sikandin, na mà din, “Igkangé dán katô Manama tô kayyaan ku. ²⁴ Mólà pa ka dugangan katô Áglangngagán ni batà ku mama.” Purisu igngadanan i Raquel tô batà din ki Jose.^s

Igpasaboté si Jacob asta si Laban

²⁵ Na, pángnga ipamasusu si Jose, igkagi si Jacob ki Laban, na mà din, “Kakalyag ku na muli ad tun ta igpamasusuwan kanak. ²⁶ Papanó kad kanak, tô mga sawa ku, asta tô mga gabatà ku, su sikandan gó tô bullas katô lumu ku para áknikó. Isóddóran nu na madigár tô igpulus nu ukit katô lumu ku para áknikó.”

²⁷ Igkagi si Laban, na mà din, “Atin ka duwán kédu nu kanak, óddô ka pa dini. Yaka pa ágpanó, su ukit katô salamangka isóddóran ku na madigár tô igbággé katô Áglangngagán kanak tingód katô kóddô nu dini. ²⁸ Agad ándin tô kakalyag nu, tô gó é tandan ku áknikó.”

²⁹ Igkagi si Jacob, na mà din, “Isóddóran nu na madigár tô kalumu ku para áknikó. Igmrapung dán tô mga mannap nu su sakán tô igdóppón. ³⁰ Dángngan tô ándà a pa dunggù, délák dád tô kaduwánnan nu. Asal tuu kad iduwánnan áknganni, su madigár tô igbággé katô Áglangngagán áknikó ukit katô lumu ku. Purisu áknganni, kailangan

^s **30:24** 30:24 Tô ngadan Jose, iring katô kagi ka Hebreo, “dugangan.”

duwán pulusán katô pamilya ku ukit katô lumu ku.”

³¹ Iginsà si Laban, na mà din, “Ándin tô tandan ku áknikó?”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Yaka ágtandan kanak. Asal ka kakalyag nu na dóppónan ku pa tô áknikó mga mannanap, kailangan numunug ka kani kagin ku áknikó. ³² Ni álló ni, tumalappa tun ta langun mannanap nu, asta kangén ku tô langun nati ka karnero na métám asta tô langun nati ka kambing na kabang. Tô gó tô nángngà tandan nu kanak. ³³ Tun ta dumunggù álló, atin ka sumállág ka katô mga mannanap ku, atin ka kitanán nu tô mga kambing na ánnà kabang, asta tô mga karnero na ánnà métám, kasóddóran nu na igtakó ku yan áknikó.”

³⁴ Ignunug si Laban, na mà din, “Óó! Tuman nu tô igkagi nu.”

³⁵ Asal tô álló tô, igkangé i Laban tô langun kambing na kabang asta tô ibaláttan ka mapputi agad mama ó bayi, asta tô langun karnero na métám. Igpadóppónan din katô mga gabatà din gamama. ³⁶ Igpíd i Laban tô mga mannanap tun ta madiyù tanà na ágkadunggù ka tállu álló ágpanón, asta igdóppón si Jacob katô mga mannanap i Laban na isamà.

³⁷ Na, igkangé i Jacob tô mga panga ka kayu alamo, almendras, asta platano, asta igluwitan din, asal duwán állát-állát na ándà din luwiti ébô duwán mapputi kórét. ³⁸ Igbunsud din tô mga panga madani tun ta ginámmanan ka mga mannanap ébô kitanán dan ka minám dan, su tô iginám

tô mga kambing, igpatampaké dan. ³⁹ Tô igpatampaké tô mga mannanap madani tun ta panga na igkórétan, kabang tô mga nati na ipamasusu.

⁴⁰ Igássa i Jacob tô mga bayi na mga karnero asta mga kambing, asta igpatubang din katô mga mama na mga mannanap i Laban na kabang asta métám. Purisu igmarapung tô kandin mga mannanap, asta ándà din pasábbadi tun ta mga mannanap i Laban.

⁴¹ Atin ka ágpatampaké tô mga mannanap na malambù, ágbunsudán i Jacob tô mga panga na igkórétan madani tun ta ginámmanan ébô kitanán dan. ⁴² Asal ka magasà tô mga mannanap, di din ágbunsudán tô mga panga. Purisu si Laban tô ikatigatun katô mga mannanap na magasà, asta si Jacob tô ikatigatun katô mga malambù. ⁴³ Purisu tuu iduwánnan si Jacob. Marapung tô mga mannanap, mga állang, mga kamelyo, asta mga asno na itigatun din.

31

Igpalaguy si Jacob tikud tun ki Laban

¹ Na, ikadinág si Jacob katô igkagi katô mga gabatà gamama i Laban, na mà dan, “Igkangé i Jacob tô langun mannanap i Ámmà, su igtigatun dán i Jacob tô taganà igtigatun katô ámmà ta.”

² Ikasóddór si Jacob na iring na ándà dán ginawa i Laban kandin ka tandingán katô dakál ginawa din dangingan.

³ Na, igkagi tô Áglangngagán ki Jacob, na mà din, “Uli kad tun ta tanà na igóddóan katô ámmà nu, apù nu, asta mga gakád nu. Tabangan ku gó sikuna.”

⁴ Purisu igpatawar i Jacob si Raquel asta si Lea tun ta lugar na igdóppónan din ka mga mannap ebô patóngkóé dan. ⁵ Igkagi si Jacob kandan, na mà din, “Dángngan, dakál tô ginawa katô ámmà yu kanak. Asal áknganni, ándà dán ginawa din kanak. Asal inalayunna ágdumaan katô Manama na ágpangadapán katô ámmà ku. ⁶ Isóddóran yu na igággár-ággárra iglumu para katô ámmà yu. ⁷ Asal iglimbunganna ikandin, su makapira din umanumani tô tandô din tingód ka tandan din kanak. Asal ukit katô tabang ka Manama, ándà a ikandin dadatti. ⁸ Tô igtandô tô ámmà yu kanak na langun kambing na kabang tô tandan din kanak, kabang tô langun na ipamasusu. Tô igtandô puman sikandin kanak na langun kambing na kórétán tô tandan din kanak, kórétán tô langun na ipamasusu. ⁹ Purisu igkangé katô Manama tô mga mannap tikud tun ta ámmà yu, asta igbággé din kanak.

¹⁰ “Dángngan tô timpo na igpatampaké tô mga kambing, igtagénáppa. Igkita ku na kórétán asta kabang tô langun kambing na mama na igtampak. ¹¹ Róggun igtagénáppa, igkagi tô panaligan ka Manama kanak, na mà din, ‘Jacob.’ Igtaba a, ‘Kannunna!’ ¹² Igkagi tô panaligan, ‘Sállág ka. Kórétán asta kabang dád tô langun kambing na mama na igtampak katô mga bayi. Imun ku na marapung tô mga mannap nu, su igkita ku tô langun madat na iglumu i Laban áknikó. ¹³ Sakán tô Manama na igpakita áknikó dángngan tun ta Betel. Igimu nu tô kasampáttan batu^t na igbusbusan nu ka langis,

^t **31:13** 31:13 Kasampáttan batu, ó monumento.

asta igpasakup ka kanak. Na, panó kad! Uli kad tun ta igpamasusuwan áknikó.’”

¹⁴Igkagi si Raquel asta si Lea, na mà dan, “Mému áknami, su ándà dán isamà na bággén áknami ka maté tô ámmà dé. ¹⁵Tun ta panámdám din, iring ké na ánnà gabatà din, su igbarigyà ké ikandin iring na állang, asta inémmát dán tô igsablag nu kandin. ¹⁶Tô langun ka kaduwánnan katô ámmà dé igkangé dán katô Manama asta igbággé din dán áknita asta tun ta mga gabatà ta. Purisu agad ándin tô igkagi katô Manama áknikó, tuman nu.”

¹⁷Purisu igpasaké i Jacob tô mga gabatà din asta tô mga sawa din tun ta mga kamelyo. ¹⁸Igpóna din tô langun mannap din, agad tô langun na itigatun din tun ta Mesopotamia. Igpanó sikandin igsadun tun ta tanà katô ámmà din na si Isaac tun ta Canaan. ¹⁹Tô igpanó dan, ándà si Laban, su igsadun sikandin tun ta mga karnero din na igpasabsab ébô buruwan din. Igtakó i Raquel tô mga ágmanaman tikud tun ta balé katô ámmà din, asta igpid din. ²⁰Iglimbung si Jacob ki Laban, su ándà din pasóddóri tingód katô kapanó dan. ²¹Igpid i Jacob tô langun katô kaduwánnan din, asta igpalaguy sikandin. Igtalipag dan katô Wayig ka Eufrates, asta igsadun dan tun ta pabunganán ka Galaad.

Iglupug si Laban ki Jacob

²²Tô itálluwan dan dán, igulitan si Laban na igpalaguy dán si Jacob. ²³Purisu igpid i Laban tô mga gakád din, asta iglupug dan si Jacob. Tô iglabé dán tô pittu álló, isabban dan sikandin tun ta pabunganán ka Galaad. ²⁴Asal tô ándà dan pa

ikasab kandin, igpakita tō Manama ki Laban ka dukilám ukit ka tagénáp, asta igkagi sikandin, na mà din, “Piyà-piyà ka gó. Yaka ágkagi ka madat ki Jacob.”

²⁵ Na, igkampo si Jacob tun ta pabunganán ka Galaad. Tō ikasab si Laban asta tō mga kadumaan din ki Jacob, igkampo dan madani. ²⁶ Igkagi si Laban ki Jacob, na mà din, “Madat tō iglumu nu. Iglimbung ka kanak, asta igpid nu tō mga gabatà ku iring na manubù na inammát ka mangayó. ²⁷ Manan ka igpalaguy ka? Manan ka iglimbung ka kanak? Atin ka igpasóddórra ikuna, papanón ku pád sikiyu na duwán dakál dayó asta kanta na tákkásson ka dagingán katô tamburin asta alpa. ²⁸ Ándà a ikuna padákki katô mga apù ku asta mga gabatà ku. Tuu madat tō iglumu nu kanak. ²⁹ Agad mému dadattan ku sikuna, asal géna dukilám igkagiyanna katô Manama na ágpangadapán katô ámmà nu na dì mému kumagiya ka madat áknikó. ³⁰ Isóddóran ku na duwán kakalyag nu na muli ka tun ta ámmà nu. Asal manan ka igtakó nu tō mga ágmanaman tikud tun ta balé ku?”

³¹ Igtaba si Jacob, na mà din, “Ándà a pasóddór áknikó su imáddanganna agó angén nu ni mga sawa ku. ³² Asal tingód katô mga ágmanaman nu, atin ka kitanán nu tō igtakó katô, matayan sikandin. Na, tumandô a tun ta tubang kani mga gakád ta, atin ka duwán kaduwánnan nu na kitanán nu dini, mému piddán nu.”

Asal ándà sóddór i Jacob na si Raquel tō igtakó katô mga ágmanaman i Laban.

³³ Purisu igpamasak si Laban tun ta tulda i Jacob, tun ta tulda i Lea, asta tun ta tulda katô duwa állang bayi, asal ándà palang igkita din. Igahu sikandin tun ta tulda i Raquel. ³⁴ Taganà igállás i Raquel tô mga ágmanaman tun ta siyà katô kamelyo din, asta igunsad sikandin tun ta bówwó. Agad igpamasak si Laban katô langun tun dalám ta tulda, asal ándà din kitayi. ³⁵ Igkagi si Raquel katô ámmà din, na mà din, “Ámmà, yaka ágkasókó kanak, asal diya tumindág su ágdipanugánna.”

Purisu igpamasak si Laban, asal ándà din kitayi tô mga ágmanaman din. ³⁶ Tuu isókó si Jacob, asta igsawé din si Laban, na mà din, “Ándin tô salà ku áknikó? Ándin tô sugù nu na iglapas ku? Iglupugga ikuna iring na tulisanna. ³⁷ Igahà nu tô langun kaduwánnan ku. Pakita nu kanak ka ándin tô igtakó ku tikud tun áknikó! Atin ka duwán igkita nu, pid nu dini ta tubang ta ébô ruudan kí katô mga gakád ta!

³⁸ “Iglumuwa tun áknikó ka duwa pulù (20) ámmé. Róggun igdóppónan ku tô áknikó mga mannanap, ándà palang kapákkasi tô mga karnero nu asta tô mga kambing nu. Ándà karnero nu na igkan ku. ³⁹ Atin ka duwán igmatayan ka mga mannanap ka kabánnásson, ándà ku piddi tun áknikó, asal kanak mannanap tô igbullas ku katô inaté. Atin ka duwán igtakó agad álló ó dukilám, igpabayadan nu kanak. ⁴⁰ Mahirap tô iglumu ku, su marikitta ágkélad ka álló, asta ágkagánnawanna ka dukilám. Inalayunna ágkapuló. ⁴¹ Tô gó tô inókitan ku dalám ka duwa pulù (20) ámmé tingód katô kalumu ku para áknikó. Sapulù áppat (14)

ámmé tô kalumu ku áknikó su tô gó tô sablag ku katô duwa gabatà nu. Ánnám ámmé tô kalumu ku áknikó su tô gó tô bayad ku kani mga mannanap. Asal ikapira nu uman-umani tô tandô nu tingód ka tandan nu kanak. ⁴² Asal igtabanganna katô Manama na ágpangadapán katô apù ku na si Abraham asta tô ámmà ku na si Isaac. Atin ka ándà a ikandin tabangi, igpéwà a ikuna na ándà palang ágpulusán ku. Asal igkita katô Manama tô kahirapan ku asta pagud ku. Purisu igsapadan ka ikandin géna dukilám.”

⁴³ Igekagi si Laban, na mà din, “Kanak gó gabatà tô mga sawa nu, asta kanak apù tô mga gabatà dan. Kanak ni mga mannanap ni. Agad ándin tô kitanán nu dini, kanak tô langun. Asal dì mému madat tô lumun ku tun ta mga gabatà ku asta tun ta mga apù ku. ⁴⁴ Madigár gó ka pasaboté ki. Madigár ka imun ta tô kasampáttan batu ébô dì ta kalingawan tô kasabotan ta.”

⁴⁵ Purisu igkangé i Jacob tô dakál batu, asta igpatindág din ébô mému kasampáttan batu. ⁴⁶ Igsugù din tô mga gakád din, na mà din, “Limud yu tô mga batu.”

Purisu iglimud dan tô mga batu, asta igpagluntud-luntud dan. Igkan dan langun tun ta madani. ⁴⁷ Ingngadanan i Laban tô kasampáttan batu na Jegar Sahaduta tun ta kinagiyan ka Aramea, asta ingngadanan i Jacob tô kasampáttan batu na Galeed tun ta kinagiyan ka Hebreo.^u

---

U 31:47 31:47 Tingód katô Jegar Sahaduta asta Galeed, magunawa tô kóbadan katô duwa ngadan, “kalimud ka mga batu ka kasampáttan.”

⁴⁸ Igkagi si Laban, na mà din, “Ni mga batu na igpaglimud, tô gó é kasampáttan batu ébô dì ta kalingawan tô tandô ta.”

Purisu igngadanan tô tanà na Galeed. ⁴⁹ Igngadanan tô tanà na Mispa,^v su igkagi si Laban ki Jacob, na mà din, “Atin ka pasuwayé ki tikud kannun, ágbanté tô Áglangngagán tun ta tángngaan ta ébô dì ki pasulungé, agad padiyué ki. ⁵⁰ Atin ka dadattan nu tô mga gabatà ku na mga sawa nu, asta kumalyag ka katô ássa bayi na ánnà batà ku, agad dì ku kasóddóran, asal kitanán ka katô Manama, asta supakan ka ikandin. ⁵¹ Ni dán tô mga batu na iglimud ku tun ta tángngaan ta, asta ni dán tô batu na igpatindág ku asta inému na kasampáttan batu. ⁵² Igtagù ta ni kannun ébô dì ta kalingawan tô tandô ta na diya gó lumapas kani mga batu ni ébô dumadatta áknikó, asta dì ka gó lumapas kani mga batu ni ébô dumadat ka kanak. ⁵³ Atin ka dì ta tumanán ni tandô ta, supakan ki katô Manama na ágpangadapán katô apù nu na si Abraham asta apù ku na si Nahor.”

Igtandô si Jacob ukit katô ngadan ka Manama na ágpangadapán katô ámmà din na si Isaac. ⁵⁴ Igmatayan i Jacob tô mannanap. Iggóbbó din asta igbággé din tun ta Manama dutun ta pabungan. Igimu din tô pan, asta igpakan din tô mga gakád din. Pángnga igkan dan, igdággà dan tun ta pabunganán.

⁵⁵ Tô sállám dán, igadák si Laban katô mga apù din asta tô mga gabatà din, asta igdasal sikandin

^v **31:49** 31:49 Tô kóbadan katô Mispa, “bantéyanan.”

ébô madigár tô bággén ka Manama kandan. Igpáno sikandin asta igulì.

32

Igpapid i Jacob tô mga gasa tun ki Esau

¹ Na, tô igpanó si Jacob, duwán mga panaligan ka Manama na igsumar kandin tun ta dalan. ² Tô igkita si Jacob kandan, igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tô góddóan ka Manama!” Purisu ign-gadanan din tô lugar na Mahanaim.^W

³ Na, duwán mga ágsuguánnán na igpóna i Jacob ébô sumumar katô kataladi din na si Esau tun ta tanà ka Edumea. ⁴ Igsugù si Jacob kandan, na mà din, “Ulít yu ni kagi ku tun ta kaké ku na si Esau. ‘Sakán si Jacob na tuu ágpbababà tun áknikó. Agad idugéya igóddô tun ta amayánnán ta na si Laban, asal mulì ad gó puman. ⁵ Marapung dán tô mga baka, tô mga asno, tô mga karnero, tô mga kambing, asta tô mga állang na itigatun ku. Ágpasóddorra áknikó tingód katô kadunggù ku, ébô mému pô móli tô ginawa nu kanak.’”

⁶ Tô iglónód tô mga ágsuguánnán tun ki Jacob, igkagi sikandan, na mà dan, “Igsadun kéd tun ta kataladi nu na si Esau, asta igpanó dán sikandin ébô sumumar áknikó. Áppat gatus (400) tô mga manubù na igtákkás kandin.”

⁷ Purisu tuu imáddangan si Jacob, asta itanaan sikandin. Igtángngà din tô mga manubù na igtákkás kandin, asta igtángngà din tô mga karnero, tô mga kambing, tô mga baka, asta tô

---

^W **32:2** 32:2 Tô kóbadan ka Mahanaim, “duwa grupo ka mga sundalo ka Manama.”

mga kamelyo din, ⁸ su igpanámdám sikandin, na mà din, “Atin ka dadattan i Esau tô una grupo, makaluwà tô tapuri grupo.”

⁹ Na, igdasal si Jacob, na mà din, “Áglangngagán na ágpangadapán katô apù ku na si Abraham asta tô ámmà ku na si Isaac, Áglangngagán ku, sikuna tô igkagi kanak na muli a tun ta igpamasusuwan kanak asta tun ta mga gakád ku. Igtandô ka na tumabang ka kanak. ¹⁰ Ánnà a nángngà para katô kédu nu kanak, asal tuu ka ágkasarigan asta igtuman nu gó tô tandô nu kanak. Tô igtalipagga kani Wayig ka Jordan dángngan tô igsadunna tun ki Laban, tukád ku dád tô igpid ku. Asal áknganni duwán dán duwa magdakál grupo na ágpiddán ku. ¹¹ Tabangiya gó ébô diya dadattan katô kaké ku na si Esau. Ágkamáddanganna agó matayan ké langun ikandin, asta mapánnas tô langun sawa ku asta mga gabatà ku. ¹² Yaka nu ágkalingawi tô igtandô nu na madigár tô lumun nu kanak, asta imun nu marapung tô mga rubbad ku sippang ka di dan méyap iring na karapungan katô mga baklayan tun ta dagat.”

¹³ Na, igdággà si Jacob dutun. Igsalin din tô mga mannanap ébô duwán bággén din ki Esau. ¹⁴ Duwa gatus (200) tô mga kambing bayi, duwa pulù (20) tô mga kambing mama, duwa gatus (200) tô mga karnero bayi, duwa pulù (20) tô mga karnero mama, ¹⁵ tállu pulù (30) tô mga kamelyo bayi asta tô mga nati dan, kappatan (40) tô mga baka bayi, sapulù (10) tô mga baka mama, duwa pulù (20) tô mga asno bayi, asta sapulù (10) tô mga asno mama. ¹⁶ Igpagtángngà-tángngà din tô

langun dan, asta duwán állang na igpadóppón din tun ta tagsábbad-sábbad grupo. Igkagiyan din tô mga állang din, na mà din, “Pid yu tô mga mannanap tun tóna, asta kailangan duwán állát tun ta tagsábbad-sábbad grupo.”

¹⁷ Igsugù si Jacob katô állang na igpóna din, na mà din, “Atin ka kitanán nu tô kataladi ku na si Esau, atin ka minsà sikandin ka sadan tô amo nu asta ánda é sadunan nu, asta sadan tô tigatun kani mga mannanap na igpid nu, ¹⁸ taba ka kandin, ‘Ni gó tô mga mannanap i Jacob na tuu ágpabbabà tun áknikó. Igpapid din ni ébô bággén áknikó. Tun pa sikandin ta tapuri.’ ”

¹⁹ Magunawa gó pagsik tô igsugù i Jacob katô ikaduwa asta ikatállu manubù, asta tun ta langun manubù na igpid katô mga mannanap. Igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka kumita kó kandin, magunawa tô kagin yu kandin. ²⁰ Kailangan kumagi kó kandin, ‘Tun pa ta tapuri si Jacob na tuu ágpabbabà tun áknikó.’ ”

Tô gó é igsugù din kandan, su igpanámdám sikandin, “Ukit kani bággén ku kandin, makóbì a kandin. Purisu atin ka pakitaé ké, pasinsiyaan din basì tô salà na iglumu ku kandin.”

²¹ Purisu igpóna i Jacob tô mga ágbággén din ki Esau, asal igdággà pa si Jacob.

Igpadumogé si Jacob asta tô Manama

²² Na, tô dukilám dán, igánnó si Jacob asta igpid din tô duwa sawa din, tô duwa állang dan, asta tô sapulù sábbad (11) mga gabatà din gamama, asta igpatalipag din sikandan tun ta Wayig ka Jordan tun ta Jaboc. ²³ Igpatalipag din pagsik tô langun

mannanap na itigatun din. ²⁴ Si Jacob dád tô ándà talipag.

Na, duwán manubù na igdunggù tun ki Jacob asta igpadumogé dan sippang ka sállám. ²⁵ Tô ikasóddór tô manubù na ò ò ágkatalu si Jacob, igawidan din tô laluwadan ka bubun i Jacob ébô kaliusan. ²⁶ Igkagi tô manubù, na mà din, “Lángngaiyad, su masig dán ágkasállám.”

Asal igkagi si Jacob, na mà din, “Diya gó lumángngà áknikó. Tandô ka pa na madigár tô bággén nu kanak.”

²⁷ Iginsà tô manubù, na mà din, “Sadan tô ngadan nu?”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Sakán si Jacob.”

²⁸ Igkagi tô manubù, na mà din, “Tikud áknganni, ò kad ngadanan ki Jacob, asal ngadanan kad ki Israel,^x su igpadumogé kó katô Manama asta katô mga manubù, asta igpanalu ka.”

²⁹ Iginsà si Jacob, na mà din, “Ulitiya. Sadan tô ngadan nu?”

Igtaba tô manubù, na mà din, “Yaka ginsà ka sadan tô ngadan ku.”

Na, madigár tô igbággé din ki Jacob, asta igpanó sikandin. ³⁰ Igngadanan i Jacob tô lugar na Peniel,^y su igkagi sikandin, na mà din, “Agad igkita ku tô bónnóng katô Manama, asal ándà a gó kamaté.”

³¹ Tô duwán dán álló, igpanó si Jacob tikud tun ta Peniel. Igténgkà sikandin su ilius tô bubun din. ³² Purisu agad áknganni, ò ágkannán katô mga

^x **32:28** 32:28 Tô kóbadan katô ngadan Israel, “Tô igdumog katô Manama.” ^y **32:30** 32:30 Tô kóbadan ka Peniel, “bónnóng katô Manama.”

rubbad i Israel tô ugat ka ákkud madani tun ta laluwadan ka bubun ka mannanap na giyón dan, su tô gó é igawidan katô Manama tun ta bubun i Jacob.

33

Igpakitaé si Jacob asta si Esau

¹ Na, igkita i Jacob si Esau tun ta madiyù asta tô áppat gatus (400) mga manubù na igtákkás kandin. Igpadóppón din si Lea, si Raquel, asta tô duwa állang dan katô mga gabatà dan. ² Igpóna din tô duwa állang asta tô mga gabatà dan, igpatalundug din si Lea asta tô mga gabatà din, asta igpatapuri din si Raquel asta si Jose. ³ Iguna si Jacob tun ta langun dan, asta makapittu sikandin iglingkóód tun ta tanà sippang ka igdunggù sikandin tun ta kaké din.

⁴ Asal igpalaguy si Esau igsumar ki Jacob, igkápkáppan din tô adi din, asta igadákkán din. Igsággó tô duwa dan. ⁵ Tô igkita si Esau katô mga gabayi asta mga gabatà, iginsà sikandin, na mà din, “Sadan ni mga kadumaan nu?”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Ni gó tô mga gabatà na igbággé katô Manama kanak ukit katô kédu din.”

⁶ Igpadani tô duwa állang asta tô mga gabatà dan, asta iglingkóód dan tun ki Esau. ⁷ Igpadani si Lea asta tô mga gabatà din, asta iglingkóód dan. Tun ta tapuri katô langun, igpadani si Jose asta si Raquel, asta iglingkóód dan.

⁸ Iginsà si Esau, na mà din, “Manan ka igpid nu tô marapung mga mannanap na isumaran ku géna?”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Tô gó tô gasa ku áknikó ébô móli tô ginawa nu kanak.”

⁹ Asal igkagi si Esau, na mà din, “Nángngà dán tô kanak mga mannap. Yakad ágbággé kanak.”

¹⁰ Igkagi si Jacob, na mà din, “Bággén ku áknikó. Atin ka duwán ginawa nu kanak, tanggap nu ni gasa ku áknikó. Tô igkita ku tô bónnóng nu, iring na igkita ku tô bónnóng ka Manama. ¹¹ Tanggap nu ni gasa ku, su madigár tô tabang ka Manama kanak, asta nángngà tô kaduwánnan ku.”

Tuu igpirit i Jacob si Esau. Purisu igtanggap i Esau tô gasa.

¹² Igkagi si Esau, na mà din, “Na, panó kid. Padángngané kid.”

¹³ Asal igkagi si Jacob, na mà din, “Isóddóran nu na marénták pa tô mga gabatà ku, asta duwán mga nati katô mga karnero asta mga baka ku. Atin ka pasigán tô kapanó dan ka sábbad álló, maté dan gó. ¹⁴ Mólà pa ka muna ka áknami su lumagénut ké dád na tumalundug áknikó ébô nángngà tô panawán dé, agad tô mga mannap asta tô mga gabatà ku, sippang ka dumunggù ké tun áknikó tun ta Edumea.”

¹⁵ Igkagi si Esau, na mà din, “Madigár ka tananan ku áknikó ni mga manubù ku ébô dumuma asta mullug dan ákniyu.”

Asal igkagi si Jacob, na mà din, “Yakad kanan. Nángngà dán su madigár tô ginawa nu kanak.”

¹⁶ Purisu tô álló tô, igpanó si Esau asta igulì tun ta Edumea. ¹⁷ Asal igsuwé baling si Jacob tun ta Sucot, asta igpému din tô balé na góddóan dan, asta tô mga rákkó asta tô mga koral para katô mga

mannanap din. Purisu inggadanán tô lugar na Sucot.^Z

¹⁸ Na, tô igulì si Jacob tikud tun ta Mesopotamia, igdunggù sikandin tun ta lunsud ka Siquem tun ta Canaan na ándà ikadadat kandin. Igóddô sikandin madani tun ta lunsud ka Siquem. ¹⁹ Igbayadan din tô tanà na igóddóan din. Sábbad gatus (100) abuk ka mapputi bulawan tô bayad din tun ta mga rubbad i Hamor na ámmà i Siquem. ²⁰ Igimu i Jacob tô ággóbbówanan ka mannanap na ágbággén tun ta Manama, asta inggadanán din tô El Elohe Israel.^a

34

Igpamókkós i Siquem si Dina

¹ Na, si Dina tô batà daraga i Jacob ki Lea. Sábbad álló, igbisita si Dina tun ta mga daraga na igóddô tun ta lunsud. ² Na, si Siquem tô batà mama katô ágpangulun na si Hamor na Hebihanon. Tô igkita i Siquem si Dina, igawidan din, asta igpamókkós din. ³ Idigárran si Siquem ki Dina, asta dakál tô ginawa din kandin. Purisu madigár tô igkagi din kandin. ⁴ Igkagi si Siquem katô ámmà din, na mà din, “Bággé nu tô sablag tingód kani bayi ébô kalyagan ku.”

⁵ Na, igdinág si Jacob tingód katô kapamókkós ki Dina, asal su igdóppón pa tô mga gabatà din gamama ka mga mannanap din tun ta madiyù, igtagnáp sikandin sippang ka igulì dan.

^Z **33:17** 33:17 Tô kóbadan ka Sucot, “mga rákkó.” ^a **33:20** 33:20 Tô kóbadan ka El Elohe Israel, “Manama tô ágpangadapán i Israel.”

⁶ Igsadun si Hamor na ámmà i Siquem tun ki Jacob ébô patóngkóé dan. ⁷ Tô igdunggù si Hamor, igdunggù pagsik tô mga gabatà i Jacob. Tô igdinág dan na igpamókkós si Dina, iranu dan asta tuu dan isókó, su tuu madat tô iglumu i Siquem tun ta pamilya i Israel. Dì mému tô iglumu din.

⁸ Igkagi si Hamor kandan, na mà din, “Dakál gó tô ginawa katô batà ku na si Siquem tun ta batà nu na si Dina, asta kakalyag din na kumalyag kandin. Atin ka mému ákniyu, pakalyagan yu sikandin katô batà ku. ⁹ Madigár ka pakalyagé tô mga gabatà ta. Kumalyag ké katô mga gabatà yu daraga, asta kumalyag kó katô mga gabatà dé daraga. ¹⁰ Mému móddô kó dini áknami, agad ánda tô kadigárran yu. Mému numigosyo kó, asta makatigatun kó ka tanà.”

¹¹ Igkagi si Siquem katô ámmà asta mga kataladi i Dina, na mà din, “Atin ka kédúwan kó kanak asta mággé kó kanak kani bayi, agad ándin tô pamuyuán yu, bággén ku ákniyu. ¹² Ulitiya ikiyu ka ándin tô sablag na bággén ku, su agad ándin tô pamuyuán yu, bággén ku ákniyu ébô mému sikandin na sawa ku.”

¹³ Tô igtaba tô mga gabatà i Jacob ki Siquem asta katô ámmà din na si Hamor, iglimbung dan kandan su igpamókkós i Siquem tô tábbé dan na si Dina. ¹⁴ Igkagi sikandan, na mà dan, “Dì mému pakalyagan tô tábbé dé tun ta manubù na ánda tupuwi, su kayyaan ké. ¹⁵ Asal ka patupu tô langun yu na mga gamama iring áknami, ¹⁶ mému kumalyag kó katô mga gabatà dé daraga, asta kumalyag ké katô mga gabatà yu daraga. Móddô ké dini ákniyu, asta mému ki sábbad grupo. ¹⁷ Asal

ka di kó patupu, piddán dé tô tábbé dé asta panó ké.”

¹⁸ Idayawan si Hamor asta tô batà din na si Siquem, asta ignunug dan. ¹⁹ Ándà baring-baring tô mallaki tingód katô katuman din, su dakál tô ginawa din katô batà bayi i Jacob. Si Siquem tô tuu ágkabantug tun ta langun kataladi din. ²⁰ Igtubang si Hamor asta si Siquem katô mga ágtugállán tun ta lunsud dan, asta igkagi sikandan, na mà dan, ²¹ “Duwán kakalyag dan na pararaké ki. Madigár ka póddóán ta sikandan dini áknita, asta numigosyo dan, su duwán pa lugar kannun. Madigár ka kumalyag ki katô mga gabatà dan daraga, asta kumalyag dan katô mga gabatà ta daraga. ²² Asal atin ka móddô dan dini áknita asta mému ki sábbad grupo, duwán kailangan lumun ta. Kailangan patupu tô langun ta na mga gamama iring kandan. ²³ Atin ka tô gó é lumun ta, makatigatun ki katô langun mannanap dan asta langun ka kaduwánnan dan. Purisu madigár ka tumanán ta tô kakalyag dan ébô móddô dan dini áknita.”

²⁴ Na, ignunug tô langun gamama, asta igpatupu dan. ²⁵ Tô itálluwan dán, róggun ágkasakitan pa tô langun dan tingód ka kapatupu dan, igsadun tô duwa gabatà i Jacob na si Simeon asta si Levi na bánnal tábbé i Dina. Igpíd dan tô kampilán, asta igsulung dan tô lunsud ka Siquem. Ándà palang manubù na igatu kandan. Purisu ipánnas tô langun gamama. ²⁶ Igmátayan dan si Hamor asta tô batà din na si Siquem. Igangé dan si Dina tikud tun ta balé i Siquem, asta igulì dan. ²⁷ Igsadun tô langun gabatà gamama i Jacob, asta igkangé dan

tô kaduwánnan katô mga inaté ébô makasulì dan tingód katô kapamókkós katô tábbé dan. ²⁸ Igpìd dan tô langun karnero, mga baka, asta mga asno, agad ándin tô duwán tun ta lunsud ka Siquem asta tun ta kaligadan din. ²⁹ Igkangé dan tô langun na duwán lagà, asta igpìd dan tô langun gabayi asta mga gabatà, asta tô langun kaduwánnan tun ta dalám katô mga balé.

³⁰ Tô igulì dan dán, igkagi si Jacob ki Simeon asta ki Levi, na mà din, “Igpìd yu tô samuk kanak ukit kani madat iglumu yu. Miringasa dán kanak tô mga Canaanhon asta tô mga Perisihanon na góddô dini. Ándà tuu karapungan ta. Atin ka palimudé dan ébô sumulung áknita, maté ki gó langun.”

³¹ Igtaba sikandan, na mà dan, “Asal dì mému péringán din tô tábbé dé na madat bayi.”

35

Iglónód si Jacob tun ta Betel

¹ Na, igkagi tô Manama ki Jacob, na mà din, “Sadun ka tun ta Betel, asta óddô ka dutun. Imu nu tô ággóbbówanan ka mga mannanap ébô mangadap ka kanak, su sakán tô Manama na igpakita áknikó dángngan tô igpalaguy ka tikud tun ki Esau na kataladí nu.”

² Purisu igkagiyan i Jacob tô pamilya din asta tô mga sakup din, na mà din, “Iwà yu tô langun ágmanaman yu, tô ágpangadapán katô mga ándà ikasóddór katô Manama. Padigus kó, asta umpak kó katô malinis ébô dì kó maripà tun ta tubang ka Manama. ³ Madun kid tun ta Betel, asta imun ku tô ággóbbówanan katô mga mannanap ébô

mangadappa katô Manama. Tô idungguanna ka kahirapan dângngan, igtabanganna ikandin, asta inalayunna ágtákkássan agad ánda tô igsadunan ku.”

⁴ Purisu igbággé dan ki Jacob tô langun ágmanaman dan apil tô mga igarites dan. Iglábbáng din tô langun tun ta siyung katô ulayan tun ta lunsud ka Siquem. ⁵ Tô igpanó si Jacob asta tô pamilya din, ánda manubù na iglupug kandan, su tingód katô Manama, tuu imáddangan tô langun manubù na igóddô tun ta mga lunsud na madani.

⁶ Igsadun si Jacob tun ta Luz (na ássa ngadan din Betel) tun ta Canaan, asta langun manubù na igduma kandin. ⁷ Igimu din tô ággóbbówanan ka mga mannap, asta ingngadan din tô lugar na “El-Betel,”^b su igpakita tô Manama kandin tô igpalaguy sikandin dângngan tikud tun ta kata-ladi din. ⁸ Inaté dutun si Debora na igdóppón ki Rebecca tikud pô tun ta kapamasusu kandin, asta iglábbáng tô lawa din tun ta siyung ka ulayan madani tun ta lunsud ka Betel. Purisu ingngadanan tô lugar na Allon-bacuth.^c

⁹ Tô igulì si Jacob tikud tun ta Mesopotamia, igpakita puman tô Manama kandin, asta ig-tandô sikandin na madigár tô bággén din kandin. ¹⁰ Ikgagi tô Manama, na mà din, “Ngadanan ka ki Jacob, asal tikud ni, ò ka ngadanan ki Jacob, su ngadanan kad ki Israel.”^d

---

b 35:7 35:7 Tô kóbadan katô ngadan El-Betel, “Manama katô Betel.” **c 35:8** 35:8 Tô kóbadan katô ngadan Allon-bacuth, “Ulayan ka Kasággó.” **d 35:10** 35:10 Tô kóbadan ka ngadan Israel, “igdumog katô Manama.”

Purisu inggadhanan katô Manama sikandin ki Israel.

¹¹ Iggagi tô Manama, na mà din, “Sakán tô tuu matulus Manama. Batà kad ka marapung ébô duwán mga rubbad nu. Imun ku na marapung grupo tô mga rubbad nu, asta duwán tun kandan na imun na mga hari. ¹² Tô kaluwagan kani tanà na igbággé ku ki Abraham asta ki Isaac, tô gó é bággén ku áknikó, asta bággén ku tun ta mga rubbad nu tun ta tapuri álló.”

¹³ Pángnga igkagi tô Manama, igiwà sikandin. ¹⁴ Tun ta lugar na igtóngkóan katô Manama kandin, igpatindág i Jacob tô batu ébô imun din na kasampáttan batu. Igbusbusan din tô batu ka bino asta langis ka olibo, su igimu din na ágpangadapanan tun ta Manama. ¹⁵ Tô lugar na igtóngkóan katô Manama kandin, tô gó tô inggadhanan din na Betel.^e

Inaté si Raquel

¹⁶ Na, igpanó si Jacob asta tô pamilya din tikud tun ta Betel. Tô ándà dan pa dunggù tun ta Efrata, igdunggù tô álló na mamasusu si Raquel, asta tuu ihirapan sikandin. ¹⁷ Tô ágkahirapan sikandin, igkagi tô mabaliyan kandin, na mà din, “Yaka ágkamáddangan, su mama tô igpamasusu nu.”

¹⁸ Ibugtus tô ginawa din asta inaté sikandin. Tô ándà pa sikandin kamaté, inggadhanan din tô batà

---

^e **35:15** 35:15 Tô kóbadan ka Betel, “balé katô Manama.”

din ki Benoni.^f Asal inggadanan i Jacob tô batà ki Benjamin.^g

¹⁹ Tô inaté si Raquel, iglábbáng dan tô lawa din madani tun ta dalan na gukitan tun ta lunsud ka Efrata. (Tô lunsud ka Efrata, tô gó é inggadanan Betlehem áknganni.) ²⁰ Igpatindág i Jacob tô dakál batu tun ta lábbáng din ébô duwán kasampáttan batu, asta tun ta lábbáng din ni sippang áknganni. ²¹ Igpanó si Jacob asta tô pamilya din, asta igóddô dan tun ta baluy katô turi ka Eder.

Mga gabatà i Jacob

²² Róggun igóddô si Jacob tun ta Eder, iglayukan i Ruben tô sábbad sawa katô ámmà din na si Bilha, asta igdinág si Jacob tingód katô iglumu din.

Sapulù duwa (12) tô mga gabatà gamama i Jacob. ²³ Tô mga gabatà din gamama na ipamasusu ki Lea, tô gó si Ruben na tambang kaké batà i Jacob, si Simeon, si Levi, si Juda, si Isacar, asta si Zabulon. ²⁴ Tô mga gabatà gamama i Jacob na ipamasusu ki Raquel, tô gó si Jose asta si Benjamin. ²⁵ Tô mga gabatà din gamama na ipamasusu katô állang i Raquel na si Bilha, tô gó si Dan asta si Neftali. ²⁶ Tô mga gabatà gamama i Jacob na ipamasusu katô állang i Lea na si Zilfa, tô gó si Gad asta si Aser. Tô gó é mga gabatà gamama i Jacob na igpamasusu tun ta Mesopotamia.

Inaté si Isaac

²⁷ Na, igulì si Jacob tun ta ámmà din na si Isaac tun ta Mamre madani tun ta Hebron na taganà

---

^f **35:18** 35:18a Tô kóbadan katô ngadan Benoni, “tô batà ka kahirapan.” ^g **35:18** 35:18b Tô kóbadan katô ngadan Benjamin, “tô batà na duwán ágpulusán.”

igóddóan i Abraham asta i Isaac. ²⁸ Igdunggù ka sábbad gatus kawaluwan (180) tô idad i Isaac. ²⁹ Tô inaté sikandin, tugál dán sikandin. Ibugtus tô ginawa din, asta ikatalundug sikandin katô mga kamónaan din na inaté. Tô lawa din iglábbáng katô mga gabatà din na si Esau asta si Jacob.

36

Mga rubbad i Esau

¹ Ni gó tô tingód katô mga rubbad i Esau na ássa ngadan din si Edom. ² Igkalyag si Esau ka tállu gabayi na Canaanhon na si Ada na batà i Elon na Hetihanon, si Oholibama na batà i Anas asta apù i Sibeon na Hebihanon, ³ asta si Basimat na batà i Ismael asta tábbé i Neabiot. ⁴ Si Elifas tô batà i Esau ipamasusu ki Ada. Si Reuel tô batà din igpamasusu tun ki Basimat. ⁵ Duwán mga gabatà din na ipamasusu ki Oholibama na si Jeus, si Jalam, asta si Coras. Tô gó é mga gabatà i Esau na igpamasusu tun ta Canaan.

⁶ Igpíd i Esau tô langun sawa din, mga gabatà din, asta mga sakup din, asta igpíd dan tô langun mannap din asta tô langun ka kaduwánnan din na ikangé din tun ta Canaan. Igpanó dan tikud tun ta kataladi din na si Jacob, asta igalin dan tun ta sábbad lugar na madiyù. ⁷ Igalin si Esau su atin ka pasábbadé dan, ánnà nángngà tô tanà na igkampowan dan ébô pasabsaban katô marapung mga mannap dan. ⁸ Purisu igóddô si Esau tun ta pabungan tun ta Edumea.^h

---

^h **36:8** 36:8 Edumea, ó Seir.

⁹ Ni gó tô mga rubbad i Esau na kamónaan katô mga manubù na igóddô tun ta pabunganán ka Edumea. ¹⁰ Duwán batà din mama na si Elifas na ipamasusu ki Ada, asta si Reuel na ipamasusu ki Basimat. ¹¹ Tô mga gabatà gamama i Elifas, tô gó si Teman, si Omar, si Sefo, si Gatam, asta si Kenas. ¹² Duwán дума sawa i Elifas na si Timna, asta igpamasusu sikandin ki Amalec. Tô sawa i Esau na si Ada tô apù bayi katô langun dan. ¹³ Tô mga gabatà gamama i Reuel, tô gó si Nahat, si Seras, si Samas, asta si Misas. Tô sawa i Esau na si Basimat tô apù bayi katô langun dan.

¹⁴ Tô mga gabatà gamama i Esau na ipamasusu ki Oholibama na batà i Anas asta apù i Sibeon, tô gó si Jeus, si Jalam, asta si Coras.

¹⁵ Ni gó tô ngadan katô mga rubbad i Esau na inému mga ágpangulun. Tô mga gabatà i Elifas na tambang kaké batà i Esau inému mga ágpangulun, tô gó si Teman, si Omar, si Sefo, si Kenas, ¹⁶ si Coras, si Gatam, asta si Amalec. Tô gó é mga gabatà i Elifas na inému na mga ágpangulun tun ta Edumea, asta si Ada tô apù bayi katô langun dan. ¹⁷ Tô mga gabatà i Reuel na batà i Esau na inému mga ágpangulun, tô gó si Nahat, si Seras, si Samas, asta si Misas. Tô gó é mga gabatà i Reuel na inému mga ágpangulun tun ta Edumea, asta si Basimat tô apù bayi katô langun dan. ¹⁸ Tô mga gabatà i Esau na ipamasusu ki Oholibama na inému mga ágpangulun, tô gó si Jeus, si Jalam, asta si Coras. Tô gó é mga gabatà katô sawa i Esau na si Oholibama na batà i Anas na inému mga ágpangulun. ¹⁹ Tô gó é mga rubbad i Esau na ássa ngadan din si Edom na inému mga ágpangulun.

Mga rubbad i Seir

²⁰ Ni gó tô mga ngadan katô mga gabatà gamama i Seir na Horihanon, asta igóddô dan tun ta Edumea. Si Lotan, si Sobal, si Sibeon, si Anas, ²¹ si Dison, si Eser, asta si Disan. Tô mga gabatà i Seir, tô gó é mga ágpangulun katô mga Horihanon na igóddô tun ta Edumea.

²² Tô mga gabatà gamama i Lotan, tô gó si Hori asta si Heman. Si Timna tô tábbé i Lotan.

²³ Tô mga gabatà gamama i Sobal, tô gó si Alban, si Manahat, si Ebal, si Sefo, asta si Onam.

²⁴ Tô mga gabatà gamama i Sibeon, tô gó si Aias asta si Anas. Si Anas tô igkita katô ménit sánnáp tun ta disyerto tô igpasabsab din tô mga asno katô ámmà din.

²⁵ Tô mga gabatà i Anas, tô gó é mama na si Dison, asta bayi na si Oholibama.

²⁶ Tô mga gabatà gamama i Dison, tô gó si Hemandan, si Esban, si Etran, asta si Seran.

²⁷ Tô mga gabatà gamama i Eser, tô gó si Bilhan, si Saaban, asta si Acan.

²⁸ Tô mga gabatà gamama i Disan, tô gó si Os asta si Aran.

²⁹ Tô mga ágpangulun katô mga Horihanon, tô gó si Lotan, si Sobal, si Sibeon, si Anas, ³⁰ si Dison, si Eser, asta si Disan. Tô gó é mga ágpangulun katô tagsábbad-sábbad grupo katô mga Horihanon na igóddô tun ta Seir.

Mga harì tun ta Edumea

³¹⁻³⁹ Ni gó tô mga ngadan katô harì na igpabullas-bullasé tô pagpangulu dan tun ta Edumea tô ándà pa harì na igpangulu katô mga rubbad i Israel.

Si Belas na batà i Beor na taga Dinhaba.
 Si Jobab na batà i Seras na taga Bosra.
 Si Husan na taga Teman.
 Si Hadad na batà i Bedad na taga Abit. (Si Bedad tō ikatalu katō mga Midianhon tun ta tanà ka Moab.)
 Si Samla na taga Masreca.
 Si Saul na taga Rehobot tun ta Wayig ka Eufrates.
 Si Baal Hanan na batà i Acbor.
 Si Hadad na taga Pau. (Tō sawa din si Mehetabel na batà bayi i Matred asta apù i Mesahab.)

⁴⁰ Ni gó tō mga ngadan katō mga rubbad i Esau na inému mga ágpangulun katō tagsábbad-sábbad grupo dan asta mga lunsud dan. Si Timna, si Albas, si Jetet, ⁴¹ si Oholibama, si Elas, si Pinon, ⁴² si Kenas, si Teman, si Mibsar, ⁴³ si Magdiel, asta si Iram. Tō gó é mga ágpangulun katō tagsábbad-sábbad lunsud tun ta Edumea. Si Edom (na ássa ngadan din si Esau) tō kamónaan katō langun manubù na ánggadan na Edom.

37

Si Jose asta mga kataladi din

¹ Igóddô si Jacob tun ta Canaan na igóddóan katō ámmà din. ² Ni gó tō inému katō mga gabatà i Jacob.

Na, tō sapulù pittu dán tō idad i Jose, igtabang sikandin katō mga kataladi din kaké na ágdóppón ka mga mannanap katō ámmà dan na si Jacob. Tō mga kataladi i Jose, tō gó tō mga gabatà gamama katō duma mga sawa katō ámmà din na si Bilha asta si Zilfa. Madat tō áglumun katō mga kataladi i Jose. Purisu igsadun si Jose tun ta ámmà din, asta igulit din kandin tō tingód kandan.

³ Agad ággínawa si Jacob katô langun gabatà din, asal tuu pa dakál tô ginawa din ki Jose, su tugál dán si Jacob katô kapamasusu ki Jose. Purisu igpatábbir din tô mallayat umpak na madigár, asta igbággé din ki Jose. ⁴Tô igkita tô mga kataladi i Jose na sikandin tô tuu pa ággínawaan katô ámmà dan, iringasa dan ki Jose, asta ándà palang madigár kagi dan kandin.

⁵ Na, igtagénáp si Jose. Tô igulit din tô tagénáp tun ta mga kataladi din, tuu dan pa iringasa. ⁶Igkagi si Jose, na mà din, “Paminág kó tingód katô tagénáp ku. ⁷Igkátu ki ka trigo tun ta kinamát, asta igbagkás ki katô kináttuwan ta. Ikatindág tô kanak binagkássan na iglibutan katô ákniyu mga binagkássan, asta iglangkáb tô ákniyu mga binagkássan tun ta kanak binagkássan.”

⁸ Igkagi tô mga kataladi din, na mà dan, “Kéman nu ka imun ka harì dé! Kéman nu ka mangulu ka áknami!”

Purisu igtuu pa tô ringasa dan kandin tingód katô tagénáp na igulit din kandan.

⁹ Igtagénáp puman si Jose, asta igulit din tun ta mga kataladi din, na mà din, “Igtagénáppad puman, asta igkita ku tô álló, tô bulan, asta tô sapulù sábbad karani na iglangkáb dadan tun ta paa ku.”

¹⁰ Tô igulit si Jose katô ámmà din asta katô mga kataladi din, igsawé tô ámmà din kandin, na mà din, “Ándin man tô kóbadan katô tagénáp nu? Lumangkáb ké tun áknikó, agad sakán, tô innà nu, asta tô mga kataladi nu?”

¹¹ Isabuan tô mga kataladi din, asal inalayun igpanámdám tô ámmà din tingód katô kóbadan katô tagénáp.

Igbarigyà si Jose

¹² Na, sábbad álló, igpid tô mga kataladi i Jose ka mga mannanap katô ámmà dan tun ta Sikem ébô pasabsabán. ¹³ Igkagi si Jacob tun ki Jose, na mà din, “Tô mga kataladi nu igsadun tun ta Sikem ébô pasabsab dan katô mga mannanap. Taganá kad, su palupugán ku sikuna tun kandan.”

Igkagi si Jose, na mà din, “Ikataganà ad.”

¹⁴ Igkagi tô ámmà din, na mà din, “Panó kad, asta sállág nu sikandan asta tô mga mannanap na ágdóppónan dan. Atin ka mapángnga, ulì ka dini ébô makasóddórra tingód kandan ka madigár.”

Purisu igbánnal si Jose katô ámmà din, asta igpanó sikandin tikud tun ta Kapattadan ka Hebron.

Tô igdunggù dán si Jose tun ta Sikem, ¹⁵ igpanópanó sikandin ébô mamasak katô mga kataladi din. Duwán manubù na igkita kandin, asta iginsà ka ándin tô ágpamasakán din.

¹⁶ Igtaba si Jose, na mà din, “Ágpamasakka katô mga kataladi ku. Ulitiya ka ánda é ágpasabsaban dan ka mga mannanap.”

¹⁷ Igkagi tô manubù, na mà din, “Igpanó dan dán, asta igkagi dan na madun dan tun ta Dotan.”

Purisu igtalundug si Jose kandan, asta igkita din tun ta Dotan.

¹⁸ Tô madiyù pô si Jose, igkilala dán katô mga kataladi din. Tô ándà pa dunggù tun kandan, igplano dan na matayan sikandin. ¹⁹ Igpatóngkóé

sikandan, na mà dan, “Igsadun dán dini tô in-alayun ágtagénáp. ²⁰ Bé kód. Matayan ta sikandin, asta dabuán ta tun ta madalám balun. Kumagi ki na igmatayan ka magani mannap ka kabánásson. Na, ahaán ta ka matuman tô mga tagénáp din.”

²¹ Asal tô igdinág i Ruben tô lumun dan, igtabangan din si Jose ukit kani kagi din, na mà din, “Madigár ka di ta matayan. ²² Yakó yu ágmatayi sikandin, asal nangngà ka dabuán ta dád tun ta madalám balun kannun ta disyerto. Tô gó tô maté sikandin asal ánnà ukit ka ballad ta.”

Tô gó é igkagi i Ruben su kakalyag din na kangén din si Jose ébò ulián din tun ta ámmà dan.

²³ Na, tô igdunggù dán si Jose tun kandan, iglusut dan tô mallayat umpak din. ²⁴ Igpíd dan sikandin tun ta madalám balun na itittian, asta igdabù dan dutun.

²⁵ Na, róggun igkan tô mga kataladi din, igkita dan tô mga Midianhon na rubbad i Ismael asta tô mga kamelyo na gukit tikud tun ta Galaad. Duwán igruran katô mga kamelyo na mga anag asta bawì na mammutⁱ na ágpiddán dan tun ta banuwa ka Ehipto ébò barigyaán. ²⁶ Purisu igkagi si Juda tun ta mga kataladi din, na mà din, “Atin ka matayan ta tô adi ta, asta bulunán ta, ándà pulusán ta. ²⁷ Asal madigár pa ka barigyaán ta sikandin tun ta mga rubbad i Ismael. Di mému matayan ta, su kataladi ta sikandin tun ta ámmà ta.”

Purisu ignunug tô mga kataladi din. ²⁸ Tô ikadunggù dán tô mga Midianhon tun kandan,

---

ⁱ **37:25** 37:25 Bawì na mammut, ó salong ug mga pahumot.

igkangé dan si Jose tikud tun ta balun, asta igbarigyà dan sikandin. Duwa pulù (20) abuk na mapputì bulawan tô bayad katô mga rubbad i Ismael kandin, asta igpid dan si Jose tun ta Ehipto.

²⁹ Na, tô iglónód si Ruben tun ta balun, igkita din na ándà dán taddô si Jose. Purisu igbissé din tô umpak din tingód ka ranu din. ³⁰ Igsadun si Ruben tun ta mga kataladi din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Pamánnun ta? Su ándà dán taddô si Jose.”

³¹ Purisu igiyó dan ka kambing, asta igarám dan tun ta dipanug tô mallayat umpak i Jose. ³² Na, igpid dan tô umpak din tun ta ámmà dan, asta igkagi dan, na mà dan, “Ni gó tô ikita dé. Sállág nu ni ébô kasóddóran nu ka umpak katô batà nu.”

³³ Igkilala i Jacob na tô gó tô umpak i Jose, asta igkagi sikandin, na mà din, “Óó, kandin gó ni. Igmatayan basì ka magani mannanap ka kabánnássan, asta igkan tô lawa din.”

³⁴ Purisu igbissé i Jacob tô umpak din, asta igumpak sikandin katô óggét na gimun sako tingód ka ranu din. Idugé sikandin igranu tingód ka kamatayan katô batà din. ³⁵ Ilimud tô langun gabatà din ébô dì maranu si Jacob, asal igéllé sikandin, na mà din, “Inalayunna ágranu tingód katô kamatayan katô batà ku sippang ka kumita a kandin tun ta góddóan ka mga manubù na inaté.”

Purisu inalayun ágsággó si Jacob tingód katô batà din na si Jose.

³⁶ Asal si Jose dutun dán ta Ehipto, su igpid katô mga Midianhon, asta igbarigyà dan sikandin. Igbálli i Potifar na sábbad opisyales katô hari ka

Ehipto, su si Potifar tō kapitan katō mga sundalo din.

38

Si Juda asta si Tamar

¹ Na, duwán álló na igtanan si Juda katō mga kataladi din, asta igóddô sikandin madani tun ki Hiras na taga Adulam. ² Duwán bayi na igkita i Juda na Canaanhon na batà i Suas, asta igkalyagan i Juda sikandin. ³ Igmabáddás tō sawa i Juda, duwán batà mama na ipamasusu, asta igngadanan i Juda ki Er. ⁴ Igmabáddás puman tō sawa din, duwán batà mama na ipamasusu, asta igngadanan katō innà din ki Onan. ⁵ Duwán puman batà mama na ipamasusu, asta inggadanan katō innà din ki Selas. Dutun dan ta Sesib tō kapamasusu ki Selas.

⁶ Na, tō igdakál dán tō tambang kaké batà i Juda na si Er, igpakalyag din katō daraga na si Tamar. ⁷ Madat tō áglumun i Er, asta dì ágkadayawan tō Áglangngagán tingód kandin. Purisu igmatayan katō Áglangngagán. ⁸ Na, igkagi si Juda tun ki Onan, na mà din, “Kailangan lumayuk ka katō ipag nu na balu ébô matuman tō ágkémun ta tingód ka kataladi katō mama na inaté na ándà pa batà din, ébô mému batà katō inaté.”

⁹ Asal isóddóran i Onan na tō batà na pamasusun katō ipag din dì mému na kandin batà, su imun yan batà katō kaké din na inaté. Purisu atin áglayuk sikandin katō ipag din na balu, inalayun din ágpaluwaán tō bánni din ébô ándà rubbad katō kaké din na inaté. ¹⁰ Asal dì ágkadayawan tō Áglangngagán

tingód katô iglumu i Onan. Purisu igmatayan pagsik ka Manama sikandin. ¹¹ Na, igkagi si Juda tun ta ikóddô kandin na si Tamar, na mà din, “Uli kad, asta óddô ka tun ta balé katô ámmà nu róggun ándà pa дума nu sippang ka dumakál tô adi batà ku na si Selas.”

Tô gó é igkagi i Juda, su imáddangan sikandin agó maté si Selas iring katô mga kataladi din kaké. Purisu igulì si Tamar tun ta balé katô ámmà din.

¹² Na, tô idugé dán, inaté tô sawa i Juda na batà bayi i Suas. Pángnga katô mga álló ka karanu i Juda, igsadun sikandin tun ta lunsud ka Timna su paburuwan din tô mga karnero. Igpatakkássé si Juda asta tô rarak din na si Hiras na taga Adulam.

¹³ Na, igulitan si Tamar na igsadun tô ugang din tun ta Timna ébô paburuwan tô mga karnero. ¹⁴ Purisu iglusut din tô umpak na gumpakán ka bayi balu, asta igumpak sikandin ka sábbad klasi. Igtambunan din tô báttuk din ébô di sikandin kilalan. Igsadun sikandin tun ta dalan madani tun ta lunsud ka Enaim, asta igunsad sikandin tun ta ligad ka dalan, su tô gó é gukitanan ka mga manubù na ágsadun tun ta Timna. Agad igdakál dán si Selas, asal ándà dan pa pagkalyagi.

¹⁵ Na, tô igkita si Juda ki Tamar, kéman din ka madat bayi, su igtambunan i Tamar tô báttuk din. ¹⁶ Ándà din kilalayi tô ikóddô kandin. Purisu igpadani si Juda tun kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka mému, lumayukka áknikó.”

Iginsà si Tamar, na mà din, “Atin ka lumayuk ka kanak, ándin tô bayad nu?”

¹⁷ Igtaba si Juda, na mà din, “Papiddán ku áknikó tô nati ka kambing tikud tun ta mga mannanap ku.”

Igkagi si Tamar, na mà din, “Duwán tananan nu kanak sippang ka papiddán nu tô kambing?”

¹⁸ Iginsà si Juda, na mà din, “Ándin tô tananan ku áknikó?”

Igtaba si Tamar, na mà din, “Tô paningsing nu na silyo apil tô tali din, asta tô tukád nu.”

Purisu tô gó é igbággé i Juda ki Tamar. Igpalayuké dan asta igmabáddás si Tamar. ¹⁹ Iguli si Tamar, asta igiwà din tô pagtambun din ka báttuk, asta igumpak puman sikandin ka umpak ka balu.

²⁰ Na, igsugù i Juda tô rarak din na si Hiras ébô piddán tô kambing tun ta bayi, asta kangén din tô igtananan din kandin. Asal ándà din kitayi tô bayi. ²¹ Iginsà si Hiras katô mga manubù na igóddô tun ta Enaim, na mà din, “Ánda tô madat bayi na igunsad géna tun ta ligad ka dalan?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Ándà palang madat bayi dini.”

²² Purisu iglónód si Hiras tun ki Juda, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ándà ku kitayi tô bayi. Igkagiyanna katô mga manubù dutun na ándà palang madat bayi dutun.”

²³ Igkagi si Juda, na mà din, “Tógón din. Kandin dán tô igtananan ku ébô dì kid kayyaan. Bággayan ku pád sikandin ka kambing, asal ándà nu sikandin kitayi.”

²⁴ Na, pángnga katô tállu bulan, igulitan si Juda, “Iring na madat bayi tô ikóddô áknikó na si Tamar, su igmabáddás dán sikandin.”

Purisu igkagi si Juda, na mà din, “Pid yu sikandin, asta góbbó yu ébô maté!”

²⁵ Tô igkangé dan si Tamar, duwán manubù na igpapid din ébô kumagi katô ugang din, na mà din, “Igmabáddássa ukit katô tigatun kani paningsing na silyo apil tô tali din, asta kani tukád. Ikasóddór ka basì ka sadan tô tigatun kani.”

²⁶ Igkilala i Juda, asta igkagi sikandin, na mà din, “Tuu madat tô iglumu ku tandingán katô iglumu din, su ándà ku sikandin pakalyagi katô batà ku na si Selas.”

Ándà puman layuk si Juda ki Tamar.

²⁷ Na, tô igdunggù tô álló ka kapamasusu i Tamar, isóddóran din na dáppi tô pamasusun din.

²⁸ Róggun katô kapamasusu din, igluwà tô bállad katô sábbad batà. Igbagkásan katô taraawat tô bállad din ka sinulid na tuu mallutù, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tô una iglássut!”

²⁹ Asal igpalónód katô batà tô bállad din tun dalám, asta tô dáppi din baling tô una iglássut. Purisu igkagi tô taraawat tun ta batà, na mà din, “Magani ka iglássut!” Purisu inggadanan sikandin ki Fares.^j

³⁰ Ipamasusu pagsik tô dáppi din na igbagkásan tô bállad din ka sinulid na tuu mallutù. Iggadanan sikandin ki Seras.^k

39

Si Jose asta sawa i Potifar

^j **38:29** 38:29 Tô kóbadan katô ngadan Fares, “magani iglássut.”

^k **38:30** 38:30 Tô kóbadan katô ngadan Seras, “tuu mallutù.”

¹ Na, si Jose igpid katô mga rubbad i Ismael tun ta Ehipto. Igarigyà dan sikandin tun ki Potifar. Si Potifar tô sábbad opisyales katô hari ka Ehipto, asta sikandin tô kapitan ka mga sundalo katô hari. ² Igtabangan katô Áglangngagán si Jose. Purisu madigár tô langun na áglumun din. Igóddô si Jose tun ta balé katô amo din na taga Ehipto. ³ Igkita i Potifar na igtabangan katô Áglangngagán si Jose, asta tingód katô tabang katô Áglangngagán, madigár tô langun na áglumun din. ⁴ Idayawan si Potifar tingód ki Jose na ágsuguánnán din. Purisu igimu din si Jose na tarapid katô langun manubù tun ta balé din asta langun katô kaduwánnan din. ⁵ Purisu tingód ki Jose, igtabangan katô Áglangngagán si Potifar, asta dakál tô igpulus din, agad tun ta balé din asta tun ta mga kinamát din. ⁶ Igsarig i Potifar tô langun katô kaduwánnan din ki Jose, su róggun igpid si Jose, ándà ássa ágpanámdámmán i Potifar, kannà tô dád ágkakan din.

Na, madigár tô bónnóng i Jose, asta mabákkár tô lawa din. ⁷ Duwán álló na idigárran tô sawa i Potifar ki Jose, asta igkagi sikandin, na mà din, “Layuk ka kanak.”

⁸ Asal igéllé si Jose, asta igtaba sikandin, na mà din, “Ándà dán ássa ágpanámdámmán katô amo ku, su sakán é ágsarigan din. Igsarig din kanak tô langun katô kaduwánnan din. ⁹ Magunawa tô kallayat ku katô kallayat din dini ta balé din. Igsarig din gó tô langun kanak, asal sikuna dád na sawa din tô ándà din sarigi kanak. Purisu di mému lumumuwa ka madat iring katô kakalyag

nu. Dì mému lumumuwa katô salà tun ta saruwan ka Manama.”

¹⁰ Na, kada álló ginggat sikandin ki Jose ébô lumayuk kandin, asal ándà paminág si Jose katô kagi din.

¹¹ Na, sábbad álló, igahu si Jose tun ta balé, su duwán lumun din. Ándà ássa ágsuguánnán tun dalám ka balé. ¹² Purisu igawidan katô bayi tô umpak i Jose, asta igkagi sikandin, na mà din, “Layuk ka kanak.”

Igsékót si Jose igluwà tikud tun ta balé, asta igpalaguy sikandin, asal itananan din tô umpak na igawidan katô bayi. ¹³ Tô igkita katô sawa i Potifar na itananan i Jose tô umpak din asta igpalaguy sikandin tikud tun ta balé, ¹⁴ igtawar din tô ássa mga ágsuguánnán, asta igkagi sikandin, na mà din, “Na, igpid katô дума ku dini tô Hebreo ébô mággé ka kayyà áknita. Igahu géna sikandin tun ta kuwerto ku ébô mamókkós pád kanak, asal igpagayissa. ¹⁵ Tô igpagayissa, itananan din tô umpak din dini kanak, igluwà sikandin tikud tun ta balé, asta igpalaguy.”

¹⁶ Na, igtagù katô bayi tô umpak i Jose sippang ka igulì tô дума din. ¹⁷ Tô igulì dán si Potifar, magunawa tô igulit katô bayi, na mà din, “Tô Hebreo állang na igpid nu dini igahu géna kannun ta kuwerto ku ébô mamókkós pád kanak. ¹⁸ Asal tô igpagayissa, itananan din tô umpak din dini kanak, igluwà sikandin tikud tun ta balé, asta igpalaguy.”

¹⁹ Na, tô igdinág tô amo i Jose katô igulit katô sawa din na madat tô iglumu i Jose, isókó sikandin.

²⁰ Igpammát din si Jose, asta igpapriso din tun ta

prisowan ka mga manubù na ágsupakan ka hari ka Ehipto. ²¹ Asal igtabangan katô Áglangngagán si Jose, asta inalayun ágginaawa tô Áglangngagán kandin. Idayawan tô taradóppón katô prisowan tingód ki Jose, ²² asta igimu din si Jose na tarapid katô langun manubù na igpriso. Si Jose tô ágsugù ka ándin tô áglumun tun dalám ka prisowan. ²³ Ándà ássa ágpanámdámmán katô taradóppón ka prisowan tingód katô áglumun i Jose, su igtabangan katô Áglangngagán si Jose. Purisu madigár tô langun katô áglumun din.

40

Tagénáp katô duwa mga manubù na igpriso

¹ Na, duwán tarapid ka bino para katô hari ka Ehipto, asta duwán taraimu ka pan para katô hari. Duwán sábbad álló iglumu dan ka madat katô hari. ² Isókó tô hari kandan. ³ Purisu igpapriso din sikandan tun ta balé i Potifar na kapitan ka mga sundalo katô hari. Tô gó é igprisowan ki Jose. ⁴ Igimu katô kapitan si Jose na tarabanté katô duwa manubù, asta idugé dan igpriso.

⁵ Duwán sábbad dukilám na igtagénáp tô tarapid ka bino asta tô taraimu ka pan. Ánnà magunawa tô tagénáp dan, asta ánnà magunawa tô kóbadan katô tagénáp dan. ⁶ Tô sállám dán, igsadun si Jose tun kandan, asta igkita din na ágkasasó dan. ⁷ Purisu iginsà si Jose, na mà din, “Manan ka ágkasasó kó?”

⁸ Igtaba sikandan, na mà dan, “Igtagénáp ké, asta ándà manubù na makólit áknami ka ándin tô kóbadan.”

Igkagi si Jose, na mà din, “Manama tô ágbággé ka kakatigan tun ta manubù ébô makólit katô kóbadan ka tagénáp. Ulit yu kanak tô tagénáp yu.”

⁹ Purisu igulit tô tarapid ka bino tingód katô tagénáp din, na mà din, “Tô igtagénáp, igkita ku tô butbut ka paras na ¹⁰ duwán tállu panga. Igdaun, igsábbung, igbuuy, asta ilutuan tô buuy. ¹¹ Igawidda katô kopa katô hari. Purisu igudù ku tô buuy ka paras, igkámás ku tun ta kopa, asta igpid ku tun ta hari.”

¹² Igkagi si Jose, na mà din, “Ni gó tô kóbadan katô tagénáp nu. Tô tállu séngê, tô gó é tállu álló. ¹³ Tállu álló tikud áknganni, paluwaán ka katô hari tikud dini ta prisowan, asta palónódán ka puman ikandin tun ta taganà lumu nu. Mid ka puman ka bino para kandin, iring katô taganà lumu nu. ¹⁴ Atin ka madigár dán tô kóddô nu, sampátta. Uliti nu tô hari tingód kanak ébô makaluwà a tikud dini ta prisowan, ¹⁵ su igpiritta igpid tikud tun ta madiyù banuwa dé na mga Hebreo. Agad ándà palang madat na iglumu ku, asal igpapisowa dini ta Ehipto.”

¹⁶ Na, tô ikasóddór dán tô taraimu ka pan para katô hari na madigár tô kóbadan katô tagénáp katô tarapid ka bino, igkagi sikandin ki Jose, na mà din, “Duwán pagsik tagénáp ku. Duwán tállu digu na ipánnù ka pan na igsudù ku. ¹⁷ Tô ikabówwó digu duwán marapung klasi ka pan na ágpiddán ku tun ta hari, asal igkan katô mga manuk ta kayun.”

¹⁸ Na, igkagi si Jose, na mà din, “Ni gó tô kóbadan katô tagénáp nu. Tô tállu digu, tô gó é tállu álló. ¹⁹ Tállu álló tikud áknganni, paluwaán ka katô hari

tikud dini ta prisowan, asta patampáddán din tô alig nu! Pabitinán tô lawa nu tun ta kayu, asta tô ákkud nu kannán ka mga manuk ta kayun.”

²⁰ Na, ituman gó tô igkagi i Jose kandan, su pángnga katô tállu álló, igimu tô harì ka dakál kalimudan, su tô gó é álló din, asta iglimud din tô langun opisyales. Igpaluwà din tikud tun ta prisowan tô tarapid ka bino asta tô taraimu ka pan. Igpapid din sikandan tun ta tubang katô mga opisyales na ilimud. ²¹ Tô tarapid ka bino, tô gó é igpalónód katô harì tun ta taganà lumu din, asta sikandin tô igpid puman ka bino para kandin. ²² Asal tô taraimu ka pan, tô gó é igpamatayan katô harì. Ituman tô langun katô igkagi i Jose kandan. ²³ Asal ándà ikasampát tô tarapid ka bino tingód ki Jose. Ilingawan din sikandin.

41

Tagénáp katô hari

¹ Na, tô iglabé dán tô duwa ámmé, igtagénáp tô harì ka Ehipto. Igtindág sikandin tun ta ligad katô Wayig ka Nilo. ² Tigkô dád igkita din tô pittu baka na tuu malambù asta madigár tô bónnóng. Igláttó tô mga baka tikud tun ta wayig, asta igsabsab ka sigbát tun ta ligad katô wayig. ³ Tigkô dád igkita din tô ássa pittu baka na igláttó tikud tun ta wayig, asal tuu magasà asta madat tô bónnóng. Igsadun tô mga baka tun ta ássa pittu baka na igtindág tun ta ligad katô wayig. ⁴ Igkan katô mga magasà baka tô mga malambù baka. Pángnga igtagénáp tô harì, ikannó sikandin.

⁵ Na, igtudug puman tô hari ka Ehipto, asta igtagénáp puman sikandin. Igkita din tô sábbad lábbut ka trigo na duwán pittu kanguy na tuu malambù asta madigár tô bónnóng. ⁶ Igtubù tô ássa pittu kanguy na madat asta igkipás guné katô ménit karamag tikud tun ta silatan. ⁷ Igkan katô mga kipás kanguy tô mga malambù kanguy. Pángnga igtagénáp tô hari, ikannó sikandin asta ikasóddór sikandin na tagénáp din dád.

⁸ Tô sállám dán, isasó tô hari. Purisu igpakangé din tô langun tarasalamangka asta tô duma mga katig manubù tun ta Ehipto. Igulit tô hari kandan tingód katô tagénáp din, asal ándà palang manubù na ikólit kandin ka ándin tô kóbadan.

⁹ Na, igkagi tô tarapid ka bino katô hari, na mà din, “Sir, kailangan mulitta nigó tingód katô madat na ilmu ku. ¹⁰ Dángngan tô isókówana ikuna, isókówan nu tô taraimu ka pan para áknikó. Igpapriso ké ikuna tun ta balé katô kapitan ka mga sundalo nu. ¹¹ Duwán sábbad dukilám na igtagénáp ké, asal ánnà magunawa tô kóbadan katô tagénáp dé. ¹² Tun ta prisowan, duwán sábbad Hebreo na mallaki asta állang katô kapitan ka mga sundalo nu. Igulit ké kandin tingód katô tagénáp dé, asta igulit din áknami tô kóbadan. ¹³ Ituman tô langun ka igkagi din, su igpalónódda puman ikuna tun ta taganà lumu ku, asta igpamatayan nu tô taraimu ka pan.”

¹⁴ Purisu igpakangé katô hari si Jose, asta sékót igpaluwà si Jose tikud tun ta prisowan. Igpaburu sikandin, igilis, asta igsadun tun ta hari. ¹⁵ Igkagi tô hari ki Jose, na mà din, “Igtagénápna, asta ándà manubù na ikólit kanak ka ándin tô kóbadan.

Igulitanna na katig ka gubad ka tagénáp ka ulitán áknikó.”

¹⁶ Igtaba si Jose, na mà din, “Sir, ánnà tikud tun kanak tô kakatigan, asal Manama dád tô pasóddór áknikó katô madigár kóbadan katô tagénáp nu.”

¹⁷ Igkagi tô hari, na mà din, “Tun ta tagénáp ku, igtindágga tun ta ligad katô Wayig ka Nilo. ¹⁸ Tigkô dád igkita ku tô pittu baka na tuu malambù asta madigár tô bónnóng. Igláttó tô mga baka tikud tun ta wayig, asta igsabsab dan ka sigbát tun ta ligad katô wayig. ¹⁹ Tigkô dád igkita ku tô ássa pittu baka na igláttó tikud tun ta wayig, asal tuu magasà asta madat tô bónnóng. Ándà palang baka na igkita ku dini ta Ehipto na tuu gó magasà ka tandingán kani mga baka. ²⁰ Na, igkan katô mga magasà baka tô mga malambù baka. ²¹ Agad igkan katô mga magasà tô mga malambù, asal iring na ándà palang igkan, su tuu gó magasà tô mga baka. Pángnga igtagénappa, ikannówa.

²² “Na, igtagénappa puman, asta igkita ku tô sábbad lábbut ka trigo na duwán pittu kanguy na tuu malambù, asta madigár tô bónnóng. ²³ Igtubù pagsik tô ássa pittu kanguy na madat asta igkipás katô ménit karamag tikud tun ta silatan. ²⁴ Igkan katô mga kipás kanguy tô mga malambù kanguy. Na, tô gó é tagénáp na igulit ku katô mga tarasalamangka, asal ándà palang manubù na ikólit kanak ka ándin tô kóbadan.”

²⁵ Igkagi si Jose, na mà din, “Sir, sábbad dád tô kóbadan katô duwa tagénáp nu. Igpasóddór katô Manama áknikó tingód katô lumun din. ²⁶ Tô pittu baka na malambù, asta tô pittu kanguy ka trigo na malambù, tô gó é pittu ámmé. Sábbad dád tô

kóbadan katô duwa tagénáp nu. ²⁷ Tô pittu magasà baka, asta tô pittu kanguy na igkipás katô ménit karamag tikud tun ta silatan, tô gó é pittu ámmé na ballus. ²⁸ Bánnal tô igkagi ku géna. Igpasóddór ka Manama áknikó tingód katô lumun din. ²⁹ Dalám ka pittu ámmé, tuu dakál tô káttun dini ta kaluwagan ka Ehipto. ³⁰ Asal pángnga katô pittu ámmé na madigár, dumunggù tô pittu ámmé na ballus, asta tô gó é makadadat kani langun dini ta Ehipto. Purisu kalingawan tô pittu ámmé na duwán dakál igkáttu. ³¹ Kalingawan gó tô madigár mga ámmé tingód katô kadattan ka ballus na dumunggù. ³² Makaduwa ka igtagénáp ébô kasóddóran nu na tô gó é lumun katô Manama, asta tumanán din ka dì madugé.”

³³ Igkagi si Jose, na mà din, “Na, sir, madigár ka salinán nu tô sábbad manubù na duwán kakatigan, asta imun nu sikandin ágsarigan ka langun dini ta Ehipto. ³⁴ Madigár ka salinán nu tô дума mga opisyales tun ta tagsábbad-sábbad lunsud ébô limudán dan tô ikalima kináttuwan katô madigár trigo dalám ka pittu ámmé na duwán dakál káttun. ³⁵ Kailangan limudán dan tô trigo dalám ka mga ámmé na duwán dakál káttun ébô taguán tun ta tagsábbad-sábbad lunsud, asta tómmóngan dan. ³⁶ Tô taguán, tô gó é kannán katô mga manubù ka dumunggù tô pittu ámmé na ballus dini ta Ehipto, ébô dì maté tô mga manubù.”

Inému si Jose gobernador

³⁷ Na, idayawan tô harì asta tô дума mga opisyales tingód katô igkagi i Jose. ³⁸ Igkagi tô harì kandan, na mà din, “Ándà дума manubù na

kitanán ta na tuu pa madigár ka tandingán ki Jose, su ágdumaan sikandin ka Manama.”

³⁹ Purisu igkagi tô harì ki Jose, na mà din, “Su sikuna tô igpasóddór ka Manama katô langun, ándà palang manubù na katig pa ka tandingán áknikó. ⁴⁰ Imun ku sikuna na mallayat tun ta gobyerno. Agad ándin tô sugù nu, tô gó é kailangan bánnalán katô langun manubù. Sakán dád tô mallayat pa áknikó, su sakán tô harì.”

⁴¹ Igkagi tô harì ki Jose, na mà din, “Imun ku sikuna gobernador dini ta kaluwagan ka banuwa ka Ehipto.”

⁴² Purisu iglusut katô harì tô paningsing din na pató katô pagpangulu din, asta igbággé din ki Jose. Igpómpak din si Jose katô mapputi óggét na tuu dakál é lagà, asta igpasalagbat din si Jose ka bulawan. ⁴³ Igpasaké din si Jose tun ta ikaduwa kalesa din, asta duwán mga manubù na igpóna din ki Jose ébô tumawar dan, na mà dan, “Lingkóód kó!”

Tô gó inému si Jose gobernador tun ta kaluwagan ka Ehipto. ⁴⁴ Igkagi pagsik tô harì ki Jose, na mà din, “Agad sakán tô harì, ándà gó mému lumun dini ta kaluwagan ka Ehipto ka di mikit áknikó.”

⁴⁵ Igbullasan katô harì tô ngadan i Jose, su igngadan din si Jose ki Sapenat Panea. Igpakalyag din si Jose ki Asenat na batà i Potiferas. Si Potiferas tô tarapid katô mga manubù na ágpangadap ka álló tun ta lunsud ka On. Purisu inému si Jose na ágpangulun tun ta kaluwagan ka Ehipto.

⁴⁶ Tô inému dán si Jose na opisyaales katô harì ka Ehipto, tállu pulù (30) tô idad din. Igpanó si Jose tikud tun ta balé katô harì, asta igtalap

sikandin tun ta langun lunsud tun ta kaluwagan ka Ehipto. ⁴⁷ Dalám katô pittu ámmé na madigár, dakál tô kináttuwan. ⁴⁸ Igpalimud i Jose tô ikalima kináttuwan ka trigo, asta igpatagù din tun ta mga lunsud. Duwán igtagù tun ta tagsábbad-sábbad lunsud tikud tun ta mga kinamát na madani. ⁴⁹ Tô kadakállan katô trigo na igtagù iring na karapungan katô mga baklayan tun ta dagat, su tuu dakál. Purisu igpasódô i Jose tô káyap ka pira tô kadakállan katô trigo, su tuu dakál.

⁵⁰ Tô ándà pa dunggù tô ballus, duwa é gabatà i Jose gamama na ipamasusu i Asenat na batà i Potiferas. ⁵¹ Inggadanan din tô kaké ki Manases^l su igkagi si Jose, na mà din, “Igtabanganna katô Manama. Purisu ilingawan kud tô langun kahirapan na inókitan ku tun ta góddóan katô ámmà ku asta mga kataladi ku.”

⁵² Inggadanan din tô adi ki Efraim,^m su igkagi si Jose, na mà din, “Igtabanganna katô Manama. Purisu tuuwa igbuuy nit banuwa na ihirapan ku.”

⁵³ Na, iglabé tô pittu ámmé na dakál tô kináttuwan katô mga taga Ehipto, ⁵⁴ asta igdunggù tô pittu ámmé na ballus, iring katô taganà igkagi i Jose. Iballusan tô mga manubù tun ta langun banuwa, asal duwán trigo na itagù tun ta kaluwagan ka Ehipto. ⁵⁵ Tô igballus dán tô mga taga Ehipto, igpamuyù dan ka trigo tun ta hari. Iggagi sikandin, na mà din, “Sadun kó tun ki Jose, asta tuman kó katô kagin din ákniyu.”

^l **41:51** 41:51 Tô kóbadan katô ngadan Manases, “ilingawan.”

^m **41:52** 41:52 Tô kóbadan katô ngadan Efraim, “igbuuy.”

⁵⁶ Igtuu tô ballus. Purisu igpapókéan i Jose tô langun balé na igtaguan katô trigo, asta igpabari-gyà din tun ta mga taga Ehipto, su dakál tô ballus tun ta Ehipto. ⁵⁷ Marapung pagsik tô mga manubù na igsadun tun ta Ehipto tikud tun ta ássa mga banuwa ébô málli dan ka trigo tun ki Jose, su dakál tô ballus tun ta kaluwagan ka banuwa.

42

Igsadun tô mga kataladi i Jose tun ta Ehipto

¹ Na, tô ikasóddór si Jacob na duwán trigo tun ta Ehipto, igkagi sikandin tun ta mga gabatà din, na mà din, “Manan ka góddô-óddô kó dád? ² Duwán kun trigo tun ta Ehipto. Purisu sadun kó, asta bálli kó ébô ò ki maté kani ballus.”

³ Purisu igpanó tô sapulù kataladi kaké i Jose, asta igsadun dan tun ta Ehipto ébô málli ka trigo. ⁴ Asal tô bánnal kataladi i Jose na si Benjamin, ándà din patákkási, su ágkamáddangan si Jacob agó duwán madat na makadunggù ki Benjamin. ⁵ Purisu igsadun tô mga gabatà i Jacob tun ta Ehipto, asta tô дума mga manubù na igpamasak ka trigo, su iballusan tô mga Canaanhon.

⁶ Na, si Jose tô gobernador tun ta Ehipto, asta sikandin tô ágbarigyà ka trigo tun ta langun manubù. Purisu tô igdunggù tô mga kataladi i Jose tun ta Ehipto, igpadani dan tun kandin, asta iglingkóod dan sippang ka ikadunggù tô ulu dan tun ta tanà. ⁷ Tô igkita i Jose tô mga kataladi din, igkilala din sikandan, asal mà kagi ándà kilala. Iggagi si Jose ka mabákkár, na mà din, “Ánda é igtikudan yu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Igtikud ké tun ta Canaan ébô málli ké ka trigo.”

⁸ Agad igkilala i Jose tô mga kataladi din, asal ándà dan kilalayi na sikandin tô kataladi dan adi.

⁹ Isampáttan i Jose tô tagénáp din dângngan tingód kandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Madat kó mga manubù! Igsadun kó dini ébô mahà kó katô kalómétan dé ébô makapanalu kó áknamì.”

¹⁰ Igtaba sikandan, na mà dan, “Sir, ánnà bánnal. Igsadun ké dini ébô málli ké ka trigo. ¹¹ Mataladi tô langun dé. Tuu ké matalláng. Ándà ké sadun dini ébô mahà katô kalómétan yu.”

¹² Igkagi si Jose, na mà din, “Bulalón kó! Igsadun kó dini ébô mahà katô kalómétan dé ébô makapanalu kó áknamì.”

¹³ Igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, sapulù duwa tô langun dé na mataladi, asta sábbad dád tô ámmà dé na góddô tun ta Canaan. Inaté tô sábbad kataladi dé, asta igpatanan tô tambang adi dé tun ta ámmà dé.”

¹⁴ Asal igkagi si Jose, na mà din, “Bánnal tô igkagi ku géna. Igsadun kó dini ébô mahà kó katô kalómétan dé. ¹⁵ Na, duwán lumun ku ébô kasóddóran ku ka bánnal tô igkagi yu. Ukit katô ngadan ka hari, kagin ku na dì kó makapanó tikud dini sippang ka makasadun dini tô adi yu.

¹⁶ Pólián ku tô sábbad ákniyu ébô mangé kandin, asal paprison ku tô siyó sippang ka kasóddóran ku ka bánnal tô igkagi yu. Atin ka ánnà bánnal tô igkagi yu, kasóddóran ku na igsadun kó dini ébô mahà kó katô kalómétan dé.”

¹⁷ Purisu igpaprison din sikandan ka tállu álló.

¹⁸ Na, tô itálluwan dán, igkagi si Jose tun ta mga kataladi din, na mà din, “Atin ka mánnal kó kanak, dì kó matayan, su ágrespetowan ku tô Manama. ¹⁹ Atin ka matalláng kó, sábbad dád ákniyu tô pa-
 prison ku, asta makóli tô mga дума ébô mid ka trigo tun ta mga pamilya yu na ágkaballusan. ²⁰ Asal kailangan piddán yu dini kanak tô tambang adi yu ébô kasóddóran ku na bánnal tô igkagi yu, asta dì kó matayan.”

Na, ignunug dan ki Jose. ²¹ Igpatóngkóé sikan-
 dan, na mà dan, “Igdungguan kid kani kadattan tingód katô madat na iglumu ta katô kataladi ta dángngan. Tô igrangin sikandin áknita, agad igkita ta tô ranu din, asal ándà ta sikandin paminággi. Purisu igdungguan ki kani kadattan.”

²² Igkagi si Ruben, na mà din, “Igkagiya ákniyu na dì mému dadattan yu sikandin, asal ándà kó paminág kanak. Purisu igsulian kid tingód katô kamatayan din.”

²³ Agad ikagpáttù si Jose katô langun na igkagi dan, asal ándà dan kasóddóri, su tô igtóngkô dan kandin, duwán tarasugpat na gubad katô kagi dan na Hebreo tun ki Jose. ²⁴ Na, igtanan si Jose kandan dógó su igsággó sikandin. Tô iglónód sikandin tun kandan, igsalin din si Simeon, asta igpabagkás din sikandin tun ta tubang dan.

Iguli tô mga kataladi i Jose

²⁵ Na, igsugù i Jose tô ágsuguánnán din ébô ipánnuán ka trigo tô sako katô mga kataladi din, asta ulián din tô bayad dan tun dalám ka mga sako dan. Igpabággéyan din sikandan ka makan dan róggun ágpanó dan. Tô gó é iglumu i Jose kandan.

²⁶ Na, igruran tō mga kataladi i Jose katō mga sako ka trigo tun ta mga mannanap dan na asno, asta igpanó dan. ²⁷ Tō dukilám dán, igádding dan ébô dumággà. Igukar tō sábbad kandan katō sako din ébô pakannán tō asno din. Igkita din tun dalám katō sako tō salapì na bayad din ka trigo. ²⁸ Purisu igtawar din tō mga kataladi din, na mà din, “Dini dalám kani sako tō salapì ku! Igulì kannê kanak.”

Purisu tuu dan imáddangan, asta igpénsaé dan, na mà dan, “Ándin ni iglumu ka Manama áknita?”

²⁹ Tō igdunggù dan dán tun ta Canaan, igulit dan katō ámmà dan tō langun. ³⁰ Igkagi sikan-dan, na mà dan, “Igsawé tō gobernador ka Ehipto áknami, asta igkagi sikandin na igsadun ké ébô mahà ké katō kalómétan dan asta makapanalu ké kandan. ³¹ Igtaba ké na ánnà bánnal, su matalláng ké. ³² Igulit ké kandin na sapulù duwa tō langun dé na mga mataladi na gamama, asta sábbad dád tō ámmà dé. Mà dé inaté tō sábbad kataladi dé, asta igpatanan tō tambang adi dé tun ta ámmà dé tun ta Canaan. ³³ Asal igkagi tō gobernador tun áknami, ‘Ni gó tō lumun ku ébô kasóddóran ku ka matalláng kó. Sábbad áknayu tō paprison ku dini róggun mulì tō mga duma ébô mid ka trigo tun ta mga pamilya yu na ágkaballusan. ³⁴ Atin ka piddán yu dini kanak tō tambang adi yu, kasóddóran ku na ánnà kó madat mga manubù, asal matalláng kó. Paluwaán ku tō kataladi yu, asta mému kó málli dini ta Ehipto.’ ”

³⁵ Na, tō igukar dan katō mga sako dan, igkita katō tagsábbad-sábbad kandan tō salapì na bayad dan katō trigo. Tō igkita dan dán katō salapì,

imáddangan tô langun dan asta si Jacob. ³⁶ Igkagi si Jacob, na mà din, “Ukit áknuyu, mandà tô langun gabatà ku. Ándà dán si Jose, ándà dán si Simeon, asta kakalyag yu na mandà si Benjamin dini kanak. Tuuwa igdungguan ka kahirapan.”

³⁷ Igkagi si Ruben tun ta ámmà din, na mà din, “Sarig nu si Benjamin kanak, asta ulián ku sikandin dini áknikó. Atin ka dì ku sikandin móli dini áknikó, matayi nu tô duwa gabatà ku gamama.”

³⁸ Asal igkagi si Jacob, na mà din, “Dì mému tumákkás si Benjamin áknuyu, su inaté dán tô kaké din na si Jose, asta si Benjamin dád tô isamá. Tuuwad tugál. Mamánuwa ka kadungguan sikandin ka madat tun ta dalan? Atin ka maté sikandin, matéya tingód katô ranu ku kandin.”

43

Iglónód tô mga kataladi i Jose na igtákkás si Benjamin

¹ Na, igtuu pa tô ballus tun ta Canaan. ² Tô inémmát dán tô trigo na igkangé dan tun ta Ehipto, igkagi si Jacob tun ta mga gabatà din, na mà din, “Lónód kó tun ta Ehipto, asta bálli kó ka délák dád trigo para áknita.”

³ Asal igtaba si Juda, na mà din, “Igkagi tô manubù na dì ké makalónód tun kandin ka dì mákkás tô tambang adi dé. ⁴ Atin ka patákkássán nu si Benjamin, lumónód ké ébô málli ké ka trigo para áknikó. ⁵ Asal ka dì nu patákkássán, dì ké lumónód, su igkagi tô manubù na atin ka dì mákkás tô tambang adi dé, dì ké makalónód tun kandin.”

⁶ Igkagi si Jacob na duwán ássa ngadan din si Israel, na mà din, “Manan ka iglumu kó kanak ka madat ukit ka kólit yu katô manubù na duwán pa kataladi yu?”

⁷ Igtaba sikandan, na mà dan, “Marag sikandin ginsà tingód áknita asta tingód ka pamilya ta. Iginsà sikandin, ‘Ándà pa kamaté tô ámmà yu? Duwán pa duma kataladi yu?’ Purisu igtaba ké katô mga insà din. Ándà ké panámdám na piritán ké ikandin na piddán tô kataladi dé tun kandin.”

⁸ Igkagi si Juda tun ta ámmà din, na mà din, “Sarig nu si Benjamin kanak ébô panó ké agó maté ki langun asta ni mga gabatà ukit kani bal-lus. ⁹ Tumandô a áknikó na sakán tô tumómmóng kandin ébô ándà makamánnu kandin. Atin ka ði ku sikandin mólì dini áknikó, tô gó é salà ku áknikó sippang ka ándà ágtamanán. ¹⁰ Atin ka ándà ké kabaring, ikaduwa kéd pád ikalónód.”

¹¹ Igkagi tô ámmà dan, na mà din, “Atin ka ágkailanganán, ni gó tô lumu yu. Pid yu tô mga madigár buuy tikud dini ébô duwán bággén yu katô gobernador, na délák bawì asta tánnáb, mga anag, mga pamammut, asta mga buuy ka kayu pistasiyo asta almendras. ¹² Pid yu tô duwa luppi ka salapì yu, su kailangan piddán yu puman tô salapì na inólì tun ta mga sako yu, su ilingawan dan basì. ¹³ Pid yu pagsik tô kataladi yu, asta sékót kó lónód. ¹⁴ Mólà pa ka tabangan kó katô Manama ébô kéduwan tô manubù ákniyu, asta pólián din si Benjamin asta si Simeon. Na, tingód kanak, atin ka kamatayanna katô mga gabatà ku, tógón din.”

¹⁵ Purisu igpid dan tô mga gasa asta tô duwa

luppì katô salapì dan, asta igsadun dan tun ta Ehipto na igtákkássa i Benjamin. Tô igdunggù dan dán, igpanayun dan tun ki Jose. ¹⁶ Tô igkita dán si Jose na igtákkás si Benjamin kandan, igkagi sikandin tun ta ágsuguánnán din, na mà din, “Pid nu tô mga manubù tun ta balé ku. Iyó ka ka sábbad baka asta óméng ka ka ágkakan, su kuman dan duma kanak kani ka malássád álló.”

¹⁷ Igbánnal tô ágsuguánnán, asta igpid din tô mga kataladi i Jose tun ta balé din. ¹⁸ Tô ikasóddór dan na balé i Jose tô sadunan dan, imáddangan dan, asta igpatóngkóé sikandan, na mà dan, “Pasadunán ki dutun su tingód katô salapì na inóli tun ta mga sako ta dángngan. Ámmáttán ki, agón tô mga asno ta, asta imun ki na mga állang din.”

¹⁹ Purisu tô igdunggù dan tun ta tété katô balé, igkagi sikandan tun ta ágsuguánnán, na mà dan, ²⁰ “Sir, paminág ka áknami. Igsadun ké dini dángngan ébô málli ké ka trigo. ²¹ Tô igdággà kéd tun ta dalan tô igulì ké, igukar ké katô mga sako dé, asta igkita tô tagsábbad-sábbad áknami katô salapì tun ta bówwó ka trigo tun dalám ka mga sako. Ni tô kadakállan katô salapì na igpid dé puman ébô ulián dé. ²² Igpìd dé tô ássa salapì na bayad dé ka trigo. Ándà sóddór dé ka sadan tô igdalám katô salapì tun ta mga sako dé dángngan.”

²³ Iggagi tô ágsuguánnán, na mà din, “Yakó ágkasasó. Yakó ágkamáddangan. Tô Manama na ágpangadapán yu asta ágpangadapán katô ámma yu, tô gó basì é igdalám ka salapì tun ta mga sako yu. Igtanggap ku tô pagbállì yu dángngan.”

Na, igpid din si Simeon tun kandan. ²⁴ Igpahu

din sikandan tun ta balé i Jose, asta igpid din tun kandan tô wayig ébô urasan dan tô mga paa dan. Igpakan din tô mga asno dan. ²⁵ Igukar dan tô mga gasa dan ki Jose ka dumunggù sikandin ka malássád álló, su igulitan dan na kuman dan tun kandin.

²⁶ Tô igulì si Jose, igbággé dan kandin tô mga gasa na igpid dan, asta iglingkóód dan sippang ka ikadunggù tô ulu dan tun ta tanà. ²⁷ Iginsà si Jose kandan tingód katô kóddô dan. Iginsà sikandin, na mà din, “Mabákkár pa tô ámmà yu, tô tugál na igulit yu kanak dángngan? Manté pa sikandin?”

²⁸ Igtaba sikandan, na mà dan, “Sir, manté pô tô ámmà dé, asta mabákkár pa sikandin.”

Na, iglingkóód dan, asta igrespetowan dan sikandin.

²⁹ Tô igkita dán si Jose katô adi din na si Benjamin, igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tô tambang adi yu na igulit yu kanak dángngan?”

Igkagi si Jose tun ki Benjamin, na mà din, “Batà, mólà pa ka kéduwan tô Manama áknikó!”

³⁰ Na, masig dán pád ikasággó si Jose, su ágginawaan din tô adi din. Purisu sékót sikandin igsadun tun ta kuwarta din, asta igsággó sikandin.

³¹ Tô itagad-tagad dán, igdappug sikandin, asta iglónód tun ta mga kataladi din. Igpasarig din tô ginawa din, asta igpasánnar sikandin ka ágkakan.

³² Igássa tô ágkannanan dan, su duwán lamisa para ki Jose, asta ássa tô lamisa para katô mga kataladi din. Ássa tô lamisa para katô mga taga Ehipto na igkan tun kandan, su tô mga taga Ehipto dì mému kuman duma katô mga Hebreo, su dì madigár tun kandan. ³³ Igpónsad i Jose tô tagsábbad-sábbad

katô kataladi din tun ta tubang din, tikud tun ta kaké sippang tun ta adi. Tô igkita dan tô kapónsad din kandan, igpasállággé dan su isalábbuan dan. ³⁴ Igpabággé i Jose tô ágkakan tikud tun ta lamisa din tun ta mga kataladi din, asal makalima luppì tô ágkakan na igpabággé din tun ki Benjamin. Dakál tô ginám dan, asta idayawan dan.

44

Tô kopa i Jose

¹ Na, igkagiyan i Jose tô ágsuguánnán din, na mà din, “Ipánnù nu tô mga sako dan ka trigo sippang ka maggán katô mga asno dan, asta dalám nu tô salapì na bayad dan tun ta sako katô tagsábbad-sábbad kandan. ² Dalám nu tô mapputi bulawan kopa ku tun ta sako katô tambang adi dan, asta tô bayad din ka trigo.”

Purisu igbánnal tô ágsuguánnán katô igkagi i Jose. ³ Tô sállám dán, igpanó tô mga kataladi i Jose asta tô mga asno dan. ⁴ Tô ándà dan pa ikapanó ka madiyù tikud tun ta lunsud, igkagiyan i Jose tô ágsuguánnán din, na mà din, “Lupug nu sikandan. Atin ka kasabban nu, insà nu, ‘Manan ka madat tô iglumu yu katô manubù na iglumu ka madigár ákniyu? ⁵ Manan ka igtakó yu tô mapputi bulawan kopa katô amo ku? Tô gó é ginámmanan din, asta ággamítán din ka ágsalamangka sikandin. Tuu madat tô iglumu yu.’ ”

⁶ Na, tô ikasab dán tô ágsuguánnán, igkagiyan din sikandan katô igkagi i Jose. ⁷ Asal igtaba sikandan, na mà dan, “Sir, manan ka ágpagtám ka áknami? Dì ké gó makalumu iring katô igkagi nu! ⁸ Agad

tô salapì na igkita dé tun ta mga sako dé tun ta Canaan, iguli dé áknikó. Purisu manan ka tumakó ké katô bulawan ó mapputì bulawan tikud tun ta balé katô amo nu? ⁹ Sir, atin ka kitanán nu ka sadan tô igtakó kannun áknami, mému matayan nu sikandin, asta sikami mému na mga állang nu.”

¹⁰ Igtaba tô ágsuguánnán, na mà din, “Madigár tô igkagi yu, asal tô manubù na igtakó katô kopa, tô dád gó é mému na állang, asta makóli tô mga duma.”

¹¹ Purisu sékót dan igpapónóg tô mga sako dan, asta igukar dan tô langun. ¹² Tuu igahà katô ágsuguánnán tô sako katô tagsábbad-sábbad kandan tikud tun ta kaké sippang tun ta adi, asta igkita din tô kopa tun ta sako i Benjamin. ¹³ Purisu tô langun dan igbissé katô umpak dan tingód katô ranu dan. Igruran dan puman tô mga sako tun ta mga asno, asta iglónód dan tun ta lunsud.

¹⁴ Tô igdunggù dán si Juda asta tô mga kata-ladi din tun ta balé i Jose, dutun pa sikandin. Igingkóód tô langun dan sippang ka ikadunggù tô ulu dan tun ta tanà. ¹⁵ Igkagi si Jose, na mà din, “Manan ka iglumu kó kani madat? Ándà basì sóddór yu na makémuwa makakita katô áglumun yu ukit ka salamangka.”

¹⁶ Igtaba si Juda, na mà din, “Sir, ándin basì tô lumun dé? Ándà mataba dé áknikó. Igpasóddór dán ka Manama na ikasalà ké dangingan. Purisu tô langun dé mému na mga állang nu duma katô ikitaan nu katô kopa.”

¹⁷ Asal igkagi si Jose, na mà din, “Dì! Dì mému! Tô manubù dád na ikitaan katô kopa tô mému na

állang ku. Asal sikiyu na mga kataladi din, makóli kó tun ta ámmà yu.”

¹⁸ Na, igpadani si Juda tun ki Jose, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sir, atin ka mému áknikó, malyagga pád kumagi áknikó. Yaka ágkasókó kanak. Magunawa tô kallayatan katô kamanubuan nu asta tô kallayatan katô hari.

¹⁹ Sir, dǎngngan iginsà ka áknami ka duwán pa ámmà dé asta mga kataladi dé. ²⁰ Igtaba ké na duwán pa ámmà dé na tugál, asta duwán pa adi dé na ipamasusu tun ta katugállan katô ámmà dé. Sikandin dád tô isamà katô duwa gabatà katô innà dan, su inaté tô kaké din. Tuu ágginawaan sikandin katô ámmà dé. ²¹ Sir, igkagi ka áknami na kailangan piddán dé sikandin dini áknikó ébô kumita ka kandin. ²² Igkagi ké áknikó na di sikandin pakatanan katô ámmà dé su agó maté tô ámmà dé tingód ka ranu din. ²³ Asal igkagi ka na di ké makalónód dini áknikó ka di mákkás tô tambang adi dé. ²⁴ Tô igulì ké tun ta ámmà dé, igulit ké kandin tingód katô igkagi nu áknami.

²⁵ “Na, sábbad álló igkagi tô ámmà dé na kailangan lumónód ké dini ébô málli ka trigo. ²⁶ Asal igkagi ké na di ké lumónód. Atin ka di mákkás tô adi dé, di ké makalónód dini. Asal ka mákkás sikandin, lumónód ké. ²⁷ Na, igkagi tô ámmà dé áknami, na mà din, ‘Isóddóran yu na duwa dád tô gabatà ku na ipamasusu katô sawa ku na si Raquel. ²⁸ Inatayannad katô sábbad. Igmatayan basì sikandin ka magani mannap ka kabánnásson, asta ándà kud gó kitayi. ²⁹ Purisu atin piddán yu pagsik tô adi yu asta maté sikandin, matéya tingód ka ranu ku kandin, su tuuwad tugál.’

30-31 “Purisu, sir, atin ka dì mákkás tô adi dé ka muli ké, asta kasóddóran katô ámmà dé na ándà sikandin ikòlì, maté sikandin, su tuu din ágginawaan ni batà din. Purisu ukit áknami, maté tô ámmà dé tingód ka ranu din. ³² Sakán tô igtandô katô ámmà ku na bantéyan ku ni adi dé ébô ándà makamánnu kandin. Igkagiya na atin dì ku móli mapid ni adi dé tun kandin, tô gó é salà ku kandin ka ándà ágtamanán. ³³ Purisu, sir, póddô ka kanak dini áknikó ébô imunna na állang na bullas kandin. Póli nu sikandin asta tô дума mga kataladi din. ³⁴ Diya muli tun ta ámmà ku ka dì mákkás tô adi dé. Diya malyag kumita katô kadattan na dumunggù tun ta ámmà ku.”

45

Igpakilala si Jose katô mga kataladi din

¹ Na, ándà ikatiis si Jose katô igriyu din tun ta tubang katô mga ágsuguánnán din. Purisu igpéwà din tô langun dan ébô ándà дума manubù tun dalám ka balé ka kapakilala din katô mga kataladi din. ² Su tuu igsággó si Jose, ikadinág tô mga taga Ehipto tun ta luwà katô balé, asta igulitan tô mga manubù tun ta balé katô hari. ³ Igkagi si Jose tun ta mga kataladi din, na mà din, “Sakán si Jose! Manté pô tô ámmà ta?”

Tô igdinág dán tô mga kataladi din katô kagi din, ándà dan ikataba kandin tingód katô máddang dan. ⁴ Purisu igkagi si Jose, na mà din, “Padani kó dini kanak.”

Tô igpadani dan dán tun kandin, igkagi si Jose, na mà din, “Sakán tô kataladi yu na si Jose na igbarigyà yu, asta igpidida dini ta Ehipto. ⁵ Na,

yakó ágkasasó. Yakó ágkaranu tingód katô kabari-gyà yu kanak, su igpóna a katô Manama dini ébô dì kó maté. ⁶ Agad iglabé dán tô duwa ámmé katô ballus, asal lima pa ámmé na ándà káttun tun ta mga kinamát. ⁷ Igpóna a katô Manama dini ébô makatabangnga ákniyu, su kakalyag din na dì kó maté ka ballus ébô manté kó asta tô mga rubbad yu. ⁸ Purisu ánnà sikiyu tô igpapid kanak dini, asal Manama tô igpapid kanak dini. Igi muwa ikandin na mallayat katô mga opisyaales katô hari. Sakán tô ágsugù katô langun opisyaales katô hari, asta sakán tô pangulu dini ta kaluwagan ka Ehipto.

⁹ “Purisu sékót kód ulì tun ta ámmà ta, asta ulit kó kandin, ‘Ni gó tô igkagi katô batà nu na si Jose. Igpapanguluwad ka Manama dini ta kaluwagan ka Ehipto. Sékót kó sadun dini kanak. ¹⁰ Póddóán ku sikiyu dini ta banuwa ka Gosen ébô madani kó langun dini kanak, agad sikuna, asta tô mga gabatà nu, tô mga apù nu, tô mga karnero, tô mga kambing, tô mga baka, asta tô langun katô kaduwánnan nu. ¹¹ Atin ka móddô kó dini ta Gosen, dóppónan ku sikiyu. Lima pa ámmé tô ballus, asta dì mému kahirapan ka, tô mga gabatà nu, asta tô mga mannanap nu.’ ”

¹² Iggkagi si Jose, na mà din, “Na, tô langun yu mga kaké ku, asta sikuna Benjamin, ikakilala kód na bánnal sakán si Jose. ¹³ Uлити yu tô ámmà ta tingód ka kallayatan katô kamanubuan ku dini ta Ehipto, asta tingód katô langun na igkita yu dini. Purisu sékót kód, asta pid yu sikandin dini.”

¹⁴ Na, igkápkáp si Jose katô adi din na si Benjamin, asta igsággó sikandin. Tô igkápkáp si Benjamin ki Jose, igsággó sikandin. ¹⁵ Iggkápkáppan

i Jose tô tagsábbad-sábbad kandan, igadákkán din sikandan, igsággó sikandin, asta igpatóngkóé dan.

¹⁶ Tô ikadinág dán tô harì na igdunggù tô mga kataladi i Jose, idayawan sikandin asta tô langun opisyales din. ¹⁷ Igekagi tô harì ki Jose, na mà din, “Kagiyi nu tô mga kataladi nu na ruranan tô mga asno dan asta muli dan tun ta Canaan ¹⁸ ébô kangén dan tô ámmà yu asta tô mga pamilya dan, asta lumónód dan dini. Póddóán ku sikandan tun ta madigár tanà dini ta Ehipto, asta tuu madigár tô makan dan dini. ¹⁹ Bággé nu pagsik kandan tô mga kareton tikud dini ébô duwán sakayan katô mga sawa dan asta mga gabatà dan. Kailangan piddán dan tô ámmà yu. ²⁰ Kagiyi nu sikandan na kailangan di dan ágkasasó tingód katô kaduwánnan dan na katananan tun ta Canaan, su bággayan dan katô tuu madigár dini ta banuwa ka Ehipto.”

²¹ Na, ignunug tô mga gabatà i Jacob. Duwán mga kareton na igbággé i Jose kandan magunawa katô sugù katô harì kandin, asta duwán igbággé din kandan na makan dan róggun ágpanó dan. ²² Duwán madigár umpak na igbággé i Jose katô tagsábbad-sábbad kandan, asal si Benjamin tô igbággayan din ka tállu gatus (300) abuk ka mapputi bulawan asta lima tô umpak. ²³ Duwán igpapid i Jose tun ta ámmà din, sapulù asno na igruranan ka madigár klasi ka kaduwánnan tikud tun ta Ehipto, asta sapulù tô asno na igruranan ka trigo, pan, asta duma mga klasi ka makan ébô duwán kannán i Jacob róggun ágpanó dan. ²⁴ Na, igkagi si Jose tun ta mga kataladi din, na mà din, “Yakó ágpóiyé tun ta dalan.”

Purisu igpapanó din sikandan. ²⁵ Igpanó dan tikud tun ta Ehipto, asta igulì dan tun ta ámmà dan na si Jacob tun ta Canaan. ²⁶ Igkagi sikandan, na mà dan, “Manté pô si Jose! Sikandin tô ágpangulun katô langun tun ta kaluwagan ka Ehipto.”

Tuu isalábbuan si Jacob, su ándà sikandin bánnal. ²⁷ Asal tô igulit dan kandin tingód katô langun na igkagi i Jose, asta tô igkita din tô mga kareton na igpapid i Jose ébô duwán sakayan din na madun tun ta Ehipto, inanté puman tô pusung din. ²⁸ Igkagi si Jacob, na mà din, “Nángngà dán. Isóddóran kud na manté pa tô batà ku na si Jose. Kailangan madunnad ébô kumita a kandin ka diya pa maté.”

46

Igalin si Jacob tun ta Ehipto

¹ Na, igruran i Jacob tô langun katô kaduwánnan din, asta igpanó dan tikud tun ta Canaan. Tô igdunggù dan tun ta Berseba, duwán mga mananap na igmatayan i Jacob, asta iggóbbó din ébô mangadap sikandin katô Manama iring na kapan-gadap katô ámmà din na si Isaac. ² Tô dukilám tô, igpakita tô Manama ki Jacob. Igtawar tô Manama, na mà din, “Jacob.”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Óó, kannunna.”

³ Igkagi tô Manama, na mà din, “Sakán tô Manama. Sakán tô Manama katô ámmà nu sayyan. Yaka ágkamáddangan, asal sadun ka tun ta Ehipto, su tun ta Ehipto imun ku na tuu marapung tô mga rubbad nu. ⁴ Mákkássa áknuyu tun ta Ehipto, asta pólián ku pagsik tô mga rubbad nu dini ta Canaan. Atin ka maté ka, si Jose tô lumábbáng áknikó.”

⁵ Na, igpanayun si Jacob tikud tun ta Berseba. Igpasaké katô mga gabatà din si Jacob tun ta kareton na igpapid katô hari. Igpasaké dan tô mga gabatà asta tô mga sawa dan. ⁶ Igpapad dan pagsik tô mga mannanap dan asta tô mga kaduwánnan dan tikud tun ta Canaan, asta igsadun dan tun ta Ehipto. Igtákkás ki Jacob tô langun rubbad din, ⁷ tô mga gabatà din gamama asta gabayi, asta tô mga apù din gamama asta gabayi.

⁸ Na, ni gó tô mga ngadan katô mga rubbad i Jacob na igtákkás kandin tun ta Ehipto.

Si Ruben tô kaké batà i Jacob. ⁹ Igtákkás si Ruben asta tô mga gabatà din gamama na si Hanoc, si Pallu, si Hesron, asta si Carmi.

¹⁰ Si Simeon asta tô mga gabatà din gamama na si Jemuel, si Jamin, si Ohad, si Jakin, si Sohar, asta si Saul na batà ka bayi na Canaanhon.

¹¹ Si Levi asta tô mga gabatà din gamama na si Gerson, si Cohat, asta si Merari.

¹² Si Juda asta tô mga gabatà din gamama na si Selas, si Peres, asta si Seras. (Inaté tun ta Canaan tô дума gabatà i Juda na si Er asta si Onan.) Duwán gabatà gamama i Peres na si Hesron asta si Hamul.

¹³ Si Isacar asta tô mga gabatà din gamama na si Tolas, si Puas, si Jasub, asta si Simron.

¹⁴ Si Zabulon asta tô mga gabatà din gamama na si Sered, si Elon, asta si Jaleel.

¹⁵ Tô gó é mga gabatà gamama i Jacob na ipamasusu i Lea tun ta Mesopotamia. Duwán pagsik batà dan bayi na si Dina. Tállu pulù tállu (33) tô mga rubbad i Jacob asta i Lea.

¹⁶ Igtákkás si Gad asta tô mga gabatà din gamama

na si Sifeon, si Hagi, si Suni, si Esbon, si Eri, si Arod, asta si Areli.

¹⁷ Si Aser asta tô mga gabatà din gamama na si Imnas, si Iskas, si Isvi, si Berias, asta tô tâbbé dan na si Sera. Duwán gabatà gamama i Berias na si Eber asta si Malkiel.

¹⁸ Tô gó é mga gabatà gamama i Jacob na ipamasusu i Zilfa na állang na igbággé i Laban katô batà din na si Lea. Sapulù ánnám (16) tô mga rubbad i Jacob asta i Zilfa.

¹⁹ Duwa tô mga gabatà gamama i Jacob na ipamasusu katô sawa din na si Raquel, asta tô mga ngadan dan na si Jose asta si Benjamin.

²⁰ Duwa tô gabatà gamama i Jose na ipamasusu tun ta Ehipto, na si Manases asta si Efraim. Tô gó é gabatà i Jose asta i Asenat na batà i Potiferas na tarapid katô mga manubù na ágpangadap katô álló tun ta lunsud ka On.

²¹ Duwán mga gabatà gamama i Benjamin na si Belas, si Betser, si Asbel, si Geras, si Naaman, si Ehi, si Ros, si Mufim, si Hufim, asta si Ared.

²² Tô gó é mga gabatà gamama i Jacob na ipamasusu i Raquel. Sapulù áppat (14) tô mga rubbad i Jacob asta i Raquel.

²³ Igtákkás si Dan asta tô batà din mama na si Husim.

²⁴ Si Neftali asta tô mga gabatà din gamama na si Jaseel, si Guni, si Jeser, asta si Selem.

²⁵ Tô gó é mga gabatà gamama i Jacob na ipamasusu i Bilha na állang na igbággé i Laban katô batà din na si Raquel. Pittu tô mga rubbad i Jacob asta i Bilha.

²⁶ Kannámman ánnám (66) tô langun rubbad i

Jacob na igsadun tun ta Ehipto. Ándà iyapi tô mga sawa katô mga gabatà din. ²⁷ Duwa tô gabatà i Jose na ipamasusu tun ta Ehipto. Purisu kapit-tuwan (70) tô langun dan tun ta pamilya i Jacob na igsadun tun ta Ehipto.

Igoddô si Jacob tun ta Ehipto

²⁸ Na, igpasadun i Jacob si Juda tun tóna dan ébô madun tun ki Jose, su kakalyag din na sumarán dan i Jose tun ta Gosen. Tô igdunggù dan dán tun ta banuwa ka Gosen, ²⁹ igsaké si Jose katô kalesa din, asta igsadun sikandin tun ta Gosen ébô sumumar katô ámmà din. Tô igdunggù dán sikandin, tigkô dád igkápkáppan din tô ámmà din, asta idugé sikandin igsággó. ³⁰ Igkagi si Jacob ki Jose, na mà din, “Mému matéyad, su igkita ad áknikó, asta isóddóran kud na manté ka pa.”

³¹ Na, igkagi si Jose tun ta mga kataladi din asta duma mga manubù tun ta pamilya katô ámmà din, na mà din, “Madunna tun ta hari ébô mulitta kandin na igdunggù dán tikud tun ta Canaan tô langun yu na mga kataladi ku asta tô duma mga manubù tun ta pamilya katô ámmà ku. ³² Mulitta kandin na taradóppón kó katô mga mannanap, asta igpid yu tô langun karnero yu, tô duma mga mannanap yu, asta tô langun katô kaduwánnan yu. ³³ Purisu atin ka tawarán kó katô hari, asta insaán kó ikandin ka ándin tô áglumun yu, ³⁴ kailangan kumagi kó kandin na taradóppón kó tikud pô tun ta kadélákkán yu, magunawa katô áglumun katô mga kamónaan yu sayyan ébô póddóán kó ikandin tun ta Gosen.”

Tô gó é igkagi i Jose kandan, su ágbuyásan katô mga taga Ehipto tô mga taradóppón ka mannanap.

47

¹⁻² Na, igsalin i Jose tô lima kataladi din, asta igsadun dan tun ta hari. Igkagi si Jose, na mà din, “Igdunggù dán tô ámmà ku asta tô mga kataladi ku tikud tun ta Canaan na tákkás katô langun karnero dan, duma mga mannanap dan asta langun katô kaduwánnan dan. Dutun dan dán ta banuwa ka Gosen.”

Na, igpakilala din tô lima kataladi din tun ta hari. ³ Iginsà tô hari kandan, na mà din, “Ándin tô áglumun yu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Sir, taradóppón ké ka mga mannanap, magunawa katô áglumun katô mga kamónaan dé sayyan. ⁴ Igsadun ké dini su tuu dakál tô ballus tun ta Canaan. Purisu ándà palang ágkakan katô mga mannanap dé. Atin ka mému áknikó, móddô ké tun ta banuwa ka Gosen.”

⁵ Igkagi tô hari ki Jose, na mà din, “Madigár su igdunggù dán tô ámmà nu asta ni mga kataladi nu. ⁶ Sikuna tô pangulu dini ta kaluwagan ka Ehipto. Póddô nu sikandan tun ta banuwa ka Gosen, su tô gó é tuu madigár tanà. Atin ka duwán mga manubù tun kandan na katig ágdóppón ka mannanap, imun nu sikandan na taradóppón katô mga mannanap ku.”

⁷ Na, igpid i Jose tô ámmà din na si Jacob asta igpakilala din tun ta hari. Igdasal si Jacob ébô madigár tô bággén katô Manama tun ta hari. ⁸ Iginsà tô hari kandin, na mà din, “Pira dán é idad nu?”

⁹ Igtaba si Jacob, na mà din, “Sábbad gatus tállu pulù (130) tô idad ku. Mabbabà dád tô idad ku, asta mahirap tô kóddô ku. Ándà pa ráppà tô idad ku katô idad katô mga kamónaan ku.”

¹⁰ Igdasal puman si Jacob ébô madigár tô bággén katô Manama tun ta hari, asta igpanó sikandin.

¹¹ Na, igpóddô i Jose tô ámmà din asta tô mga kataladi din tun ta Ehipto. Tuu madigár tô tanà na igbággé i Jose kandan madani tun ta lunsud ka Rameses, magunawa katô igkagi katô hari kandin.

¹² Duwán ágkakan na igbággé i Jose katô ámmà din, mga kataladi din, asta mga manubù tun ta pamilya katô ámmà din asta mga gabatà dan.

Tô ballus

¹³ Tuu dakál tô ballus, asta ándà palang ágkakan agad ánda. Iballusan tô langun manubù tun ta Ehipto asta Canaan, su tuu dakál tô ballus.

¹⁴ Igbállì dan ka trigo tun ki Jose, asta igpid i Jose tô kadakállan katô salapì na bayad dan tun ta balé katô hari. ¹⁵ Tô inémmát tô kadakállan katô salapì tun ta kaluwagan ka Ehipto asta Canaan, igsadun tô mga taga Ehipto tun ki Jose, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Bággéyi ké ka ágkakan dé, su masig kéd maté. Tabangi ké, su ándà dán trigo dé, asta inémmát dán tô salapì dé.”

¹⁶ Igkagi si Jose, na mà din, “Atin ka inémmát dán tô salapì yu, pid yu dini tô mga mannanap yu, su tô gó é bullas yu katô trigo.”

¹⁷ Purisu igpid dan tun ki Jose tô mga mannanap dan, agad tô mga kudà, tô mga karnero, tô mga kambing, tô mga baka, asta tô mga asno. Tô gó é bullas dan ka trigo tun ki Jose. Igbággé din tô

trigo tun kandan na igbullasan dan katô langun mannanap dan dalám katô ámmé tô.

¹⁸ Tô iglabé dán tô sábbad ámmé, iglónód dan tun ki Jose, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, bánnal tô kagi dé áknikó na inémmát dán tô salapi dé, asta igtigatun nud tô langun mannanap dé. Ándà dán bággén dé áknikó su kinamát dé asta lawa dé dád man tô isamá. ¹⁹ Atin ka dì ka tumabang áknami, maté ké, asta kadattan tô kinamát dé. Lawa asta kinamát dé tô bullas dé ka trigo. Mému imun kéd na mga állang katô harì, asta bággén dé tô tanà dé tun kandin. Asal bággéyi ké dád ka trigo ébô dì ké maté, asta ébô duwán pamulan dé tun ta kinamát.”

²⁰ Purisu igbállì i Jose tô kaluwagan ka tanà tun ta Ehipto para katô harì. Igbarigyà tô langun taga Ehipto katô mga tanà dan su tuu dakál tô ballus. Purisu inému tô harì na tigatun katô kaluwagan ka tanà. ²¹ Inému na mga állang katô harì tô langun manubù tun ta kaluwagan ka Ehipto. ²² Asal ándà bállìyi i Jose tô tanà na igtigatun katô mga tarapid ka simbaan tun ta Ehipto. Ándà dan barigyai tô tanà dan su ágbággayan dan katô harì ka makan, asta nángngà dád para kandan. ²³ Igkagi si Jose tun ta mga manubù, na mà din, “Igbállì kód katô harì, asta igbállì din tô tanà yu. Purisu bággén kud ákniyu tô similya na pamulan yu. ²⁴ Asal ka kumáttu kó, kailangan bággén yu tô ikalima kináttuwan tun ta harì. Ákniyu tô samà katô makáttu yu ébô duwán similya na pamulan yu, asta ébô duwán makan yu asta katô mga pamilya yu.”

²⁵ Igtaba sikandan, na mà dan, “Sir, tingód katô tabang nu áknami, dì kéd maté. Purisu atin ka mému áknikó, imu ké na mga taralumu katô hari.”

²⁶ Purisu igsugù si Jose tun ta mga taga Ehipto na kailangan bággén tun ta hari tô ikalima kináttuwan, asta tô gó é sugù na ágbánnalán katô mga manubù.ⁿ Tanà dád katô mga tarapid ka simbaan dan tô ándà tigatuni katô hari.

Tô panalan i Jacob

²⁷ Igóddô tô mga rubbad i Israel^o tun ta banuwa ka Gosen na sakup ka Ehipto. Inému dakál tô kaduwánnan dan, asta tuu dan igrubbad. ²⁸ Igóddô si Jacob tun ta Ehipto ka sapulù pittu (17) ámmé sippang ka sábbad gatus kappatan pittu (147) tô idad din. ²⁹ Tô ikasóddór si Jacob na masig dán sikandin maté, igtawar din tô batà din na si Jose, asta igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka mému áknikó, dappán nu yan bállad nu nit bubun ku ébô kasóddóran ku na tumanán nu ni panalan ku áknikó. Atin ka duwán kédu nu kanak, tandô ka na dì nu lábbángngán ni lawa ku kannun ta Ehipto, ³⁰ su kakalyag ku na lábbángngán ni lawa ku tun ta lábbángnganan katô mga kamónaan ku. Atin ka matéya, pid nu ni lawa ku tikud dini ta Ehipto, asta lábbángnga tun ta iglábbángngan kandan.”

Igkagi si Jose, na mà din, “Óó. Tumanán ku ni igpanalan nu kanak.”

³¹ Igkagi si Jacob, na mà din, “Tandô ka kanak na tô gó é lumun nu.”

ⁿ **47:26** 47:26 Ágbánnalán tô sugù sippang ka igsulat si Moises kani libro. ^o **47:27** 47:27 Israel, ó Jacob na taganà ngadan din.

Purisu igtandô si Jose. Igunduk si Jacob tun ta ágdággaan din, asta igpasalamat sikandin katô Manama.

48

Igdasal si Jacob para katô duwa gabatà i Jose

¹ Na, duwán álló na igulitan si Jose na ibógókan tô ámmà din. Purisu igpid din tô duwa gabatà din na si Efraim asta si Manases, asta igsadun dan tun ki Jacob. ² Tô igulitan si Jacob na igdunggù dán tô batà din na si Jose, igmabákkár sikandin, asta igánnó tun ta ágdággaan din. ³ Igkagi si Jacob tun ki Jose, na mà din, “Tô Tuu Matulus Manama igpakita kanak tun ta Luz sakup ka Canaan, asta madigár tô igtandô din kanak. ⁴ Igkagi sikandin, ‘Marapung tô gabatà na bággén ku áknikó ébô kumarapung tô mga grupo ka rubbad nu. Tô tanà tun ta Canaan bággén ku tun ta mga rubbad nu ébô matigatun dan sippang ka ándà ágtamanán.’”

⁵ Igkagi si Jacob, na mà din, “Tô duwa gabatà nu na ipamasusu dini ta Ehipto tô ándà a pa alin dini, tô gó é imun ku na mga gabatà ku. Imun ku na kanak gabatà si Efraim asta si Manases, magunawa katô bánnal gabatà ku si Ruben asta si Simeon. ⁶ Atin ka matà ka pa, di kud imun na mga gabatà ku tô mga gabatà nu, asal tingód katô tanà na tanggapán ka mga rubbad ku ka matéya, mému masakup dan katô grupo katô kaké dan na si Efraim asta si Manases. ⁷ Tô gó é lumun ku para kandan tingód ka dakál ginawa ku katô innà nu na si Raquel. Tô igulì a tikud tun ta Mesopotamia, tuuwa iranu su inaté si Raquel tun ta Canaan

madani tun ta lunsud ka Efrata. Iglábbáng ku sikandin madani tun ta dalan na gukitan tun ta lunsud ka Efrata.” (Tô lunsud ka Efrata, tô gó é ánggadan Betlehem áknganni.)

⁸ Na, tô igkita si Jacob katô duwa gabatà i Jose, iginsà sikandin, na mà din, “Sadan ni mga mallaki ni?”

⁹ Igtaba si Jose, na mà din, “Ámmà, ni gó tô duwa gabatà ku na igbággé ka Manama kanak kannun ta Ehipto.”

Igkagi si Jacob, na mà din, “Papadani nu sikandan, su dumasalla ébô madigár tô bággén ka Manama kandan.”

¹⁰ Tabag bólóg dán si Jacob su tugál dán sikandin. Purisu dì dán tuu ágkita sikandin. Igpapadani i Jose tô gabatà din, asta igkápkáppan asta igadákkán i Jacob sikandan. ¹¹ Igkagi si Jacob tun ki Jose, na mà din, “Ándà a panámdám na kumita a pa áknikó, asal ukit ka tabang ka Manama kanak, ikakita a pa áknikó asta kani mga gabatà nu.”

¹² Na, igkangé i Jose tô gabatà din, asta iglangkáb sikandin tun ta tubang katô ámmà din sippang ka ikadunggù tô ulu din tun ta tanà.

¹³ Igawidan i Jose tô duwa gabatà din na si Efraim dadan tun ta ibang i Jacob, asta si Manases dadan tun ta kawatan. Igpapadani din puman sikandan tun ki Jacob. ¹⁴ Asal igpagsungkáli i Jacob tô bállad din, su bállad din dadan tun ta kawatan tô igpabówwó din katô ulu i Efraim, agad adi sikandin, asta bállad din dadan tun ta ibang tô igpabówwó din katô ulu katô kaké na si Manases. ¹⁵ Na, igdasal si Jacob ébô madigár tô

bággén ka Manama kandan, na mà din, “Manama, sikuna tô ágpangadapán katô mga kamónaan ku na si Abraham asta si Isaac. Sikuna tô inalayun ágdóppón kanak sippang áknganni. ¹⁶ Tô panaligan nu tô igpaluwà kanak ébô ándà gó makadadat kanak. Mólà pa ka madigár tô bággén nu kani duwa mallaki. Mólà pa ka dì gó kalingawan tô ngadan ku asta tô ngadan katô mga kamónaan ku na si Abraham asta si Isaac ukit kani duwa apù ku. Mólà pa ka kumarapung tô mga gabatà dan asta tô mga rubbad dan.”

¹⁷ Na, tô igkita i Jose na si Efraim tô igpabówwówan katô kawanan bállad katô ámmà din, dì mému kandin. Purisu igawidan din tô bállad katô ámmà din ébô alinán din tun ta ulu i Manases. ¹⁸ Iggagi si Jose, na mà din, “Ámmà, ánnà nángngà, su ni gó tô kaké. Ni gó tô kailangan pabówwówan nu katô kawanan bállad nu.”

¹⁹ Asal igéllé si Jacob, asta igkagi sikandin, na mà din, “Isóddóran ku, Jose! Isóddóran ku! Mému mabantug pagsik tô mga rubbad i Manases, asal tuu pa mabantug si Efraim, su imun marapung mga grupo tô mga rubbad din.”

²⁰ Purisu madigár tô kadasal din tingód kandan dalám katô álló ka kakagi din kani, na mà din, “Ákniyu ngadan tô gamitán katô mga rubbad ku ka kumustan dan tô duma mga manubù, su kumagi dan, ‘Mólà pa ka madigár tô bággén ka Manama ákniyu, iring na ágbággén din ki Efraim asta ki Manases.’ ”

Ukit kani kadasal din, igimu i Jacob si Efraim na tuu pa mabantug ka tandingán ki Manases.

²¹ Na, igkagi si Jacob tun ki Jose, na mà din, “Na,

masiggad maté, asal dóppónan ka katô Manama, asta pólián din tô mga rubbad ta tun ta tanà na igóddóan katô mga kamónaan ta sayyan. ²² Tingód katô tanà ku tun ta Sikem, ánnà mga kataladi nu tô bággayan ku, asal sikuna tô bággayan ku. Tô gó é malambù tanà na igagó ku katô mga Amorihanon tô kasulung ku kandan ukit ka kampilan asta panà ku.”

49

Igkagi si Jacob tingód katô mga gabatà din gamama

¹ Na, igtawar i Jacob tô langun gabatà din gamama, asta igkagi sikandin, na mà din, “Padani kód dini kanak, su mulittad ákniyu tingód katô dumunggù ákniyu tun ta tapuri álló. ² Mga gabatà ku, padani kód dini kanak. Paminág kó kanak.

³ “Sikuna Ruben tô panganayan ku, tô bákkár ku, asta tô una kakilalaan ka kasarig ku. Tun ta langun kani mga gabatà ku, sikuna tô tuu ágkabantug asta tuu ágrespetowan. ⁴ Asal iring ka katô wayig na ágbahà, su dì ka pakapáttud katô kakalyag nu. Purisu mandà tô bantug nu, su igpayayyà ka kanak ukit ka kalayuk nu katô sábbad sawa ku!

⁵ “Si Simeon asta si Levi, magunawa kó duwa, su ágtagnus kó ka laniban ébô lumumu kó ka madat. ⁶ Diya maminág katô kagi yu. Diya mákkás ákniyu. Ukit katô sókó yu, ágmaté kó. Ukit katô dì kó pakapáttud, ágpantigan yu tô mga baka. ⁷ Supakan kó katô Manama tingód katô sókó yu, su tuu kó magani asta tuu kó makamáddang! Passa-assaé tô mga rubbad yu asta makatalap dan tun ta mga lunsud katô дума mga rubbad ku.

⁸ “Sikuna Juda tô durungán kani mga kataladi nu. Makapanalu ka katô mga usig nu. Purisu lumingkóód tô mga kataladi nu tun ta tubang nu. ⁹ Juda, magani ka iring katô mannanap na ánggadan liyun na ágdawi katô ágkakan din, asta guli tun ta góddóan din asta ágdággà. Ándà manubù na sumamuk áknikó. ¹⁰ Si Juda tô mawid ka tukád ka hari, su manayun tô mga rubbad din mangulu sippang ka dumunggù tô bánnal hari na bánnalán katô langun manubù. ¹¹ Ikáttán din tô nati ka asno tun ta séngê ka paras na duwán tuu madigár buuy. Makému sikandin lumaba katô umpak din tun ta támmák ka buuy ka paras na inému bino, su tuu marapung tô mga buuy ka paras din. ¹² Tô mga mata din tuu pa mallutù ka tandingán katô bino, asta tô ngipán din tuu pa mapputi ka tandingán katô gatas.

¹³ “Si Zabulon tô móddô madani tun ta dagat. Angklaan tô mga barko tun ta góddóan din. Makatigatun sikandin katô tanà sippang tun ta Sidon.

¹⁴ “Si Isacar tô iring na mabákkár asno na inalayun ágdággà madani tun ta piniddan din. ¹⁵ Asal ka kumita sikandin na madigár tô lunsud asta madigár tô tanà dutun, tumiis sikandin ka kahirapan, asta mággár-ággár sikandin lumumu iring na állang.

¹⁶ “Madigár tô kapid i Dan katô mga sakup din, iring na duma mga grupo ka mga rubbad i Israel. ¹⁷ Si Dan tô iring na áppuy tun ta ligad ka dalan na tumungkà katô paa ka kudà ébô madabù tô manubù na igsaké.

18 “Áglangngagán ku, gimanan ku tô katábbus nu kanak.

19 “Si Gad tô sulungán ka mga mangayó, asal atuwán din sikandan, asta agtaán din.

20 “Madigár tô káttun tun ta mga kinamát i Aser. Madigár tô makan na kangén tun kandin iring na madigár ágkakan ka hari.

21 “Si Neftali tô iring na saladáng na dì ágkammát. Madigár tô bónnóng katô mga gabatà din.

22 “Si Jose tô iring na kayu na igpamula madani tun ta sánnáp. Marapung tô buuy din, asta makadunggù tô mga panga din tun ta ágbaluy ka koral. 23 Duwán mga manubù na sumulung kandin asta manà kandin, asta mirrayat kandin. 24 Asal masarig tô panà din, asta mabákkár tô braso din tingód katô tabang ka Matulus Manama na ágpangadapán ku. Manama tô dumóppón asta pabákkár ka mga rubbad kani batà ku. 25 Tô Manama na ágpangadapán ku, tô gó é tumabang áknuyu. Tô Manama na matulus, tô gó é mággé áknuyu ka madigár. Sikandin tô mággé áknuyu ka udan tikud tun ta langit, asta wayig na ágsánnáp tikud tun ta siráb ka tanà. Sikandin tô mággé áknuyu ka marapung mga mannanap asta marapung mga gabatà. 26 Igbággayanna ka Manama ka madigár na tuu pa dakál ka tandingán katô mga pabungan, asta tuu pa dakál ka tandingán katô ágkáttun tun ta mga pabunganán na ándà ágtamanán. Jose, mólà pa ka bággayan ka ka Manama kani langun, su igsalin ka ikandin tun ta langun kataladi nu.

27 “Si Benjamin tô iring na magani mannanap ka kabánnásson na ánggadanán lobo, su ka sállám

ágmaté sikandin ka mga usig din, asta ka mapun ágkangén din tô kaduwánnan dan.”

²⁸ Tô gó é mga gabatà gamama i Jacob na inému sapulù duwa (12) grupo tun ta Israel, asta tô gó é igkagi katô ámmà dan tô igpanalan sikandin kandan. Nángngà tô igkagi din tun ta tagsábbad-sábbad kandan.

Inaté asta iglábbáŋg si Jacob

²⁹ Na, duwán igpanalan i Jacob katô mga gabatà din, na mà din, “Masiggad tumalundug katô mga kamónaan ku na inaté. Lábbáŋnga tun ta iglábbáŋngan katô mga kamónaan ku tun ta takub katô tanà na itigatun i Efron na Hetihanon ³⁰ tun ta Macpela dadan tun ta silatan ka lunsud ka Mamre tun ta Canaan. Tô gó é takub asta tô tanà na igbállì i Abraham ki Efron ébô duwán lábbáŋnganan din. ³¹ Iglábbáŋngan ki Abraham asta katô sawa din na si Sara. Iglábbáŋngan ki Isaac asta katô sawa din na si Rebecca. Iglábbáŋngan ku ki Lea. ³² Tô tanà asta tô takub igbállì tikud tun ta mga Hetihanon sayyan.”

³³ Pángnga igpanalan si Jacob katô mga gabatà din, igdággà sikandin, asta inaté.

50

¹ Na, igkápáp si Jose katô ámmà din, asta igsággó asta igadákkán din é báttuk. ² Na, igkagi si Jose na pabalsamarán tô lawa katô ámmà din. ³ Dalám ka kappatan (40) álló tô kadugayan ka kabalsamar dan kandin yan pa ágkapáŋnga, su tô gó é kadugayan ka kabalsamar ka mga taga Ehipto.

Igranu tô mga taga Ehipto ki Jacob dalám ka kapit-tuwan (70) álló.

⁴ Tô ipángnga tô ranu dan kandin, igkagi si Jose tun ta mga opisyales ka hari, na mà din, “Atin ka duwán kedu yu kanak, ulit yu ni kagi ku tun ta hari. ⁵ ‘Tô ándà pa kamaté tô ámmà ku, igtandô a kandin na lábbángngán ku sikandin tun ta lábbángnganan na igtaganà din dán tun ta Canaan. Purisu ka mému áknikó, madunna ébô lábbángngán ku, asta muli a dini.’ ”

⁶ Igtaba tô hari, na mà din, “Óó. Pid nu asta lábbáng nu tô ámmà nu, su tô gó é igtandô nu kandin.”

⁷ Purisu igpanó si Jose ébô lábbángngán din tô ámmà din tun ta Canaan. Igtákkásan sikandin katô langun opisyales katô hari, mga ágtugállán na ágsarigan katô hari, asta duma mga manubù na ágkangadanan tun ta Ehipto. ⁸ Igtákkás pagsik tô langun katô pamilya i Jose, tô mga kataladi din, asta tô langun manubù tun ta pamilya katô ámmà din. Ándà patákkássi tô marénták mga gabatà, tô mga karnero, tô mga kambing, asta tô mga baka, asal igóddô dan tun ta banuwa ka Gosen. ⁹ Igtákkás pagsik tô mga manubù na igsaké ka mga kalesa asta mga kudà. Tuu marapung tô mga manubù na igsadun tun ta Canaan.

¹⁰ Na, tô igdunggu dan tun ta garikanan tun ta Atad dipag ka Wayig ka Jordan, idugé dan igdarawit. Iranu si Jose katô ámmà din dalám ka pittu álló. ¹¹ Tô igkita katô mga Canaanhon tô ranu dan tun ta Atad, igkagi sikandan, na mà dan, “Tuu iranu tô mga taga Ehipto!”

Purisu igngadanan tô lugar na Abel MisraimP

¹² Purisu igtuman katô mga gabatà i Jacob tô igpanalan din kandan. ¹³ Igpíd dan tô lawa din tun ta Canaan, asta iglábbáng dan tun ta takub ka Macpela dadan tun ta silatan ka lunsud ka Mamre. Tô gó é takub asta tanà na igbállì i Abraham ki Efron na Hetihanon ébô duwán lábbángnganan din. ¹⁴ Pángnga iglábbáng si Jose katô ámmà din, iguli sikandin tun ta Ehipto na igtákkásson katô mga kataladi din asta langun katô duma mga manubù na igtákkás kandin.

Igkagi si Jose katô mga kataladi din

¹⁵ Na, su inaté dán si Jacob, igpatóngkóé tô mga kataladi i Jose, na mà dan, “Pamánnu ki ka kasókówan ki i Jose, asta ka sumulì sikandin áknita tingód katô madat na iglumu ta kandin?”

¹⁶ Purisu igpólit dan tô kagi dan tun ki Jose, na mà dan, “Tô ándà pa kamaté tô ámmà ta, ¹⁷ igtalan sikandin na ulitan dé sikuna katô kagi din, na mà din, ‘Mólà pa ka pasinsiyaan nu tô mga kataladi nu na iglumu áknikó ka madat dángngan.’ Purisu pasinsiyayi ké na mga ágsuguánnán ka Manama na ágpangadapán katô ámmà ta.”

Tô igdinág si Jose katô kagi dan, igsággó sikandin. ¹⁸ Na, igsadun tô mga kataladi din tun kandin, asta iglingkóód dan. Igkagi sikandan, na mà dan, “Igsadun ké dini áknikó ébô mému ké na mga állang nu.”

¹⁹ Asal igkagi si Jose, na mà din, “Yakó ágkamáddangan kanak. Ánnà sakán tô rumuud

---

P **50:11** 50:11 Tô kóbadan katô Abel Misraim, “ágranuwanan katô mga taga Ehipto.”

ákniyu, su Manama dád tô nángngà rumuud.
²⁰ Agad madat tô iglumu yu kanak, asal igimu yan katô Manama na madigár, su igimuwa ikandin na gobernador ébô marapung tô mga manubù na di maté ka ballus. Purisu sippang áknganni, manté ki pô. ²¹ Yakó ágkamáddangan, su sakán tô dumóppón ákniyu asta katô mga pamilya yu.”

Madigár tô kagi din kandan ébô di dan maranu.

Inaté si Jose

²² Igóddô pa tun ta Ehipto si Jose asta tô langun rubbad katô ámmà din. Ikadunggù ka sábbad gatus sapulù (110) tô idad din. ²³ Ikakita pô sikandin katô mga apù din ka abul, na mga apù i Efraim. Ikakita pô pagsik sikandin katô mga apù din ka abul, na mga gabatà i Makir na batà i Manases, asta igsipit din sikandan.

²⁴ Na, tô ándà pa kamaté si Jose, igkagi sikandin tun ta mga kataladi din, na mà din, “Masiggad gó maté, asal yakó ágkatanaan, su inalayun kó dóppónan ka Manama, asta piddán kó ikandin tikud kannun ta banuwa ni. Pólián kó ikandin tun ta Canaan na igtandô din katô mga kamónan ta na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob.”

²⁵ Na, igpatandô i Jose tô duma mga rubbad i Jacob, na mà din, “Tandô kó kanak na piddán yu tô mga tullan ku ka pólián kó katô Manama tun ta Canaan.”

²⁶ Purisu inaté si Jose tun ta Ehipto na sábbad gatus sapulù (110) tô idad din. Igpabalsamar dan tô lawa din, asta igtagù dan tun ta lungun.

**Kagi Ka Manama
New Testament and Shorter Old Testament in
Tagabawa**

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tagabawa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

New Testament and Shorter Old Testament

in Tagabawa

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

bb1b22b0-020d-5555-b0e4-517943a1ed25